

UNIUNEA EUROPEAN
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și
Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea capacității
Administrative"

Beneficiar: **UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIAL JUDEȚUL BACĂU**
Proiect: **"Strategia de dezvoltare durabilă a județului Bacău - instrument de
lucru pentru administrație"**
Cod SMIS 1174

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2009 - 2021

Finanțat prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative din
Fondul Social European

CONSILIUL JUDEȚEAN BACĂU

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Cuprins

CAPITOL 0. INTRODUCERE	3
0.1. METODOLOGIE	3
0.2. ECHIPA DE LUCRU.....	6
1. ANALIZA POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI BACĂU	7
1.1. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ.....	7
1.2. ECONOMIE SI DEZVOLTARE ANTREPRENORIALĂ	8
1.3. INFRASTRUCTURĂ, UTILITĂȚI, MEDIU	9
1.4. POLITICI SOCIALE, SĂNĂTATE ȘI EDUCAȚIE	10
1.5. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ȘI PARTENERIATE	10
2. VIZIUNE ȘI OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE	12
2.1. VIZIUNE	12
2.2. OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE	13
2.2.1. <i>Obiective Strategice Verticale</i>	13
2.2.2. <i>Obiective Strategice Orizontale</i>	14
3. POLITICI ȘI PROGRAME DE DEZVOLTARE	17
3.1. OBIECTIVE STRATEGICE VERTICALE	17
<i>Obiectiv strategic vertical 1: Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea rurală</i>	17
<i>Obiectiv strategic vertical 2: Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială</i>	21
<i>Obiectiv strategic vertical 3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile</i>	25
<i>Obiectiv strategic vertical 4: Promovarea convergenței în dezvoltarea județeană și creșterea incluziunii sociale</i>	27
3.2. OBIECTIVE STRATEGICE ORIZONTALE.....	30
<i>Obiectiv strategic orizontal 1: Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane</i>	30
<i>Obiectiv strategic orizontal 2: Extinderea capacității infrastructurii de a sprijini economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău</i>	33
<i>Obiectiv strategic orizontal 3: Creșterea capacității administrației băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului</i>	37
<i>Obiectiv strategic orizontal 4: Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație în sprijinul societății bazate pe cunoaștere</i>	41
<i>Obiectiv strategic orizontal 5: Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile</i>	43
4. PORTOFOLIUL DE PROIECTE	45
4.1. OBIECTIVE STRATEGICE VERTICALE	45
4.2. OBIECTIVE STRATEGICE ORIZONTALE.....	72
5. CONFORMITATEA CU POLITICILE NAȚIONALE ȘI EUROPENE	104
6. EVALUARE ȘI MONITORIZARE	108
ANEXA 1 CRITERII DE PRIORITIZARE A PROIECTELOR	109
7. GHID METODOLOGIC DE EVALUARE A IMPACTULUI MASURILOR DE DEZVOLTARE.....	114

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

CAPITOL 0. INTRODUCERE

0.1. METODOLOGIE

În cadrul proiectului, consorțiul a utilizat metodologia care a răspuns cel mai eficace obiectivelor de dezvoltare identificate ale județului Bacău pentru orizontul de timp 2009 - 2021.

Din punct de vedere al metodelor utilizate, acestea au fost orientate către rezultatul final, pentru realizarea principalelor etape ale proiectului:

- **Identificarea actorilor locali** care au fost implicați în procesul de elaborare a strategiei:
 - Reprezentanți ai administrației publice locale și ai instituțiilor publice relevante;
 - Reprezentanți ai sectorului privat;
 - ONG-uri, organizații comunitare și reprezentanți ai societății civile;
 - Organizații/ lideri de la nivelul academic, religios, politic, cultural și rural.

Pe tot parcursul proiectului, s-a urmărit ca Strategia de dezvoltare durabilă să fie rezultatul dezbaterilor dintre actorii locali, instituții și cetățeni.

- **Identificarea viziunilor actorilor locali**, cu privire la aspectele prioritare care trebuie abordate și a beneficiilor care pot fi obținute ca urmare a implementării strategiei de dezvoltare durabilă.

Echipa de implementare va ține cont de diferențele între stakeholderii participanți în proiectul acesta și va urmări o mediere și o participare a tuturor celor care sunt în măsură să participe la procesul de planificare a dezvoltării.

- **Constituirea grupului de lucru**, format din actori locali implicați în procesul de elaborare a strategiei.
- **Stabilirea calendarului de lucru**, respectiv a întâlnirilor, activităților, responsabilităților, resurselor necesare și a duratei de desfășurare a fiecărei activități.
- **Elaborarea propriu-zisă a strategiei**, prin respectarea programului stabilit și prin parteneriat între prestatorul serviciului și beneficiar.
- **Supunerea dezbaterii publice și aprobării Consiliului Județean Bacău** a documentului rezultat.

Consultarea autorităților administrației publice locale, a societății civile și mediului de afaceri.

Strategia de dezvoltare Durabilă a județului Bacău este un document important nu numai pentru autoritățile publice județene dar și pentru articularea dorințelor comunității locale. Cooptarea actorilor locali pe parcursul acestui demers se realizează în mai multe forme:

- Consultarea publicului prin instrumente sociologice (chestionar și interviuri);
- Consultarea unităților administrativ – teritoriale componente ale județului Bacău
- Dezbaterile publice a priorităților identificate;
- Implicarea autorităților locale în dezbaterile privind capacitatea administrativă a județului și localităților;
- Consultarea mediului de afaceri pentru identificarea politicilor locale de sprijin pentru dezvoltare antreprenoriatului și atragerea investițiilor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

- Consultarea autorităților administrațiilor publice locale pentru identificarea propriilor priorități de dezvoltare;
- Consultarea asociațiilor de tip ONG prin participarea la consultările privind prioritățile județului;
- Consultarea operatorilor economici prin participarea la consultările de tip calitativ pentru stabilirea priorităților economice și măsurilor de stimulare a antreprenoriatului.

Parteneriat, comunicare și transparență în relațiile dintre administrație și societate

Relația cu societatea civilă din județul Bacău este de o maximă importanță în contextul realizării Strategiei de Dezvoltare Durabilă. Legitimitatea acestei strategii este de asemenea generată de participarea unui număr cât mai mare de actori cheie consultați la nivel local. Reprezentanți ai societății civile au fost: ONG-uri, asociații patronale, companii cheie din județ și cetățeni.

Demersul de elaborare a Strategiei a pornit de la analiza grupurilor țintă pentru a putea avea o imagine clară asupra priorităților de dezvoltare. Această analiză a fost realizată în perioada de început a proiectului. Cunoscând grupurile implicate, respectiv, **unitățile administrativ teritoriale, mediul de afaceri, reprezentanții instituțiilor publice, ONG-uri la nivel local, consorțiul împreună cu Consiliul Județean Bacău**, acestea și-au asumat o analiză a actorilor și a nevoilor acestora. Astfel, analiza grupurilor țintă a fost realizată în paralel și în același timp cu cea de **analiză diagnostic** la nivel local.

Din punct de vedere metodologic, consorțiul s-a bazat extensiv pe consultare și pe transfer de cunoaștere (know-how). Astfel, au fost derulate următoarele activități:

1. **Consultarea responsabililor privind livrarea serviciilor publice locale și a altor servicii (responsabili cu acțiunile de evaluare identificate mai jos):**
 - Evaluarea Agriculturii/Dezvoltării Rurale;

- Evaluarea Infrastructurii/Mediului/Utilităților;
- Evaluarea Mediului Economic/Turism;
- Evaluarea Resursei Umane/Social/Cultură.

2. **Consultarea mediului asociativ al județului Bacău privind dezvoltarea socială și economică prin:**

- Participarea mediului asociativ în ședințele consultative;
- Dezbateră cu ONG-urile active în domeniile de politici publice, social, cultural și religios .

3. **Consultarea instituțiilor locale:**

- Instituțiile ce au fost cooptate în procesul de dezbateră includ: Direcțiile Consiliului Județean, AJO FM, ITM, Arhitect Șef al Județului; Agenția pentru Protecția Mediului, Direcția Agricolă, primăriile județului Bacău - în cadrul Grupului de Lucru);
- Consultarea specifică a Direcțiilor principale ale Consiliului Județean Bacău, o componentă critică a acestui proces și de a cărei bună desfășurare a depins în mare măsură succesul proiectului. Această componentă beneficiază și de faptul că planificarea strategică, parte integrantă din etapa de elaborare, împreună cu etapele de inițiere, analiză și implementare a unei strategii, (ca precizare: management strategic) nu este un proces nou în județ.

4. **Consultarea localităților din județul Bacău**

- Consultarea localităților din județul Bacău privind Strategia de dezvoltare durabilă prin intermediul unui chestionar pe care îl vor completa persoanele avizate din unitățile administrativ-teritoriale din județ

5. **Consultarea documentelor strategice existente la nivelul autorităților publice locale**

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

6. Dezvoltarea de instrumente de lucru: metodologii de analiză, chestionar pentru solicitanți, agende de lucru și ghiduri pentru întâlniri
7. Identificare și colectare de informații și date statistice
8. Derularea de interviuri și întâlniri
9. Analiză de birou asupra datelor și documentelor identificate la nivel național, regional și regional

Metodele menționate de consultare au vizat obținerea unei analize realiste a stării actuale a județului și a modului de a colecta recomandări din partea cetățenilor și a mediului asociativ (definiție, ai mai folosit în alte contexte concepte și sintagme precum societatea civilă, ong-uri. Cred că acestea trebuie definite și cred că ar trebui folosit un singur concept care să apară pe tot parcursul strategiei, pentru a evita confuziile).

Strategia ca politică publică

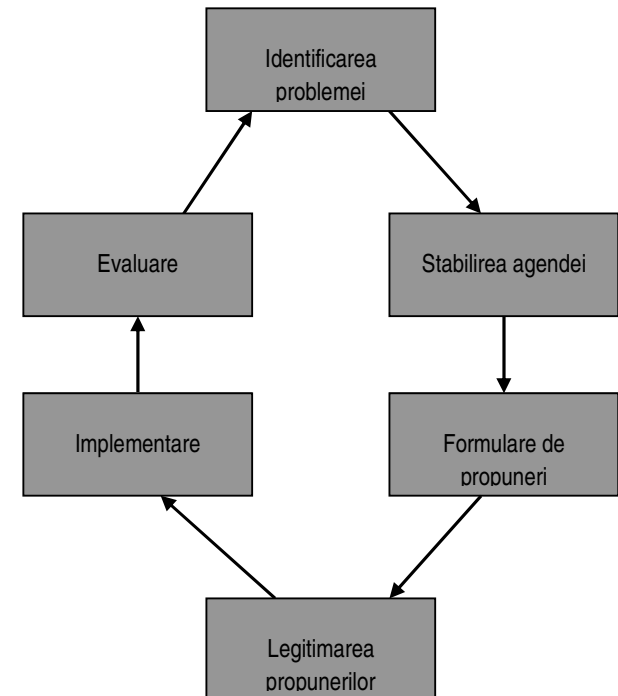
Pentru a avea un proces coerent de consultare a comunității locale și a identifica cu claritate nevoile județene, propunem o abordare a procesului de consultare pe modelul procesual de dezbateră și adoptare a politicilor publice. Privim strategia de dezvoltare durabilă ca un document programatic, care, prin conținut, obiective și activități va dezvolta politici publice, ce vor sta la baza deciziilor de finanțare a nevoilor Județului pe termen scurt, mediu și lung. Strategia se bazează pe rezultate măsurabile, indicatori și o viziune sustenabilă, ce va permite ca politicile publice și proiectele asumate să fie aplicabile în mod realist.

Pentru a putea realiza acest lucru, strategia de comunicare la nivel local trebuie să se axeze pe două componente:

- a. Identificarea nevoilor și viziunii comunității în procesul de consultare
- b. Dezbateră publică a strategiei

Pentru a implica activ comunitatea în procesul de realizare a strategiei, a fost propusă o abordare bazată pe modelul procesual. Astfel, modelul procesual propune o abordare la nivelul consultării tuturor actorilor relevanți la nivelul comunității.

Procesul de realizare a unei politici publice cuprinde șase etape:

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

0.2. ECHIPA DE LUCRU

GEA Strategy & Consulting S.A.

Coordonatorul echipei - Răzvan BUZATU

Manager de proiect – Dan HAȚIEGANU

Asistent Manager – Andrei DINU

Arhitect – Ion PELEANU

Sociolog – Constantin GĂȚIN

Inginer constructor – Adriana LUPU

Expert Market S.R.L.

Expert economist – Gheorge EPURAN

Agora Est Consulting S.R.L.

Expert Administrație publică – Emanuel RĂUȚĂ

Expert politici publice și planificare strategică – Florin BONDAR

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

1. ANALIZA POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI BACĂU

1.1. AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

Cele mai competitive sectoare din agricultura și industria alimentară din județul Bacău, care prezintă cel mai semnificativ potențial de dezvoltare sunt producția animală, procesarea de carne și panificația.

Lanțul valoric cel mai bine articulat din acest domeniu pornește de la efectivele semnificative de animale din județ (în special păsări, caprine și porcine), continuând cu producția de nutrețuri concentrate, trecând printr-o industrie de procesare bine dezvoltată, întărită de prezența unor operatori economici de talie națională, pentru a ajunge în final într-o rețea de marketing și distribuție care ar putea crește considerabil, având în vedere avantajul logistic deosebit al județului.

Remarcabil este și potențialul județului pentru valorificarea fondului forestier, unul dintre cele mai importante la nivel regional și național. Capacitatea actuală de producție, axată în principal pe procesare primară (ex. cherestea), destinată exportului, se poate reorienta treptat către produse cu valoare adăugată mare, care ar genera mai mult profit și ar diminua simultan din intensitatea cu care pădurile sunt exploatate.

Avantajul logistic al județului, dat de poziția sa geografică, ce îi permite să mijlocească contactele dintre Regiunile Nord-Est, Centru, Sud Muntenia și București-Ilfov, dar și de starea bună a infrastructurii de transport și utilități, ar putea fi valorificat pentru a transforma Bacăul într-un centru regional de procesare și producție

agricolă, capabil să-și genereze propria materie primă, dar și să absoarbă excesul productiv al județelor riverane pentru industria sa alimentară. De asemenea, poziția nodală și capacitatea existentă de producție, procesare și depozitare ar putea fi valorificate prin transformarea județului Bacău într-un centru regional de distribuție și comerț, prin extinderea capacității de depozitare și chiar prin dezvoltarea unei Burse regionale a produselor agro-alimentare. O altă măsură benefică, ținută către dezvoltarea capacității de marketing regional ar fi constituirea unui sistem de instituții și instrumente pentru a determina potențialul comercial al diverselor categorii de produse agro-alimentare și pentru sporirea accesului și cotelor de piață ale producătorilor și procesatorilor din județul Bacău.

O oportunitate de dezvoltare deosebită rezultă din tendința de concentrare a unor segmente importante ale producției agricole și industriei alimentare în zona ce cuprinde municipiul Bacău și comunele din jurul său, unde se regăsesc producători de cereale, cât și producători și procesatori importanți (carne, panificație, alte produse animale), exportatori din industria alimentară și investitori în cercetare și dezvoltare în acest sector, alături de alte elemente conexe, precum producători de mașini-unelte, comercianți wholesale și retail, cât și furnizori de servicii pentru sectorul agro-alimentar, mediul de cercetare. Între aceste sectoare economice, care au absorbit o mare parte din investițiile realizate în cadrul programelor SAPARD și PNDR, se nasc interdependențe și prin conectarea lor se constituie lanțuri valorice, concentrarea fiind de asemenea articulată prin constituirea unui Grup Local de Acțiune în cadrul axei LEADER ("GAL Valea Bistriței").

Constituirea unui cluster agro-alimentar în zonă, concentrat pe procesarea cărnii și panificație, ar putea ajuta actorii din zonă să înfrunte împreună anumite provocări și să îmbrățișeze oportunități comune. Relațiile dintre autoritățile publice, mediul universitar și mediul privat din agroindustrie ar putea fi consolidate într-o zonă avantajată de proximitatea spațială și gradul de extindere a

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

infrastructurii de transport și afaceri. Competitivitatea sectoarelor ar crește prin facilitarea accesului întreprinderilor din zonă la infrastructura de cercetare, dezvoltare și transfer tehnologic și la diverse servicii conexe, precum formarea profesională sau servicii de management/ marketing. În același timp, concentrarea acestor sectoare ar crește atractivitatea lor pentru investiții, credite și granturi. Integrarea diversilor producători ar putea duce la fuziunea exploatațiilor și maximizarea eficienței sectorului primar. Nu în ultimul rând, acest gen de integrare ar contribui foarte mult la conturarea/consolidarea unor branduri alimentare județene pe plan regional, național și european.

Coordonatele principale ale dezvoltării rurale în județul Bacău ar trebui să fie îmbunătățirea stării și acoperirii infrastructurii/ utilităților de bază și diversificarea economiei rurale. Spațiul rural băcăuan deține resurse suficiente ce pot fi convertite într-un nivel de trai mai bun pentru populația sa: cadrul natural deosebit, resursele umane, chiar dimensiunea pieței locale, preconizată să crească odată cu modernizarea agriculturii și sporirea numărului de afaceri rurale. Extinderea infrastructurii rutiere și asigurarea accesului la utilități de bază sunt măsuri care, dincolo de impactul benefic cert asupra calității generale a vieții, vor crește potențialul investițional în mediul rural. Un obiectiv cheie pentru dezvoltarea rurală ar trebui să fie extinderea oportunităților și perspectivelor educației în comunele băcăuane, prin asigurarea accesibilității, a condițiilor decente de funcționare, a calității și stabilității ofertei de învățământ.

Economia rurală a județului Bacău trebuie diversificată prin încurajarea mediului antreprenorial din servicii, prin susținerea meșteșugurilor și a meseriilor non-agricole, pentru a reduce dependența populației rurale de producția agricolă la scară mică, ineficientă și generatoare de valoare adăugată mică, și implicit, pentru a eleva nivelul de trai în mediul rural. Potențialul natural al spațiului rural poate fi valorificat prin creșterea ponderii turismului în economia rurală și chiar prin dezvoltarea unor nișe productive cu valoare adăugată mare (produse ecologice). Diverse activități

tradiționale pot fi integrate în pachete agroturistice complete, care să ofere, alături de peisaj sau agrement, mici servicii și mostre din gastronomia locală, artizanat și meșteșuguri.

Treptat, procesul de reconversie a resurselor umane în afara sectorului primar, deja mai evoluat în Bacău decât în alte județe ale regiunii, va lăsa în agricultură doar o forță de muncă bine pregătită, eficientă și puternic specializată, în timp ce sectoarele non-agricole din mediul rural (de tipul agroturismului, artizanat local, mici servicii în mediul rural) vor absorbi majoritatea populației ocupate.

1.2. ECONOMIE SI DEZVOLTARE ANTREPRENORIALĂ

Potențialul de creștere cel mai mare într-o economie bazată pe cunoaștere îl au acele sectoare care dezvoltă și folosesc cea mai avansată tehnologie, industriile de vârf. Industriile înalte prezente în județul Bacău, precum cea aeronautică, cea aerospațială, militară și cea a mașinilor și componentelor tehnologice avansate dețin un potențial deosebit pentru creștere pe termen lung, iar extinderea acestora ar avea un impact de antrenare în multe alte sectoare, de la servicii conexe precum transporturile sau distribuția, până la domeniile cercetării și educației. Practic, aceste sectoare, asociate cu extinderea utilizării TIC, ar putea constitui vârful de lance al dezvoltării sustenabile a economiei cunoașterii în județul Bacău, iar procesul de transformare industrială trebuie să se concentreze pe aceste zone de interes.

În ceea ce privește concentrarea întreprinderilor și integrarea lanțurilor valorice și clusterelor, putem spune că județul Bacău deține un potențial deosebit în cadrul regiunii NE. În condițiile în care regiunea înregistrează cea mai scăzută densitate a întreprinderilor, putem considera un avantaj faptul că județul Bacău

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

se apropie de media națională, iar consolidarea poziției de leadership regional, alături de județul Iași, poate fi considerată o oportunitate. Concentrarea în clustere poate constitui o soluție pentru creșterea competitivității economice a județului și pentru atacarea unor provocări comune diverselor industrii și servicii, soluție firească dacă luăm în considerare dezvoltarea tradițională a sectoarelor economiei băcăuane, în jurul unor întreprinderi mari încă performante, dar și tendințele mai recente, precum emergența TIC și transformarea industriei înalte în județ, ce favorizează conturarea anumitor lanțuri valorice.

Bacăul dispune în prezent de o importantă infrastructură pentru sprijinirea afacerilor, facilitarea transferului tehnologic și încurajarea inovării, iar potențialul județului pentru atragerea de investiții poate fi crescut prin extinderea și îmbunătățirea accesibilității logistice și tehnice a acestei infrastructuri. Trebuie să recunoaștem faptul că, în prezent, județul Iași este mult mai prolific în spațiul IT, universitar și CDI. Potențialul CDI al județului Bacău este important și foarte specializat, dar el nu trebuie exagerat.

În consecință, dezvoltarea cercetării, a antreprenoriatului și structurilor de afaceri pe teritoriul județului Bacău trebuie să valorifice profilul și tradiția sa industrială specifică, pentru a transforma Bacăul într-o destinație atractivă pentru investițiile și proiectele de dezvoltare în industrie și servicii conexe, pe plan regional, fără a concura cu județele vecine pentru investiții interne și externe pe nișe care nu îi oferă avantaje competitive.

Județul Bacău se bucură de o notorietate turistică relativ ridicată, datorată în principal stațiunilor balneoclimaterice de la Slănic Moldova și Târgu Ocna, prezentând în același timp potențialul turistic al cadrului natural general și al obiectivelor culturale din Municipiul Bacău și din principalele aglomerări urbane. Principalele oportunități din sectorul turistic vizează modernizarea infrastructurii turistice, în special cea de agrement, creșterea atractivității zonei

Slănic Moldova – Târgu Ocna, și crearea de noi zone de interes turistic pe circuitul Bacău – Moinești – Comănești – Dărmănești – Slănic Moldova – Târgu Ocna – Onești – Mănăstirea Cașin. Potențialul turistic al județului poate fi valorificat și prin extinderea capacității Aeroportului Internațional Bacău, și a infrastructurii de agrement în plină de dezvoltare din municipiul Bacău și din zona învecinată salbei de lacuri de pe râul Bistrița.

1.3. INFRASTRUCTURĂ, UTILITĂȚI, MEDIU

Județul Bacău este relativ bine conectat la infrastructura de transport națională și regională (drumul E85 fiind unul dintre cele mai circulante drumuri naționale și traficul pe aeroportul Bacău fiind prognozat să crească), și deține, la rândul său, o infrastructură intrajudețeană destul de extinsă, iar potențialul său logistic poate fi consolidat prin dezvoltarea Autostrăzii Focșani – Bacău - Săbăoani, care leagă Coridorul IX de Autostrada Moldova (aflată deocamdată doar la stadiu de proiect-pilot), a drumurilor naționale și județene conexe acestora și a aeroportului Bacău.

Dezvoltarea mediului de afaceri în județul Bacău va avea nevoie de toată susținerea autorităților publice. Pe lângă facilități investiționale, este necesar a se extinde și dezvoltarea infrastructurii de afaceri existentă – centre de afaceri, de depozitare, etc. – cât și crearea de noi incubatoare, centre de afaceri și parcuri industriale. Intervenția asupra infrastructurii rutiere care va facilita formarea relațiilor de business și de parteneriat în sectorul agro-industrial constituie un element central pentru apropierea între producători și procesatori în industria alimentară.

Județul Bacău dispune de potențial pentru crearea unei rețele de energie alternativă regenerabilă, utilizabilă atât de populație cât și de marii operatori economici. Posibilă ar fi, de asemenea, realizarea unor parteneriate de tip public-privat pentru a asigura

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

complementaritatea de efort pentru modernizarea rețelei de transport și distribuție a energiei și derularea investițiilor pentru asigurarea eficienței energetice și reducerea consumului în cadrul marilor utilizatori industriali și al sistemului de servicii și utilități de interes public.

Zona de est a județului necesită intervenții suplimentare pentru recuperarea în timp a decalajelor de dezvoltare față de restul județului. Convergența dezvoltării zonelor rurale cu urbanul, a părții estice cu vestul județului se poate realiza și prin îmbunătățirea stării infrastructurii de transport între aceste zone și în interiorul lor. Pentru locuitorii din mediul rural, în special cei din partea estică, un sistem de transport îmbunătățit va permite o mai mare mobilitatea a forței de muncă, un acces sporit la servicii medicale și de educație, o penetrare logistică mai atractivă pentru mediul de afaceri.

Soluțiile sustenabile, atente la aspecte precum protecția mediului sunt cheie pentru dezvoltarea unei comunități. Misiunea de îmbunătățire a calității vieții în județ va trebui să plece de la asigurarea că deșeurile derivate din activitatea industrială vor fi preluate sau recuperate conform cu normele de protecție a mediului, că activitatea din industria lemnului nu va pune în pericol integritatea și funcționalitatea fondului forestier, ca soluții durabile vor fi găsite pentru a limita frecvența și impactul alunecărilor de teren și inundațiilor.

1.4. POLITICI SOCIALE, SĂNĂTATE ȘI EDUCAȚIE

Județul Bacău, ca de altfel întreaga regiune de dezvoltare NE, se confruntă cu rate migratorii ridicate, care asociate cu declinul demografic, îmbătrânirea populației și creșterea cheltuielilor cu asigurările sociale ridică întrebări serioase cu privire la sustenabilitatea sistemului social actual. În ciuda acestui fapt,

potențialul de creștere economică a județului îi oferă premisele necesare dezvoltării unui model social echilibrat și echitabil.

Măsurile îndreptate către creșterea coeziunii sociale la nivelul județului Bacău trebuie să aibă ca obiectiv minimal sporirea accesului la servicii, sociale, de sănătate și educaționale și utilități de bază. Accesibilitatea locuitorilor din mediul rural și a celor din partea de est a județului la servicii de sănătate și educaționale de calitate trebuie sporită prin extinderea și modernizarea infrastructurii acestor sisteme. Asigurarea de șanse egale pentru toate categoriile defavorizate trebuie să reprezinte un alt obiectiv central al unor politici de creștere a coeziunii sociale. În această misiune, autoritățile publice din județul Bacău pot găsi parteneri în cadrul mediului ONG și a celui privat implicat în campanii de responsabilizare corporatistă (CSR). Creșterea importanței acestui gen de parteneriate reprezintă de asemenea un potențial real în încercarea de a înfrunța aceste provocări comune.

Potențialul social și uman este definit și de faptul că sectoarele educației și sănătății sunt singurele domenii în care județul Bacău se plasează peste (sau are valori apropiate de) media națională ca productivitate a muncii, investiții brute și ritm de creștere al numărului de persoane ocupate, fiind practic cele mai performante sectoare dominate de capitalul public. O atenție sporită trebuie dedicată modernizării și extinderii infrastructurilor de educație și sănătate, pentru a le spori acoperirea și ridica nivelul calitativ, iar sectorul formării profesionale, al instruirii/ specializării și formării profesionale continue trebuie încurajat și extins.

1.5. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ȘI PARTENERIATE

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Potențialul de dezvoltare durabilă a județului Bacău poate fi amplificat și prin dezvoltarea capacității administrative a autorităților publice și prin proliferarea parteneriatelor intercomunitare sau de tipul public-privat. Importanța modernizării managementului public la nivelul autorităților publice județene și locale este dată de faptul că noile instrumente de finanțare, deopotrivă oportunități și provocări, solicită o anumită abordare a proiectelor. Dintre elementele care ar trebui modificate la nivelul Autorităților Publice Locale putem menționa: realizarea unor separări clare între atribuțiile funcționarilor publici, realizarea unor echipe de proiect care să aibă expertiza implementării de proiecte, echiparea Primăriilor cu soluții moderne de guvernare, de tip inovativ care să permită o mai mare flexibilitate și eficiență.

Fondurile europene reprezintă un potențial major de dezvoltare dar accesarea acestora comportă costuri administrative importante pe care marea majoritate a localităților județului Bacău nu le pot susține. În acest sens, Consiliul Județean Bacău poate deveni motorul agregării și stimulării inițiativelor la nivel de județ, atât prin susținerea costurilor proprii ale autorităților locale pe proiecte cât și prin realizarea de proiecte în parteneriat cu scopul creșterii capacității administrative.

Un element cheie al dezvoltării, inițiativele de parteneriat și asociere trebuie să se dezvolte prin creșterea capacității administrative. Capacitatea administrativă redusă în cazul autorităților publice locale mici care au misiunea de a gestiona serviciile publice de interes local și a celor de utilități publice și lipsa unui management orientat către rezultate sunt deficiențele cronice care pot fi constatate în prezent la nivelul județului Bacău. O altă oportunitate care începe să se dezvolte în județul Bacău este cea a realizării unor parteneriate public private. Pentru a reuși angrenarea acestor parteneriate, un rol important îl au și alți actori în asociere cu Consiliul Județean.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

2. VIZIUNE ȘI OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE

2.1. VIZIUNE

Județul Bacău va ajunge până în 2021 unul dintre principalele motoare de dezvoltare economică ale regiunii Nord-Est, un nod logistic regional și un model de creștere sustenabilă. Creșterea sa economică, avându-și avangarda în industria de înaltă tehnologie, se va baza pe tradiția sa industrială, dar va căuta să repare dezechilibrele trecutului, tinzând către convergență și coeziune socială. Trăgându-și energia din vastul rezervor de talent și cunoaștere al resurselor sale umane, dezvoltarea sa viitoare va fi deopotrivă echitabilă, armonioasă și prietenoasă mediului înconjurător.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

2.2. OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE

2.2.1. OBIECTIVE STRATEGICE VERTICALE

Obiectiv strategic vertical 1: Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea rurală

Stabilirea unui asemenea obiectiv în planificarea strategică pentru dezvoltarea durabilă pornește de la realitatea importanței pe care sectoarele agriculturii și industriei alimentare/forestiere o au pentru economia județului Bacău, anumite tipuri de producție/procesare recomandând Bacăul ca pe un competitor serios pe plan regional. Sectorul agro-industrial băcăuan trebuie așezat pe o traiectorie a transformărilor profunde pentru sporirea competitivității și a ponderii sale în economia județeană. În ceea ce privește creșterea performanței sectorului productiv, asocierea producătorilor, comasarea terenurilor și dezvoltarea resurselor umane reprezintă priorități de bază.

Luând în seamă faptul că sectorul agro-industrial ocupă o mare parte din forța de muncă disponibilă în mediul rural, spațiu în care locuiește majoritatea populației județului, obiectivul urmărește amplificarea productivității acestui sector, a standardelor de calitate la care se raportează produsele băcăuane, chiar a varietății și cotelelor de piață ale acestor produse, acționând asupra pârgurilor de sporire a performanțelor resurselor umane, de la informarea și formarea fermierilor, la creșterea calității programelor de instruire, calificare și specializare a profesioniștilor din producție și procesare.

Potențial logistic deosebit al județului, un alt fundament al obiectivului vertical 1, reprezintă un avantaj ce poate fi convertit în oportunitatea afirmării sale ca unul din centrele regionale de producție, distribuție, depozitare și comercializare a produselor primare și a celor procesate. În conjuncție cu această evoluție, obiectivul descris vizează valorificarea concentrării naturale a producătorilor, procesatorilor și a furnizorilor de servicii agricole sau conexe prin construirea unui parc agro-industrial, punct de plecare pentru articularea unui cluster agro-alimentar pe teritoriul județului Bacău.

Disparitatea de dezvoltare între urban și rural este o consecință a dependenței populației rurale de o activitate agricolă prea puțin productivă, dar și a stării nesatisfăcătoare a infrastructurii și utilităților de bază de pe teritoriul comunelor. Diversificarea economiei rurale și ameliorarea calității infrastructurii de bază reprezintă priorități de gradul 0 pentru dezvoltarea rurală în județul Bacău.

Obiectiv strategic vertical 2: Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială

Deși ocupă în prezent o poziție bună la nivel regional, între Bacău și media națională există încă decalaje de competitivitate: din punct de vedere al productivității în industrii și servicii, concentrării întreprinderilor, funcționalității infrastructurii de sprijinire a afacerilor, cantumului investițiilor străine directe, resurselor dedicate cercetării și inovării. În același timp, există fundații solide pe care se poate construi o economie sustenabilă și un model de dezvoltare la nivelul regiunii Nord-Est. Principalele pârguri de creștere a competitivității economice a județului Bacău sunt dezvoltarea

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

mediului de afaceri local, întărirea sectorului CDI și accelerarea procesului de reconversie industrială.

Viziunea de dezvoltare a județului pentru următorul deceniu plasează transformarea industrială și dezvoltarea mediului de afaceri în centrul creșterii economice. Evoluția dinspre industriile extractive și de prelucrare petrochimică înspre industrii intensive în tehnologie înaltă, care va angrena și o dezvoltare sincronă a sectorului CDI, a educației și a serviciilor conexe, reprezintă reperul central al acestui obiectiv strategic. Transformarea poate fi facilitată prin reintroducerea în circuitul economic a siturilor industriale nefolosite/ folosite parțial (spre exemplu, platformele de la Moinești, Dărmănești, Onești), prin dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și prin corelarea ofertei investiționale a acestei infrastructuri cu prioritățile județene de dezvoltare și cu evoluțiile pieței, pe termen mediu și lung. Obiectivul nu poate contribui în mod decisiv la materializarea viziunii de dezvoltare fără ca ponderea cheltuielilor CDI, publice și private, să crească, și fără ca parteneriatele între universități și mediul de afaceri să fie întărite.

Mediul local de afaceri poate fi dezvoltat prin reducerea unor bariere administrative, printr-o atenție sporită față de nevoile investitorilor, prin sporirea accesului IMM-urilor la TIC și servicii de formare pentru resurse umane.

Obiectiv strategic vertical 3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile

Țintele de dezvoltare durabilă ale județului Bacău precum și gradul de poluare generat de industriile prezente pe teritoriul județului impun identificarea unor mijloace alternative de generare a energiei. Valorificarea resurselor energetice regenerabile constituie o

provocare și în același timp o miză importantă pentru județul Bacău, atât din punct de vedere al protecției mediului și creșterea calității vieții locuitorilor cât și din perspectiva dezvoltării economice pe care o pot general.

Valorificarea resurselor energetice regenerabile este un obiectiv de dezvoltare cheie, aflat în strânsă legătură cu alte obiective de dezvoltare precum: protecția mediul, socialul. De asemenea, considerăm că punerea în aplicare a acestui obiectiv se fundamentează pe faptul că județul Bacău deține resurse regenerabile, datorită în principal potențialului hidroenergetic, care permit o dezvoltare sectorială importantă, resurse care pot oferi o alternativă de consum durabil atât locuitorilor județului Bacău cât și agenților economici.

Obiectiv strategic vertical 4: Promovarea convergenței economice și creșterea incluziunii sociale

Principalele cauze asociate existenței unor dezechilibre sociale est-vest și rural-urban sunt legate pe de-o parte de regresia unor domenii ale economiei și pe de altă parte de fenomenul migrației forței de muncă. Aceștia li se adaugă lipsa oportunităților de ocupare în special în zona de est a județului, ceea ce afectează valoarea indicatorilor specifici la nivelul întregului județ. Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea de ansamblu a resurselor umane presupune acordarea unei atenții speciale acelor zone care sunt cel mai mult afectate de evoluția pieței forței de muncă.

2.2.2. OBIECTIVE STRATEGICE ORIZONTALE

Obiectiv strategic orizontal 1: Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Îmbunătățirea competențelor resurselor umane și creșterea mobilității și adaptabilității angajaților reprezintă obiective specifice cheie pentru misiunea creșterii productivității economice a județului, pentru înfruntarea provocărilor unei piețe a muncii în permanentă schimbare și pentru asigurarea unei tranziții line a profesioniștilor din industriile în declin și agricultură. Politicile dezvoltate conform acestui obiectiv strategic vizează dezvoltarea resurselor umane în condițiile transformării unor ramuri ale economiei (modernizarea agriculturii de scală și reconversia industrială) și a evoluțiilor sociale determinate de migrația forței de muncă.

Obiectiv strategic orizontal 2: Extinderea capacității infrastructurii de a sprijini economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Identificarea extinderii infrastructurii drept un obiectiv orizontal apare ca o alegere naturală având în vedere impactul multisectorial al activităților proiectate să ducă la îndeplinirea acestui obiectiv. Fiecare politică din cadrul obiectivului orizontal 2 a fost orientată către sprijinirea obiectivelor verticale. Prin dezvoltarea infrastructurii de distribuție, depozitare și comerț a produselor agro-alimentare și forestiere, vizată de politica 1, se va urmări creșterea competitivității sectorului agro-industrial, dar și întărirea lanțurilor, valorice și teritoriale. Politicile 2 și 5, ce urmăresc obiectivul direct al dezvoltării infrastructurii de bază, dar și politica 3, axată pe structurile de sprijinire a afacerilor, vor avea ca obiectiv final creșterea competitivității economice, a convergenței și a coeziunii județene, corespunzând obiectivelor strategice verticale 2 și 4. Politica 4, prin care se urmărește reducerea intensității energetice, este complementară obiectivului vertical 3, prin care se dorește creșterea ponderii surselor regenerabile în producția energetică.

Obiectiv strategic orizontal 3: Creșterea capacității administrației băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului

Capacitatea administrativă a autorităților administrației publice este factorul determinant pentru dezvoltarea economică a județului Bacău. O bună capacitate administrativă presupune o serie de factori majori:

- Deconcentrarea administrativă și descentralizarea fiscală
- Pregătirea adecvată a resurselor umane din administrație
- Utilizarea unei abordări de nou management public orientată spre rezultat și spre ținte de satisfacere a nevoilor cetățenilor
- Instrumente inovative de lucru, pornind de la sisteme informatice la proceduri bazate pe programare și până la procese de planificare strategică
- Bugetarea pe proiecte extinsă la nivelul mai larg al bugetelor locale

Aceste principii moderne de lucru ale administrației reprezintă factori importanți pentru succesul implementării Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Bacău. Procesul de implementare a politicilor publice și planificării strategice județene se bazează intensiv pe colaborarea administrațiilor publice sub coordonarea Consiliului Județean.

Obiectivul este foarte important datorită efectelor sale asupra obiectivelor verticale de dezvoltare. O bună performanță a autorităților publice județene sau locale este în măsură să sprijine atât dezvoltarea economică locală datorită flexibilității în interfațarea cu investitorii potențiali, cât și o relație mai bună cu comunitățile locale. Dezvoltarea locală bazată pe principiile noului management

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

publice, instrumente moderne de comunicare și management, simplificare administrativă spre folosul mediului de afaceri și cetățenilor, îmbunătățirea capacității de fundamentare și realizare de politici publice și planificare strategică precum și promovarea principiilor asocierii și parteneriatului reprezintă mijloacele dezvoltării strategice ale administrației publice din județul Bacău.

Obiectiv strategic orizontal 4: Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație

În ceea ce privește serviciul de sănătate, problema nu este reprezentată de pregătirea resurselor umane ci mai degrabă de infrastructura și modul de remunerare a personalului medical. Spre deosebire de mediul urban, în mediul rural există încă o lipsă acută de centre care să ofere servicii medicale de calitate. Problema infrastructurii a devenit cu atât mai acută în condițiile derulării procesului de descentralizare administrativă care vizează inclusiv descentralizarea serviciilor de sănătate ceea ce ar putea afecta capacitatea la nivel local de furnizare a acestor servicii populației. Programele și proiectele care se subscriu acestei politici vizează îmbunătățirea infrastructurii de furnizare a acestor servicii (investiții în infrastructură).

Existența unei tendințe de scădere a populației școlare poate fi asociată cu o serie de factori care se întind de la tendințele în evoluția demografică până la accesibilitatea la serviciul de educație în special în zonele din mediul rural. Această problemă este preponderent tratată prin politicile și programele derulate în cadrul acestui obiectiv.

Obiectiv strategic orizontal 5: Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile

În conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă stabilite la nivel european, Strategia județului Bacău urmărește la nivel orizontal respectarea principiului dezvoltării durabile prin atenția acordată protejării mediului înconjurător, cu efecte directe asupra calității vieții locuitorilor județului Bacău.

Prin respectarea calității mediului, Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Bacău se îndreaptă în primul rând spre asigurarea și ameliorarea, acolo unde situația o impune, a stării de sănătate a locuitorilor și spre asigurarea unui mediu locuibil sănătos pentru generațiile viitoare.

Județul Bacău deține un potențial important în domeniul energiilor regenerabile, valorificarea acestuia constituind o resursă valoroasă de dezvoltare. Potențialul solar reprezintă un element cheie de dezvoltare, care are un dublu impact: pe de o parte asigură sustenabilitatea resurselor energetice iar pe de altă parte contribuie la creșterea competitivității economice a actorilor din domeniu. Utilizarea resurselor regenerabile are ca impact și o reducere a costurilor populației în ceea ce privește utilitățile de bază.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

3. POLITICI ȘI PROGRAME DE DEZVOLTARE

3.1. OBIECTIVE STRATEGICE VERTICALE

OBIECTIV STRATEGIC VERTICAL 1: CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII SECTOARELOR AGRO-ALIMENTAR ȘI FORESTIER ȘI DEZVOLTAREA RURALĂ

Obiectiv strategic vertical 1: Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea rurală

Politici	Programe
Politica 1. Îmbunătățirea competitivității agriculturii și industriei alimentare prin formare profesională și măsuri de sprijinire a fermierilor	1.1 Stimularea asocierii fermierilor și a formării grupurilor de producători prin măsuri specifice de informare cu privire la avantajele asocierii și prin servicii de consultanță 1.2 Întărirea capacității instituționale a Camerelor Agricole și descentralizarea consultanței agricole la nivel de localități 1.3 Modernizarea sistemului de educație pre-universitar de specialitate pentru a putea oferi resursă umană calificată pentru piața muncii în agricultură și industrie alimentară 1.4 Programe de instruire privind îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și a competențelor specifice/ a celor privind standardele de calitate și mediu pentru agricultură și industria alimentară 1.5 Stimularea înființării de start-up-uri productive/ de servicii agricole prin informarea tinerilor din mediul rural cu privire la oportunitățile de finanțare existente și consultanța privind sprijinirea instalării tinerilor fermieri 1.6 Crearea unei platforme electronice comune de servicii pentru sectorul agroindustrial (mediul bancar – servicii de consultanță publice și private – politici agrare)

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 2. Poziționarea regională a județului Bacău ca un centru de distribuție și procesare a producției agricole prin realizarea de investiții în infrastructura logistică agricolă	2.1 Înființarea de structuri de depozitare a produselor agricole pentru încurajarea distribuției produselor agro-alimentare la nivel județean și regional 2.2 Îmbunătățirea facilităților de marketing și vânzare a produselor agricole la nivel județean și regional 2.3. Promovarea managementului modern al exploatațiilor agricole și promovarea transferului tehnologic prin realizarea de proiecte de cercetare – dezvoltare și inovare în parteneriat între autoritățile județene – mediul universitar – unități de producție și procesare
Politica 3. Dezvoltarea sustenabilă a spațiului rural din județul Bacău	3.1 Diversificarea economiei rurale prin accesarea fondurilor europene destinate dezvoltării microintreprinderilor și inițiativelor noi /start –up 3.2 Modernizarea satelor și infrastructurii utilitare adiacente prin îmbunătățirea accesării fondurilor publice 3.3 Îmbunătățirea parteneriatului între actorii sociali la nivelul mediului rural pentru dezvoltarea infrastructurii și îmbunătățirea serviciilor din mediul rural
Politica 4. Asigurarea integrității și dezvoltarea sustenabilă a fondului forestier și sprijinirea deținătorilor de terenuri forestiere în vederea gestionării durabile a acestora	4.1. Extinderea suprafeței pădurilor și altor categorii de vegetație forestieră, inclusiv pe terenurile degradate, în afara fondului forestier 4.2. Sprijinirea acțiunilor de realizare a perdelelor forestiere de protecție, a aliniamentelor și a altor categorii de plantații forestiere, în afara fondului forestier 4.3. Corectarea torenților pentru asigurarea dezvoltării zonelor afectate și crearea de drumuri forestiere de acces 4.4. Încurajarea asocierii proprietarilor de păduri private precum și a agenților economici din exploatarea, transportul și prelucrarea lemnului, în organizații profesionale sau patronale. 4.5. Program de instruire privind îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice generale, specifice pentru silvicultură și managementul sustenabil al exploatațiilor forestiere. 4.6. Educarea și conștientizarea proprietarilor de păduri (dobândirea conștiinței forestiere) în vederea asigurării gospodăririi durabile a pădurilor coroborat cu valorificarea superioară a resurselor forestiere și creșterea procentului de păduri la nivel național, ce reprezintă obiective principale ale politicii naționale forestiere

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 1 Îmbunătățirea competitivității agriculturii și industriei alimentare prin formare profesională și măsuri de sprijinire a fermierilor

Ameliorarea pregătirii resurselor umane, creșterea capacității acestora de a utiliza și încorpora inovația în procesele zilnice și de a gestiona într-o manieră mai eficientă aceste procese reprezintă priorități capitale pentru acest obiectiv strategic. Capacitatea instituțională a organismelor implicate în formare, instruire și consultanță trebuie sporită, iar accesul fermierilor și procesatorilor la servicii private sau publice integrate – de management, financiare, consultanță – trebuie extins. Un efort susținut din partea autorităților publice și a partenerilor privați trebuie depus în sensul grăbirii transformărilor structurale din producția și procesarea agricolă-forestieră – de la încurajarea asocierii, fuziunii exploatațiilor și constituirea societăților agricole și comerciale în locul micilor unități familiale sau individuale, la încurajarea investițiilor în tehnologie și procese, cercetare și transfer tehnologic către creșterea producției și ameliorarea calității produselor finale.

Politica 2 Poziționarea regională a județului Bacău ca un centru de distribuție și procesare a producției agricole prin realizarea de investiții în infrastructura de logistică agricolă

Județul Bacău beneficiază în prezent de o industrie alimentară semnificativă, dar și de o infrastructură de transport și sprijinire a afacerilor suficient de extinsă. Potențialul sectorului agro-alimentar și vizibilitatea brandurilor alimentare băcăuane pot fi dezvoltate prin crearea și extinderea infrastructurii de distribuție și marketing județean și regional a produselor băcăuane. Capacitatea operatorilor din domeniu de a inova și de a încorpora tehnologia în procesul productiv poate fi sporită prin încurajarea parteneriatelor

de cercetare. Aglomerările de operatori cu profiluri similare și complementare pot fi consolidate pentru a spori performanța anumitor segmente mai dinamice.

Politica 3 Dezvoltarea sustenabilă a spațiului rural din Bacău

Dependența populației rurale de o producție agricolă la scară mică, ineficientă și generatoare de valoare adăugată mică condiționează puternic nivelul de trai și posibilitatea de evoluție a locuitorilor din satele băcăuane. Economia rurală a județului Bacău trebuie diversificată prin încurajarea mediului antreprenorial din servicii, prin susținerea meșteșugurilor și a meseriilor non-agricole. Potențialul natural al spațiului rural poate fi valorificat prin creșterea ponderii turismului în economia rurală și chiar prin dezvoltarea unor nișe productive cu valoare adăugată mare (produse alimentare sofisticate și produse ecologice). Treptat, procesul de migrație a resurselor umane va lăsa în sectorul primar doar o forță de muncă bine pregătită, eficientă și puternic specializată, în timp ce sectoarele non-agricole din mediul rural vor absorbi majoritatea populației ocupate.

În completarea diversificării economice, calitatea vieții din mediul rural băcăuan va fi ameliorată și prin modernizarea infrastructurii de bază și a celei tehnico-edilitare. Aceste procese paralele vor trebui să producă rezultate vizibile în special în zonele vulnerabile ale județului, acolo unde disparitățile sunt mai acute, iar măsurarea acestor rezultate se va face și prin prisma evoluțiilor în plan social și al protecției mediului/conservarea peisajului și tradițiilor.

Politica 4 Asigurarea integrității și dezvoltarea sustenabilă a fondului forestier și sprijinirea deținătorilor de terenuri forestiere în vederea gestionării durabile a acestora

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Pădurea reprezintă un element fundamental în peisajul băcăuan, iar valoarea sa nu poate fi aproximată exclusiv în termeni economici. Durabilitatea eforturilor de protecție a mediului și de conservare a peisajului nu poate ignora imperativele extinderii suprafeței împădurite, constituirii perdelelor de protecție sau măsurile pentru combaterea fenomenului de degradare a solului și alunecările de teren, în special într-un județ atât de vulnerabil precum Bacăul. În conjuncție cu prima componentă a politicii trebuie derulate programe care să asigure un management durabil al fondului forestier, prin încurajarea asocierii proprietarilor de păduri și a agenților economici implicați în procesare primară și secundară, însoțite de eforturi pentru sporirea cunoștințelor tehnice și economice ale resurselor umane ce activează în acest sector.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

OBIECTIV STRATEGIC VERTICAL 2: DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI LOCAL ȘI ACCELERAREA PROCESULUI DE RECONVERSIE INDUSTRIALĂ

Obiectiv strategic vertical 2: Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială	
Politici	Programe
Politica 1. Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și sprijinirea reconversiei industriale în județul Bacău	1.1. Program de identificare a nevoilor investitorilor privind oferta parcurilor tehnologico-industriale. 1.2. Crearea de noi structuri de sprijinire a afacerilor pe teritoriul județului Bacău 1.3. Realizarea unui program de promovare a parcurilor industriale/facilităților de susținere a afacerilor la nivel național, regional și întărirea lanțurilor valorice județene. 1.4. Program de reabilitare a siturilor industriale neutilizate sau utilizate parțial și reintroducerea lor în circuitul economic în sprijinul mediului de afaceri, prin valorificarea poziției lor și a sistemului de utilități existent. 1.5. Îmbunătățirea accesibilității structurilor existente de găzduire a afacerilor.
Politica 2. Încurajarea investițiilor prin stimulente, îmbunătățirea reglementării și eliminarea barierelor administrative	2.1. Realizarea unor studii la nivel județean și local pentru cartografierea terenurilor și resurselor de interes pentru investitori și pentru determinarea potențialului de investiții. 2.2. Creșterea capacității administrative a autorităților locale de a crea pachete de stimulente pentru investitori și de a realiza parteneriate cu mediul de afaceri prin identificarea resurselor economice la nivel local. 2.3. Program de facilitare a investițiilor prin reducerea timpilor pentru eliberarea documentațiilor necesare realizării unei investiții
Politica 3. Sprijinirea IMM-urilor din Bacău prin consultanță și acces la TIC	3.1. Realizarea unor programe de reducere a barierelor administrative pentru încurajarea înființării start-up-urilor 3.2. Extinderea infrastructurii de internet prin broadband și facilitarea accesului IMM-urilor la tehnologia informației (training pentru resurse umane, achiziții, transfer sau dezvoltare de sisteme informatice interne, etc). 3.3. Adaptarea competențelor resurselor umane cu nevoile pieței muncii la nivel județean
Politica 4. Sprijinirea sectorului	4.1. Încurajarea parteneriatelor de cercetare între institute de cercetare/mediul universitar și companii pentru

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

CDI , facilitarea transferului de tehnologie și a parteneriatelor de cercetare, încurajarea companiilor inovative în județul Bacău	dezvoltarea de tehnologii cu aplicabilitate economică și pentru facilitarea transferului de tehnologie în domeniile competitive 4.2. Facilitarea accesului spin-off-urilor și start-up-urilor inovative la structurile de sprijinire a afacerilor (parcuri industriale, centre de afaceri) prin promovarea oportunităților existente
Politica 5. Îmbunătățirea atractivității turistice a județului Bacău	5.1. Elaborarea unei strategii pentru dezvoltarea turismului în județul Bacău. 5.2. Promovarea la nivel regional și național a principalelor aglomerări turistice din județ. 5.3. Realizarea unor Centre de Informare Turistică, finanțate de Uniunea Europeană prin intermediul fondurilor structurale 5.4. Modernizarea și reabilitarea patrimoniului istorico-cultural județean.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 1. Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și sprijinirea reconversiei industriale în județul Bacău

Infrastructura de afaceri existentă poate fi extinsă și dezvoltată pentru a corespunde nevoilor investitorilor și pentru a constitui un sprijin real pentru dezvoltarea mediului de afaceri. Gradul redus de ocupare a structurilor existente, prolificitatea scăzută a incubatoarelor de afaceri, dispersia teritorială inegală și slăbiciunea lanțurilor valorice pe care aceste SSA încearcă să le articuleze sunt simptomele unei accesibilități și vizibilități reduse. Siturile industriale neutilizate sau parțial utilizate trebuie valorificate și reintroduse în circuitul economic alături de parcurile industriale/ de transfer tehnologic/ centrele de afaceri mai noi, iar oferta generală a județului în acest sector trebuie bransată mai eficient la cerințele pieței. Infrastructura de sprijinire a afacerilor va atrage investițiile necesare dezvoltării, potrivite pe profilul economiei județene.

Procesul de restructurare, în care este implicată industria băcăuană în ultimele decenii trebuie convertit într-unul de transformare industrială, în care nu doar capitalul fizic și uman suferă o schimbare incrementală, dar în care întreaga capacitate productivă trebuie așezată pe noi fundamente, noile criterii de performanță fiind nivelul tehnologiei aplicate, gradul de inovare al companiilor și valoarea exporturilor generate. Prezenta strategie recunoaște faptul că județul Bacău este definit de un profil industrial specific, orice intervenție trebuind fundamentată în acesta. Reconversia industrială în județul Bacău va valorifica avantajele competitive existente și va dezvolta unele segmente tradiționale, anticipând evoluția viitoare a piețelor internaționale și apariția unor noi nișe dinamice.

Politica 2. Încurajarea investițiilor prin stimulente, îmbunătățirea reglementării și eliminarea barierelor administrative

Administrația publică din județ, la toate nivelurile sale, poate spori considerabil dezvoltarea economică prin măsuri ce implică costuri minimale și care prevăd o rentabilitate ridicată pe termen lung: evaluarea potențialului de investiții, sporirea capacității de a crea stimulente sau de a înlătura bariere sunt acțiuni ce stau la îndemâna unor autorități implicate activ în viața comunităților locale. Administrația publică va deveni un partener activ al mediului de afaceri din județul Bacău.

Politica 3. Sprijinirea IMM-urilor din Bacău prin consultanță și acces la TIC

Segmentul cel mai dinamic de întreprinderi în cadrul majorității domeniilor de activitate, IMM-urile, se confruntă adesea cu o accesibilitate redusă la servicii de sprijin ce le pot crește considerabil productivitatea, precum serviciile de consultanță sau de formare pentru propriile resurse umane. Investiții în tehnologia broadband și în instalarea generală a TIC în cadrul întreprinderilor nu pot fi catalogate drept intervenții de o complexitate ridicată, însă impactul lor benefic este incontestabil. Performanța întreprinderilor mici și mijlocii din județul Bacău va crește printr-o atenție sporită oferită investițiilor necorporale.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 4. Sprijinirea sectorului CDI, facilitarea transferului de tehnologie și a parteneriatelor de cercetare, încurajarea companiilor inovative în județul Bacău

Handicapurile prezente majore în calea creșterii competitivității economiei județene sunt indiscutabil subfinanțarea sectorului CDI și insuficienta cooperare între mediul universitar și cel de afaceri. Surclasat în prezent la capitolul cheltuieli CDI de către județele Iași și Suceava, Bacău va trebui să investească mai mult și mai deștept în cercetarea cu aplicabilitate economică și socială, iar produsul cercetării va trebui convertit într-o calitate mai bună a vieții locuitorilor și o performanță amplificată a întreprinderilor sale. Capacitatea mediului universitar de a încheia parteneriate cu întreprinderile din județ, dar și de a crea inițiative de tipul spin-off, pe cont propriu, trebuie întărită, ca premiză a intensificării sinergiei relațiilor de transfer tehnologic.

Politica 5. Îmbunătățirea atractivității turistice a județul Bacău

Deși județul Bacău are competitori regionali puternici în acest sector, turismul și-a dovedit în anii recentți capacitatea de creștere și poate constitui o direcție pentru diversificarea economiei, în special cel de tranzit, week-end și agroturismul. Lipsit în prezent de o viziune de dezvoltare la nivel județean, turismul băcăuan va necesita în viitor o mai bună promovare și dotare utilitară.

Designul programelor din cadrul acestui obiectiv vizează complementaritatea între politici, numeroase măsuri contribuind simultan la realizarea unor obiective specifice. O bună coerență între acțiunile ce vizează stimularea investițiilor, sprijinirea IMM-urilor și a sectorului CDI și sporirea capacității actuale a infrastructurii de sprijinirea a afacerilor este necesară.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

OBIECTIV STRATEGIC VERTICAL 3. VALORIFICAREA RESURSELOR ENERGETICE REGENERABILE

Obiectiv strategic vertical 3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile	
Politici	Programe
Politica 1. Valorificarea resurselor energetice regenerabile județene	1.1. Realizarea unei strategii județene privind potențialul energetic 1.2. Dezvoltarea de programe educaționale privind protecția mediului și dezvoltarea durabilă prin promovarea energiilor verzi 1.3. Programul „Dezvoltare județeană durabilă”
Politica 2. Stimularea investițiilor în producția și utilizarea de energie regenerabilă	2.1 Dezvoltarea de instrumente pentru stimularea producției de energie din surse regenerabile.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 1: Valorificarea resurselor energetice regenerabile județene

Valorificarea resurselor poate fi accelerată prin sprijin oferit de autoritățile publice în ceea ce privește o mai bună cunoaștere a potențialului regenerabil pentru facilitarea investițiilor. De asemenea, politica conține măsuri de planificare strategică, informarea autorităților locale cu privire la energiile regenerabile. Un aspect important al acestei politici privește crearea unei culturi privind utilizarea energiilor regenerabile, pornind de la administrația publică și ajunând la cetățeni.

Politica 2: Stimularea investițiilor în producția și utilizarea de energie regenerabilă

Reprezintă o politică cheie pentru dezvoltarea domeniului și principalul instrument de dezvoltare locală pentru sectorul energetic. Își propune în principal stimularea fiscală a autorităților locale pentru ca acestea să pregătească propriile proiecte privind generarea de energii regenerabile. De asemenea, politica propune și o abordare de tip "bottom-up", prin stimularea cetățenilor de a achiziționa echipamente de producere a energiilor regenerabile și subvenționarea energiei produse din resurse regenerabile.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

OBIECTIV STRATEGIC VERTICAL 4: PROMOVAREA CONVERGENȚEI ÎN DEZVOLTAREA JUDEȚEANĂ ȘI CREȘTEREA INCLUZIUNII SOCIALE

Obiectiv strategic vertical 4: Promovarea convergenței în dezvoltarea județeană și creșterea incluziunii sociale	
Politici	Programe
Politica 1. Creșterea coeziunii sociale la nivelul jud Bacău	1.1. Creșterea accesului la servicii educaționale și sănătate de calitate în mediul rural (și în partea de est a județului Bacău). 1.2. Reducerea sărăciei prin măsuri active de ocupare. Program pentru reconversia profesională și pentru ocuparea forței de muncă în partea de est a județului și în zonele grav afectate de șomaj și șomaj cronic. 1.3. Dezvoltarea unui sistem de grant-uri pentru ONG-uri pentru dezvoltarea unor proiecte privind sprijinirea potențialului uman din spațiul rural și a categoriilor defavorizate de pretutindeni.
Politica 2. Reducerea efectelor negative ale migrației	2.1. Stoparea migrației tinerilor prin crearea de scheme motivaționale pentru tinerii cu rezultate remarcabile în învățatură 2.2. Stoparea dezintegrării sociale a familiilor de migranți prin programe sociale 2.3. Facilitarea accesului copiilor abandonati, a celor din centre de plasament și membrii ai familiilor afectate de migrație la servicii educaționale de calitate și la programe sociale
Politica 3. Asigurarea unei șanse egale pentru categorii defavorizate	3.1. Program pentru creșterea gradului de inserție pe piața forței de muncă a resurselor umane ce aparțin unor categorii defavorizate. 3.2. Program de responsabilizare a societății civile, companiilor și familiilor în domeniul protecției copilului prin sprijinirea companiilor și membrilor societății civile implicați în programe sociale. 3.3. Introducerea de măsuri active pentru reducerea numărului de copii în sistemul de plasament la asistenți

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

maternali și creșterea numărului de copii în sistemul de plasament familial

3.4. Program de consiliere și observare sociologică prin monitorizarea continuă a familiilor copiilor abandonți

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 1. Creșterea coeziunii sociale la nivelul județului Bacău

Dezechilibrele sociale existente la nivelul județului corespund gradului diferențiat de dezvoltare a diferitelor zone ale acestuia. În ciuda existenței unui echilibru între populația rurală și cea urbană (aprox. 45-55%) se poate constata o serie de dezechilibre în special în partea de est a județului unde dezvoltarea economică redusă afectează prosperitatea populației și calitatea vieții în această zonă. Programele și proiectele care corespund acestei politici vizează reducerea dezechilibrelor prin inițierea de măsuri de îmbunătățire a infrastructurii furnizării serviciilor de educație și sănătate precum și a serviciilor sociale în special pentru familiile afectate de migrația forței de muncă. Creșterea coeziunii sociale la nivelul județului este determinată și de capacitatea asociativă regăsită inclusiv în numărul de ONG-uri înregistrate în județ. Încurajarea mediului nonguvernamental, în special în ceea ce privește acțiunile de sprijin pentru potențialul uman în zonele defavorizate reprezintă un tip de intervenție puțin intrusivă, dar capabilă să genereze efecte sociale benefice.

Politica 2. Reducerea efectelor negative ale migrației

Migrația forței de muncă în străinătate a generat o serie de probleme sociale adiacente. Existența unor ramuri ale economiei în declin, veniturile insuficiente datorate lipsei de oportunități de angajare reprezintă câteva din cauzele problemelor sociale existente la nivelul județului. Conform statisticilor referitoare la evoluția pieței muncii, se poate constata o creștere constantă a șomajului (în noiembrie 2009 înregistrându-se o rată a șomajului de 8,93%). Direcțiile de acțiune propuse în vederea rezolvării acestor probleme vizează pe de-o parte efectele (e.g. asigurarea serviciilor sociale corespunzătoare pentru atenuarea efectelor negative generate de plecarea la muncă în străinătate a părinților) și, pe de altă parte, cauzele (e.g. asigurarea condițiilor pentru reținerea forței de muncă în țară). În acest sens proiectele propuse acoperă o arie largă de acțiuni care au ca obiective de la păstrarea tinerilor

absolvenți talentați în diverse domenii în țară până la atenuarea efectelor sociale ale migrației forței de muncă.

Politica 3. Asigurarea de șanse egale pentru grupurile vulnerabile

O a treia categorie de măsuri corespunzătoare promovării convergenței în dezvoltarea județului și creșterea incluziunii sociale este reprezentată de asigurarea de oportunități de șanse pentru categoriile defavorizate. Numărul beneficiarilor de ajutoare guvernamentale este la nivelul județului de aproximativ 12.000 de persoane, aproximativ 10.000 fiind în mediul rural. La aceștia se mai adaugă alte categorii de persoane care beneficiază de ajutoare sociale de diferite tipuri. Aceste date arată existența unei preponderențe a fenomenului sărăciei în zona rurală care determină o serie de probleme sociale corespunzătoare. Programele și proiectele care corespund acestei politici vizează pe de-o parte creșterea oportunității de șanse pentru categoriile defavorizate a căror integrare pe piața muncii este mai dificilă și pe de altă parte inițiative care vizează reconversia profesională a forței de muncă disponibilizate. O atenție deosebită este acordată proiectelor derulate în mediul rural unde efectele lipsei locurilor de muncă generează cele mai multe din probleme sociale ale județului. În acest sens proiectele propuse sunt orientate și către facilitarea distribuției forței de muncă în funcție de domeniile care prezintă deficit de resurse umane.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

3.2. OBIECTIVE STRATEGICE ORIZONTALE

OBIECTIV STRATEGIC ORIZONTAL 1: CREȘTEREA PRODUCTIVITĂȚII ECONOMIEI PRIN DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

Obiectiv strategic orizontal 1: Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane

Politici	Programe
Politica 1. Creșterea competențelor profesioniștilor din sectorul agro-alimentar și forestier și a persoanelor din mediul rural	1.1. Program de formare inițială în sectorul agro - alimentar pentru creșterea mobilității și a folosirii eficiente a resurselor umane în județul Bacău. 1.2. Pregătire pentru managementul eficient al unităților din industria alimentară și forestieră și pentru administrarea durabilă a fermelor. 1.3 Programe de consultanță pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în spațiu rural. 1.4. Program pentru crearea unui sistem sustenabil de ocupare a forței de muncă și formare profesională în mediul rural și pentru combaterea abandonului școlar.
Politica 2. Reconvertia resurselor umane și absorbția profesioniștilor din industriile în declin	2.1. Promovarea culturii antreprenoriale și programe de training și dobândire de competențe pentru tineri întreprinzători. 2.2. Promovarea excelenței în cercetare și a calității în învățământul superior. 2.3. Facilitarea unor parteneriate între mediul universitar și mediul de afaceri pentru realizarea unor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

	programe educaționale/ de cercetare finanțate de companii private și pentru fondarea unor burse private. 2.4. Formarea specialiștilor în ocupare și perfecționare din serviciul public. 2.5. Sporirea accesului la formarea profesională continuă și creșterea adaptabilității lucrătorilor în sectoarele vulnerabile la tendințele pieței pentru fructificarea pregătirii acestora și a tradiției profesionale energetice, petroliere și petrochimice. 2.6. Creșterea calității serviciilor din domeniul turism, hoteluri, restaurante prin îmbunătățirea competențelor resurselor umane.
Politica 3. Îmbunătățirea calității și efectivității serviciilor sociale pentru promovarea incluziunii și diminuarea disparităților	3.1. Sporirea competențelor resurselor umane ce oferă servicii sociale prin programe de formare și specializare. 3.2. Sprijinirea formării și perfecționării personalului entităților din societatea civilă dedicate atenuării disparităților și sporirii incluziunii sociale.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 1. Creșterea competențelor profesioniștilor din sectorul agro-alimentar și forestier și a persoanelor din mediul rural

Măsurile inițiate conform acestei politici vizează îndeosebi dezvoltarea de programe de pregătire pentru resursele umane din producția și procesarea agro-alimentară și de la nivel rural. Sunt de asemenea luate în considerare dezvoltarea resurselor umane din domenii precum marketingul produselor ecologice și turismul. Dezvoltarea antreprenoriatului la nivelul rural în special în sectoarele agro-alimentar și forestier reprezintă o altă prioritate a proiectelor care pot fi derulate în acest domeniu. Formarea tinerilor fermieri, derularea de programe de pregătire în domeniul managementului fermelor, acordarea de premii pentru start-up-uri în mediul rural reprezintă măsuri concrete de încurajarea a dezvoltării resurselor umane în sectorul agro-alimentar și forestier.

Politica 2. Reconversia resurselor umane și absorbția profesioniștilor din industriile în declin

În cadrul acestei politici sunt vizate organizarea de sesiuni de pregătire privind reconversia profesională a resurselor umane din industriile în declin. Dinamica pieței forței de muncă a generat în ultima perioadă apariția unui excedent de resurse umane în anumite domenii, iar adaptarea competențelor la evoluțiile pieței forței de muncă poate fi realizată prin dezvoltarea de programe de reconversie sau de sprijin pentru cei care doresc o modificare a orientării profesionale. Programele dezvoltate în această direcție pun accent pe dezvoltarea aptitudinilor pentru antreprenoriat (managementul afacerii, management financiar, managementul resurselor umane) și pe creșterea adaptabilității lucrătorilor. Un alt aspect important vizat de această politică este legat de măsurile de sprijinire a excelenței în cercetare și de întărirea parteneriatului

mediu de afaceri-universități, pentru aplicarea unor soluții inovative în formare și educație.

Politica 3. Îmbunătățirea calității și efectivității serviciilor sociale pentru promovarea incluziunii și diminuarea disparităților

Principalul scop al acestei politici este îmbunătățirea calității serviciilor sociale la nivel județean, prin perfecționarea resurselor umane ale furnizorilor publici și dezvoltarea de parteneriate cu ONG-urile dedicate. Pregătirea personalului calificat care își desfășoară activitatea în instituții publice de profil reprezintă o prioritate. Numărul foarte mare de asistați social precum și problemele generate de lipsa personalului calificat în furnizarea de astfel de servicii impun de asemenea o diversificarea a parteneriatelor strategice.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

OBIECTIV STRATEGIC ORIZONTAL 2: EXTINDEREA CAPACITĂȚII INFRASTRUCTURII DE A SPRIJINI ECONOMIA CU SCOPUL ÎMBUNĂȚĂȚIRII CALITĂȚII VIEȚII ÎN JUDEȚUL BACĂU

Obiectiv strategic orizontal 2: Extinderea capacității infrastructurii de a sprijini economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Politici	Programe
Politica 1. Dezvoltarea infrastructurii de producție, procesare, comerț și distribuție a bunurilor agro-alimentare și forestiere	1.1. Realizarea și extinderea infrastructurii de depozitare, comercializare și distribuție a producției regionale, agricole, alimentare și forestiere, și conectarea acestei infrastructuri de aeroportul Bacău, de drumurile europene și naționale de pe teritoriul județului Bacău. 1.2. Program pentru creșterea gradului de accesibilitate al exploatațiilor agricole, facilitarea transportului producției agricole și modernizarea sistemului de îmbunătățiri funciare 1.3. Dezvoltarea unui parc agro-industrial care să aglomereze producătorii de furaje, capacitățile de creșterea a animalelor și procesatorii de produse animale, care să absoarbă rezultatele parteneriatelor de cercetare cu mediul universitar/ institutele-stațiunile de cercetare.
Politica 2. Dezvoltarea infrastructurii de transport din județul Bacău	2.1 Realizarea investițiilor în infrastructura aeroportuară a județului Bacău 2.2. Îmbunătățirea accesului și a mobilității forței de muncă prin reabilitarea infrastructurii de transport în întreg județul, spre zonele rurale și în interiorul acestora, pentru a asigura curse regulate către localități și instituții publice (școli, instituții de sănătate publică, puncte comerciale, etc.)
Politica 3. Extinderea infrastructurii de sprijinirea a afacerilor	3.1. Dezvoltarea infrastructurii de acces către centrele de afaceri și parcurile industriale existente și asigurarea conectării acestora la servicii de internet de mare viteză. 3.2. Realizarea unor studii privind potențialul pentru dezvoltarea unor noi structuri-suport pentru afaceri. 3.3. Crearea de noi incubatoare și centre de afaceri, parcuri industriale și alte facilități de sprijinirea a afacerilor.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

	3.4. Program pentru asigurarea capacității structurilor-suport de a găzdui mediul universitar și de cercetare. 3.5. Extinderea infrastructurii de turistice conexe.
Politica 4. Îmbunătățirea eficienței energetice prin modernizarea infrastructurii de distribuție și transport	4.1. Modernizarea și extinderea rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice. 4.2. Modernizarea și extinderea rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale.
Politica 5. Reducerea dezechilibrelor în județul Bacău prin îmbunătățirea infrastructurii, utilităților și serviciilor sociale în zone critice	5.1. Îmbunătățirea stării infrastructurii și utilităților în zonele rurale cu o slabă penetrare și creșterea gradului de acces la utilități de bază 5.2. Modernizarea infrastructurii educaționale și de sănătate în spațiul rural. 5.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii de bază: alimentare cu apă și canalizare, sistem integrat de gestionare a deșeurilor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 1. Dezvoltarea infrastructurii de producție, procesare, comerț și distribuție a bunurilor agro-alimentare și forestiere

Capacitatea productivă a județului, profilul său agro-industrial specific, dar și poziția sa nodală în cadrul regiunii NE îl recomandă drept un potențial centru regional de distribuție, producție și procesare. Pentru ca Bacăul să absoarbă producția agricolă și forestieră a județelor riverane pentru a o direcționa către capacitatea proprie de producție și pentru că produsele agro-alimentare și forestiere din regiune să fie distribuite în mod eficient către centrul (Brașov, prin E577) și sudul țării (București, prin E85), infrastructura de depozitare, distribuție, marketing trebuie extinsă și conectată la drumurile europene și la aeroportul Bacău. Prin creșterea accesibilității exploatațiilor agricole se pot reduce considerabil costurile transportului produselor agricole, iar modernizarea sistemelor de îmbunătățiri funciare va eficientiza de asemenea procesul productiv. În condițiile în care prezintă o concentrare naturală de producători, procesatori și furnizori de servicii agricole și conexe, va fi oportună dezvoltarea unui parc agro-industrial care să articuleze lanțurile valorice, care să sporească relevanța rețelei regionale de distribuție și să mărească accesibilitatea firmelor și fermelor la tehnologie și rezultate ale cercetării.

Politica 2. Dezvoltarea infrastructurii de transport județean

Infrastructura generală de transport a județului Bacău va trebui extinsă și modernizată, în primul rând pentru a continua lucrările derulate până în prezent și a asigura astfel accesibilitatea județeană ca funcție economică, în al doilea rând pentru a asigura funcția socială de coeziune. Relevanța aeroportului în economia județeană poate fi mărită prin extinderea fizică și funcțională a acestuia: alături de transportul civil, prognozat să crească, componenta de transport cargo se poate dezvolta și ea, mai ales în condițiile în care județul

își propune să-și consolideze poziția nodală în regiune. Dezvoltarea aeroportului va contribui de asemenea creșterea industriei aeronautice.

Politica 3. Extinderea infrastructurii de sprijinire a afacerilor

În prezent, infrastructura de sprijinire a afacerilor din județul Bacău este insuficient dezvoltată, dispusă inegal în teritoriu, slab legată de căile principale de comunicații, prezentând lipsuri în ceea ce privește serviciile conexe. Viitoarea extindere a acestui tip de infrastructură va trebui să se bazeze pe complementaritatea cu infrastructura de bază și va trebui să reflecte profilul economic al zonei de impact. Accesibilitatea fizică a acestor structuri, vizibilitatea lor în mediul investițional și prezența mediului de cercetare în cadrul lor trebuie asigurate pentru a le spori impactul.

Politica 4. Îmbunătățirea eficienței energetice prin modernizarea infrastructurii de distribuție și transport

Principala provocare pentru județul Bacău din domeniul energetic, în următorul deceniu, nu va fi legată de producție, ci de distribuție și consum. Scopul final al politicii va fi reducerea intensității energetice, în cadrul marilor utilizatori industriali, în unitățile de interes public, și în gospodării. Distribuția energiei electrice și a gazului natural va trebui eficientizată în acord cu principiile sustenabilității și durabilității dezvoltării.

Politica 5. Reducerea dezechilibrelor în județul Bacău prin îmbunătățirea infrastructurii, utilităților și serviciilor sociale în zone critice

Convergența dezvoltării zonelor rurale cu urbanul, a părții estice cu vestul județului se poate realiza și prin îmbunătățirea stării infrastructurii de transport între aceste zone și în interiorul lor. Pentru locuitorii din mediul rural, în special cei din partea estică, un transport adecvat va fi sinonim cu o mai mare mobilitatea a forței de muncă, cu un acces sporit la servicii medicale și de educație, cu o

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

penetrare logistică mai atractivă pentru mediul de afaceri. Scopul final al politicii va fi reducerea dezechilibrelor de dezvoltare interjudețene.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

OBIECTIV STRATEGIC ORIZONTAL 3: CREȘTEREA CAPACITĂȚII ADMINISTRAȚIEI BĂCĂUANE DE A CONTRIBUI LA DEZVOLTAREA DURABILĂ A JUDEȚULUI

Obiectiv strategic orizontal 3: Creșterea capacității administrației băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului	
Politici	Programe
Politica 1. Dezvoltarea capacității administrative prin creșterea calității proceselor de management precum și a calității serviciilor publice furnizate	1.1 Introducerea instrumentelor moderne de management prin care să fie asigurată gestionarea eficientă și eficace a activităților administrației publice.1.2 Creșterea eficienței gestiunii finanțelor publice prin instruirea funcționarilor publici pentru îmbunătățirea gestiunii bugetelor publice și realizarea de indicatori de performanță financiară1.3 Planificarea strategică, instrument pentru modernizarea administrației publice din județul Bacău1.4 Îmbunătățirea participării publice și activismului comunitar1.5 Extinderea mijloacelor moderne de tipul IT&C pentru îmbunătățirea eficienței administrației județene
Politica 2. Implicarea administrației publice în procesul de adaptare a agriculturii și de renovare a spațiului rural băcăuan	2.1. Elaborarea planurilor cadastrale județene și facilitarea accesului investitorilor în domeniul agricol2.2. Creșterea capacității instituțiilor publice de a sprijini marketingul produselor locale prin dezvoltarea unor instrumente specifice.2.3. Dezvoltarea capacității autorităților publice de a oferi servicii de calitate pentru spațiul rural.
Politica 3. Susținerea politicilor publice dezvoltate la nivelul administrației publice	3.1. Modernizarea administrației publice prin utilizarea de programe de gestiune și planificare electronice.3.2. Extinderea mijloacelor moderne de guvernare electronică/e-guvernare la nivelul autorităților publice din

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

prin întărirea capacității de planificare strategică și de a dezvolta parteneriate	județul Bacău. 3.3. Întărirea capacității administrației publice de a elabora politici publice și acte normative cu impact asupra mediului de afaceri 3.4. Crearea unor mecanisme de contact direct permanent între reprezentanții mediului de afaceri și cei ai instituțiilor publice. 3.5. Creșterea capacității de planificare strategică în diferite domenii de politici publice.
Politica 4. Dezvoltarea capacității de a guverna “verde”	4.1. Utilizarea energiei regenerabile în cadrul instituțiilor publice, administrative, educaționale și de sănătate 4.2. Reducerea consumurilor energetice în cadrul instituțiilor publice și sporirea cunoașterii resurselor umane privind utilizarea resurselor energetice regenerabile.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 1. Dezvoltarea capacității administrative prin creșterea calității proceselor de management precum și a calității serviciilor publice furnizate

Capacitatea administrativă este un cumul de factori instituționali și umani ce conduce la îndeplinirea misiunii administrației publice, și anume oferirea de servicii publice de calitate la un raport cost-eficiență ridicat pentru contribuabil. Prin intermediul acestei politici se urmărește modernizarea managementului public la nivelul autorităților publice cu scopul reformării serviciilor publice cu scopul de a oferi cele mai bune produse comunității. Ținta strategiei de dezvoltare județeană nu poate fi atinsă în absența schimbării percepției autorităților cu privire la instrumentele și metodele de guvernare locală: transparentizarea cheltuirii banilor publici și implicarea comunității în stabilirea priorităților locale, identificarea unor mijloace suport pentru articularea intereselor publice locale ale cetățenilor.

Politica 2. Implicarea administrației publice în procesul de adaptare a agriculturii și de renovare a spațiului rural băcăuan

Dezvoltarea competitivă a agriculturii județene este o condiție importantă a dezvoltării pe termen lung a județului Bacău. Rolul administrației publice este acela de a oferi condițiile de bază pentru atragerea investițiilor în județ precum și suportul administrativ pentru derularea în condiții bune a acestor investiții. Acest rol va fi împlinit prin capacitatea administrațiilor locale și administrației județene de a susține cu investiții publice aportul de capital privat. În acest sens sunt importante: capacitatea funcționarilor de a atrage

proiecte de investiții în infrastructura de bază, facilitarea deschiderii de companii și furnizarea serviciilor publice de specialitate, parteneriate public-privat pentru dezvoltarea zonelor rurale.

Politica 3. Susținerea politicilor publice dezvoltate la nivelul administrației publice prin întărirea capacității de planificare strategică și de dezvoltare parteneriate

Guvernarea publică va deveni mai eficientă atunci când reglementările și legiferarea se vor baza pe utilizarea abordării de politici publice. Semnificând mai mult decât o simplă reglementare, guvernarea bazată pe politici publice presupune analiza atentă a impactului economic, financiar, social și de mediu generat de utilizarea banilor publici. Această componentă coexistă apropiat cu instrumentul planificării strategice (parte a abordării procesuale bazată pe politici publice) și va conduce la o distribuție atentă a resurselor către acele direcții care reprezintă o oportunitate de dezvoltare, neomițând însă impactul social și asupra dezvoltării durabile. Această linie de acțiune se va baza pe implicarea contribuabililor prin utilizarea instrumentelor de asigurare a transparenței.

Politica 4. Dezvoltarea capacității de a guverna “verde”

Dezvoltarea durabilă este firul roșu al dezvoltării județului Bacău pe termen lung. Va sta la baza tuturor demersurilor de dezvoltare inițiate, pornind de la proiectele de infrastructură și până la prioritățile de dezvoltare economică și socială. Nevoia ca tinerii din județul Bacău să poată beneficia de rezultatele dezvoltării prezente este din ce în ce mai acută în lumina problemelor globale generate de poluare și diminuarea rezervelor strategice de resurse. Strategia Uniunii Europene privind dezvoltare resurselor alternative de

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

energie a întrunit acordul tuturor celor 27 de state membre. România a asumat o strategie care va genera prin efectele sale o alternativă la consumul de energii convenționale. Dezvoltarea de proiecte de eficiență energetică și identificare de alternative regenerabile reprezintă un demers care trebuie inițiat în primul rând la nivelul administrației publice, atât prin intermediul proiectelor concrete de investiții cât și prin campanii de promovare a impactului unor astfel de măsuri. Transferul electronic al mării majorități a operațiunilor și activității administrației publice reprezintă de asemenea un pas important către o alternativă mai puțin costisitoare ca impact asupra mediului înconjurător.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

OBIECTIV STRATEGIC ORIZONTAL 4: ÎMBUNĂȚĂȚIREA SERVICIILOR DE SĂNĂTATE ȘI EDUCAȚIE ÎN SPRIJINUL SOCIETĂȚII BAZATE PE CUNOAȘTERE

Obiectiv strategic orizontal 4: Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație în sprijinul societății bazate pe cunoaștere	
Politici	Programe
Politica 1. Creșterea calității furnizării serviciilor de sănătate	1.1. Îmbunătățirea furnizării serviciilor de sănătate prin reducerea disparităților rural-urban (program de reabilitare a dispensarelor și unităților medicale în special în mediul rural). 1.2. Program de standardizare a serviciilor de sănătate (elaborarea unor standarde de bune practici în domeniul sanitar din județul Bacău).
Politica 2. Creșterea calității furnizării serviciilor de învățământ	2.1. Programe pentru îmbunătățirea infrastructurii și calității furnizării serviciilor de educație. 2.2 Programe de reducere și prevenire a abandonului școlar în special în mediul rural (pentru învățământul primar și gimnazial). 2.3. Dezvoltarea unor programe educaționale privind eficiența energetică și folosirea sustenabilă a energiei, pentru copiii și tinerii din Bacău

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 1. Creșterea calității furnizării serviciilor de sănătate

În această categorie sunt vizate două tipuri de proiecte: de investiții în infrastructura furnizării serviciilor de sănătate respectiv atragerea tinerilor medici în unități medicale din mediul rural. Un alt aspect important care contribuie la furnizarea de servicii de sănătate de calitate se referă la introducerea de protocoale de diagnosticare pentru spitalele din județ. Această măsură îmbunătățește profesionalitatea și capacitatea de monitorizare a furnizării serviciilor de sănătate la nivelul spitalelor.

Politica 2. Creșterea calității furnizării serviciilor de învățământ

La nivelul județului principala problemă este legată de furnizarea serviciului de învățământ în mediul rural. Accesul dificil la unitățile școlare determină apariția și dezvoltarea fenomenului de abandon școlar în special în zonele rurale. În acest sens, proiectele derulate în cadrul acestei politici vizează îmbunătățirea transportului (creșterea unor trasee optime pentru autobuzele școlare) școlarii la unitățile de învățământ. Măsuri de atenuare a fenomenului de abandon școlar sunt propuse prin derularea de proiecte de consiliere a familiilor în care acest fenomen se manifestă. Un alt aspect important, care urmărește dezvoltarea unor politici specifice prin intermediul serviciilor de educație este elgat de educația ecologică. În cadrul acestei politici este prevăzută derularea unor proiecte care urmăresc acest aspect.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

OBIECTIV STRATEGIC ORIZONTAL 5: PROTEJAREA MEDIULUI ȘI ASIGURAREA DEZVOLTĂRII DURABILE

Obiectiv strategic orizontal 5: Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile	
Politici	Programe
Politica 1. Sprijinirea agriculturii ecologice și a programelor de agro-mediu	1.1. Programe de informare privind utilizarea durabilă a terenurilor agricole și practicarea agriculturii ecologice. 1.2. Facilitarea parteneriatelor între autorități publice, mediul de afaceri și societatea civilă pentru derularea unor programe de împăduriri cu precădere la nivelul suprafețelor agricole scoase din uz. 1.3. Realizarea unei strategii de încurajare și promovare a produselor ecologice din județul Bacău.
Politica 2. Combaterea efectelor negative derivate din activitatea industrială și regenerarea zonelor poluate din județul Bacău	2.1. Transformarea fostelor zone industriale prin reducerea impactului poluării generată de activitatea industrială asupra atmosferei, apei și solului 2.2. Regenerarea zonelor poluate
Politica 3. Promovarea dezvoltării durabile prin utilizarea energiei regenerabile din județul Bacău	3.1. Sprijinirea companiilor interesate în dezvoltarea energiei verzi și extinderea utilizării energiei regenerabile în sectorul public. 3.2. Încurajarea investițiilor pentru creșterea eficienței energetice.
Politica 4. Protejarea cadrului natural pentru un mediu de viață sănătos	4.1. Stimularea dezvoltării de proiecte de informare și consiliere în domeniul protecției mediului prin utilizarea finanțărilor pentru ONG.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Politica 1. Sprijinirea agriculturii ecologice și a programelor de agro-mediu

În condițiile actuale ale creșterii tot mai mult a prețului și implicit a aprecierii calității produselor agricole pe piață globală, tradiția și experiența județului Bacău în agricultură permit abordarea mai multor tipuri de culturi, adaptarea acestora în funcție de condițiile climatice în schimbare dar și în funcție de normele europene în vigoare.

Politica 2. Combaterea efectelor negative derivate din activitatea industrială și regenerarea zonelor poluate din județul Bacău

În urma dezvoltării diferitelor industrii în județul Bacău, în special a celei petrochimice, efectele negative se resimt în jurul zonelor platformelor industriale, generând un grad de poluare ridicat. Combaterea acestor efecte negative și regenerarea zonelor poluate constituie o politică necesară atingerii obiectivelor de protejare a mediului și a principiilor de dezvoltare durabilă.

Politica 3. Promovarea dezvoltării durabile prin utilizarea energiei regenerabile din județul Bacău

Utilizarea resurselor regenerabile la nivelul județului Bacău sunt bazate pe premise de accesibilitate și disponibilitate.

Diversificarea resurselor regenerabile de energie este necesară, luând în considerare faptul că există diferite tipuri de resurse regenerabile disponibile pentru utilizare și faptul că producția de energie din aceste resurse variază în diversele perioade ale anului, în funcție de condițiile meteorologice. În acest sens, în județul Bacău s-a semnalat existența unui potențial insuficient exploatat.

Beneficiile pe termen mediu și lung ale valorificării resurselor regenerabile de energie pot favoriza introducerea în sistemul economic a zonelor agricole izolate mai puțin dezvoltate ale județului, furnizând astfel o bază pentru dezvoltarea unor activități economice non-agricole. Investițiile în valorificarea resurselor regenerabile de energie vor susține dezvoltarea mediului economic, cu efecte semnificative și asupra mediului social din diferitele zone ale județului.

Politica 4. Protejarea cadrului natural pentru un mediu de viață sănătos

Nivelul calității vieții se reflectă și în gradul de acces al populației la serviciile sistemului de sănătate, atât din mediul urban cât și din mediul rural. Starea de sănătate poate fi îmbunătățită prin accesul cetățenilor la spații verzi, un sistem de alimentație sănătoasă și tot ceea ce reprezintă un mediu curat.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

4. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

4.1. OBIECTIVE STRATEGICE VERTICALE

Obiectiv strategic vertical 1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea rurală						
Politica 1. Îmbunătățirea competitivității agriculturii și industriei alimentare prin formare profesională și măsuri de sprijinire a fermierilor						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 1.1 Stimularea asocierii fermierilor și a formării grupurilor de producători prin măsuri specifice de informare cu privire la avantajele asocierii și prin servicii de consultanță	1.1.1	Desfășurarea unui program de consiliere și consultanță tehnică, legală și financiară privind posibilitățile de asociere și crearea de grupuri de producători	Camera Agricolă Bacău, DADR	PNDR Axa 1, Măsura 1.4.3	50	3 ani
	1.1.2	Proiecte pilot de asociere grupuri de producători	CJ Bacău DADR Bacău, CL-uri, fermieri/grupuri de producători	PNDR Axa 1, Măsura 1.4.2 2010-2018	1560	Multianual
	1.1.3	Schimb de bune practici pe tema asocierii la nivel național și european	GAL-uri PNDR	PNDR, Axa Leader, Măsura 421	30	1 an
	1.1.4	Realizarea unei asocieri pilot în domeniul pescuitului și schimb de bune practici la nivel național și european	GAL POP	POP, Axa 5, Măsura 5.1	35	1 an

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

P 1.2 Întărirea capacității instituționale a Camerelor Agricole și descentralizarea consultanței agricole la nivel de localități	1.2.1	Formarea resurselor umane ale Camerei Agricole în management de proiect, atragere de finanțare, „training of trainers”	CJ Bacău, Camera Agricolă	POS DRU; PNDR axa 1, Măsura 111	50	1 an
	1.2.2	Strategie de descentralizare a consultanței agricole la nivel de localități și extinderea acoperirii acesteia	CJ Bacău, Camera Agricolă	PO DCA, Axa 2	150	3 ani
P 1.3 Modernizarea sistemului de educație pre-universitar de specialitate pentru a putea oferi resursa umană calificată pentru piața muncii în agricultură și industrie alimentară	1.3.1	Realizarea de investiții de infrastructură, echipamente și dezvoltare de resurse umane pentru modernizarea învățământului de profil agro-alimentar	CL-uri, Instituțiile de învățământ cu profil agro-alimentar	POS DRU, Axa 6, DMI 6.1 PNDR axa 1, Măsura 143	500	3 ani
	1.3.2	Crearea unei platforme de comunicare între mediul de afaceri și mediul educațional, pentru adaptarea programelor școlare și pentru facilitarea inserției pe piața muncii/ a programelor de practică	CJ Bacău, Camera de Comerț, mediul de afaceri agro-industrial, Universități	Fonduri private + POS DRU, axa 3, DMI 3.3	100	2 ani
P 1.4 Programe de instruire privind îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și a competențelor specifice/ a celor privind standardele de calitate și mediu pentru agricultură și industria alimentară	1.4.1	Instruire privind îmbunătățirea cunoștințelor tehnice, a competențelor specifice și a celor privind standardele de calitate și mediu din sectorul producției agricole	Camera Agricolă, furnizori privați de formare și specializare, fermieri	PNDR Axa 1, Măsura 1.4.3, Programarea financiara 2010 - 2013	80	1 an
	1.4.2	Instruire privind îmbunătățirea cunoștințelor tehnice, a competențelor specifice și a celor privind standardele de calitate și mediu din industria alimentară	Camera Agricolă, furnizori privați de formare și specializare, firme din industria alimentară	PNDR Axa 1, Măsura 1.4.1, si 1.4.3, Programarea financiara 2010 - 2013	80	1 an
	1.4.3	Întărirea cunoștințelor actorilor responsabili cu crearea competențelor profesionale din sectorul agricol, prin transfer reciproc de know-how	Camera Agricolă, Fermele și procesatorii,	Bugete proprii, Fonduri private,	25	Multianual

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

			furnizori privați de formare și specializare			
P 1.5 Stimularea înființării de start-up-uri productive / serviciile agricole prin informarea tinerilor din mediul rural cu privire la oportunitățile de finanțare existente și consultanța privind sprijinirea instalării tinerilor fermieri.	1.5.1	Proiect de informare și consultanța pentru tinerii fermieri/furnizori de servicii agricole asupra surselor și condițiilor de finanțare în mediul rural	CJ Bacău, Camera Agricolă, APDRP, Bănci	PNDR Axa 1, Măsura 1.4.3, POS DRU DMI 5.2 Programarea financiară 2011 - 2013	500	3 ani
	1.5.2	Sprijinirea instalării tinerilor fermieri prin suport tehnico-financiar	Camera Agricolă, APDRP, Bănci	PNDR, axa 1, măsura 112, Buget CJ, Programarea financiară 2010 - 2020	2.000	Multianual
P 1.6 Crearea unei platforme electronice comune de servicii pentru sectorul agro-industrial (mediul bancar – servicii de consultanță publice și private – politici agrare)	1.6.1	Crearea unei baze de date care să conțină resursele financiare, legislative, instituționale și procedurale necesare dezvoltării de inițiative de afaceri în domeniul agro-alimentar (consultanți, instituții financiare, furnizori de formare, servicii de mecanizare.)	Camera Agricolă, DADR, Consiliul Județean, Oficiul Registrului Comerțului Bacău	Buget CJ	10	1 an, cu actualizare semestrială

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea mediului rural						
Politica 2. Poziționarea regională a județului Bacău ca un centru de distribuție și procesare a producției agricole prin realizarea de investiții în infrastructura logistică agricolă						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 2.1 Înființarea de structuri de depozitare a produselor agricole pentru încurajarea distribuției produselor agro-alimentare la nivel județean și regional	2.1.1	Dezvoltarea de structuri de depozitare și distribuție a produselor agro-alimentare la nivel județean	CJ Bacău / PPP	POR, axa 4, DMI 4.1, PNDR, Axa 1, Măsura 123,	10.000	3 ani
	2.1.2	Realizarea unui parc agro-industrial în județul Bacău, care să grupeze diverse sectoare din domeniu	CJ Bacău / PPP CCIA Bacau	POR, axa 4, DMI 4.1, Buget CJ Programarea financiara2011-2015	6.000	4 ani
P 2.2 Îmbunătățirea facilităților de marketing și vânzare a produselor agricole la nivel județean și regional	2.2.1	Studiu privind dezvoltarea unor facilități de marketing regional (Bursa agricolă regională, zonarea rețelei de distribuție și depozitare, birou de marketing agricol)	CJ Bacău, Camera de Comerț și Industrie, Camera Agricolă, DADR	Buget CJ, fonduri nerambursabile	100	1 an
	2.2.2	Studiu privind îmbunătățirea facilităților de marketing/vânzare locală (piețe de gros, piețe agroalimentare, rețele de colectare)	CJ Bacău, (Camera de Comerț și Industrie, Camera	PNDR / POP Buget CJ, fonduri nerambursabile	30	1 an

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

			Agricolă,DADR)			
	2.2.3	Promovarea produselor alimentare județene la nivel regional și național și construirea unor branduri locale tradiționale și ecologice	CJ Bacău, Consilii locale, DADR, producătorii ecologici și tradiționali, GAL-uri, CCIA	PNDR / POP; Buget CJ, fonduri nerambursabile ; POR axa 5, DMI 5.3	500	2 ani
P 2.3 Promovarea managementului modern al exploatațiilor agricole și promovarea transferului tehnologic prin realizarea de proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare în parteneriat între autoritățile județene – mediul universitar – unități de producție și procesare	2.3.1	Introducerea unor programe de cercetare în domeniul agro-industrial în cadrul universităților din Bacău, inclusiv prin finanțare privată	Mediul universitar, Mediul privat Camera Agricola CJ Bacau	Fonduri private, Bugetul universităților, POS DRU, axa 1, DMI 1.5, DMI 1.2 + POP, DMI 4.1	30	Multianual
	2.3.2	Dezvoltarea unor parteneriate C-D între unitățile de procesare alimentară/producție agricolă și mediul de cercetare pentru dezvoltarea și aplicarea de tehnologie cu valoare economică	Mediul universitar și de cercetare / procesatori și producători	POS CCE, AXA 2 / PNDR	1.000	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea mediului rural						
Politica 3. Dezvoltarea sustenabila a spațiului rural din județul Bacău						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 3.1 Diversificarea economiei rurale prin accesarea fondurilor europene destinate dezvoltării microintreprinderilor și inițiativelor noi /start -up	3.1.1	Dezvoltarea microintreprinderilor și încurajarea inițiativelor noi în domeniile de activitate non-agricolă	Micro rurale, PFA	PNDR AXA 3, Măsura 312, Programarea financiara2010 -2020	8.000	10 ani
	3.1.2	Crearea unui incubator de afaceri online pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în mediul rural	CJ Bacău, Camera Agricolă, Camera de Comerț și Industrie, AJOFM, DADR	PNDR, Axa 1, Măsura 1.4.3 / POS DRU, axa 3, DMI 3.1	150	2 ani
	3.1.3	Dezvoltarea infrastructurii agroturistice și promovarea turismului rural băcăuan pe plan regional și național	CCIA IMM-uri, CJ Bacău, CL-uri ANTREC	PNDR AXA 3, Măsura 313, POR, axa 5, Programarea financiara2010 -2020	9.000	10 ani
P 3.2 Modernizarea satelor și infrastructurii utilitare adiacente prin îmbunătățirea accesării fondurilor publice	3.2.1	Modernizarea și extinderea infrastructurii rurale și creșterea calității și accesului la servicii de bază pentru populație	Consilii locale, CJ Bacău, Asociații de dezvoltare	PNDR Axa 3, Măsura 322, Masura 125 a;	100.000	10 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

			intercomunitara	Bugete locale, Finantatori nationali (10.000 Km Drumuri locale) Programarea financiara201 0 -2020		
P 3.3 Îmbunătățirea parteneriatului între actorii sociali la nivelul mediului rural pentru dezvoltarea infrastructurii și îmbunătățirea serviciilor din mediul rural	3.3.1	Transfer de cunoștințe, prin schimb de bune practici între GAL-urile din Bacău și grupuri similare din alte țări ale Uniunii Europene	GAL-urile din județul Bacău și din alte țări, CJ Bacău	PNDR AXA 4 LEADER, Măsura 421 2010 – 2013 POP AXA 5	100	3 ani
	3.3.2	Creșterea capacității de parteneriat prin consiliere și consultanță pentru aparatele Consiliilor Locale neimplicate în ADI-uri sau GAL-uri	CJ Bacău, Camera Agricolă, CL-uri care nu fac parte din forme asociative	PNDR axa 1, Măsura 111, PO DCA axa 2, Buget CJ 2010 - 2013	70	3 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea mediului rural						
Politica 4. Asigurarea integrității și dezvoltarea sustenabilă a fondului forestier și sprijinirea deținătorilor de terenuri forestiere în vederea gestionării durabile a acestora						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 4.1 Extinderea suprafeței pădurilor și altor categorii de vegetație forestieră, inclusiv pe terenurile degradate, în afara fondului forestier	4.1.1	Prima împădurire a terenurilor agricole degradate	CL-uri, Fermieri, Romsilva	PNDR, axa 2, măsura 221 Programare: 2011 - 2020	2.000	9 ani
P 4.2 Sprijinirea acțiunilor de realizare a perdelelor forestiere de protecție, a aliniamentelor și a altor categorii de plantații forestiere, în afara fondului forestier	4.2.1	Realizarea perdelelor forestiere de protecție și a altor categorii de plantații în afara fondului forestier	CL-uri, Romsilva	Fondul de Mediu, PNDR, axa 2, măsura 221 Programare: 2011 - 2020	1.000	10 ani
P 4.3 Corectarea torentilor pentru asigurarea dezvoltării zonelor afectate și crearea de drumuri forestiere de acces	4.3.1	Studiu privind realizarea unor lucrări pentru combaterea eroziunii solului și a alunecărilor de teren	ANIF	Fondul de Mediu	100	2 ani
	4.3.2	Crearea drumurilor forestiere de acces	Romsilva, CL-uri, proprietari de păduri	PNDR, axa 1, măsura 125 b, Programarea financiară 2011-2020	3.000	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

P 4.4 Încurajarea asocierii proprietarilor de păduri private precum și a agenților economici din exploatarea, transportul și prelucrarea lemnului, în organizații profesionale sau patronale	4.4.1	Consiliere și consultanță pentru asocierea proprietarilor de păduri private precum și a agenților economici din exploatarea, transportul și prelucrarea lemnului, în organizații profesionale sau patronale	Proprietari de păduri, agenți economici, Camera Agricolă Directia Silvica	PNDR, axa 1, Măsura 111 Programarea financiara2011-2013	100	2 ani
P 4.5 Program de instruire privind îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice generale, specifice pentru silvicultura și managementul sustenabil al expoatațiilor forestiere	4.5.1	Instruire privind îmbunătățirea cunoștințelor tehnice, a competențelor specifice și a pregătirii pentru adaptarea la standarde în silvicultură și managementul sustenabil al expoatațiilor forestiere	Camera Agricolă Directia Silvica	PNDR, axa 1, Măsura 111 POS MEDIU Programarea financiara2012-2014	100	2 ani
P 4.6 Educarea și conștientizarea proprietarilor de păduri (dobândirea conștiinței forestiere) în vederea asigurării gospodăririi durabile a pădurilor coroborat cu valorificarea superioară a resurselor forestiere și creșterea procentului de păduri la nivel național, ce reprezintă obiective principale ale politicii naționale forestiere	4.6.1	Campanie de informare și conștientizare privind gospodărirea durabilă a pădurilor	DADR Camera Agricolă Directia Silvica	PNDR, axa 1, Măsura 111, Fondul de Mediu Programarea financiara2013-2015	100	2 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială

Politica 1. Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și sprijinirea reconversiei industriale în județul Bacău

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 1.1 Program de identificare a nevoilor investitorilor privind oferta parcurilor tehnologico-industriale.	1.1.1	Reevaluarea nevoilor privind parcurile tehnologico-industriale prin organizarea de conferințe și mese rotunde cu mediul de afaceri	CJ Bacău, Camera de Comerț, Mediul universitar, Mediul de afaceri	Buget CJ, Fonduri private	10	Multianual
P 1.2 Crearea de noi structuri de sprijinire a afacerilor pe teritoriul județului Bacău.	1.2.1	Construirea unor noi structuri de sprijinire a afacerilor în zonele de dezvoltare și în sectoarele economice unde există o cerere mare pentru aceste facilități cu prioritate - industriile înalte (de vârf-aeronautică/aerospatială, componente și aparatură avansată, IT)	Mediul privat CJ Bacău, CL Bacău Camera de Comerț și Industrie Mediul de afaceri	POS CCE Programarea financiara 2011 -2020 AXA 1, Operatiunea 131.	10.000	10 ani
P 1.3 Realizarea unui program de promovare a parcurilor industriale/facilitatilor de sustinere a afacerilor la nivel național, regional și întărirea	1.3.1	Conceperea, Realizarea și Promovarea unui Ghid al facilităților de sprijinire a afacerilor din județul Bacău	CJ Bacău, Camera de Comerț și Industrie	Buget CJ	10	1 an
	1.3.2	Încurajarea participării reprezentanților	Reprezentanții	Fonduri private	300	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Ianșurilor valorice județene.		SSA/parcurilor industriale la târguri, expoziții și conferințe locale, regionale și naționale	SSA, Camera de Comerț și Industrie, CJ Bacău	Buget CJ, POS CCE, axa 1 Programarea financiara2011-2020		
P 1.4 Program de reabilitare a siturilor industriale neutilizate sau utilizate parțial și reintroducerea lor în circuitul economic în sprijinul mediului de afaceri, prin valorificarea poziției lor și a sistemului de utilități existent.	1.4.1	Reabilitarea siturilor industriale neutilizate/utilizate parțial prin măsuri de decontaminare, detoxificare, modernizare de utilități și infrastructură	CL-uri, PPP	POR, axa 4, DMI 4.2 POS Mediu, AXA 2, DMI 2.2 Programarea financiara2015-2020	4.000	5 ani
P 1.5 Îmbunătățirea accesibilității structurilor existente de gazduire a afacerilor.	1.5.1	Îmbunătățirea infrastructurii adiacente SSA și a celei din interiorul acestora	CJ Bacău	POR, axa 4, DMI 4.1, Buget CJ Programarea financiara2015-2020	2.000	3 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială						
Politica 2. Încurajarea investițiilor prin stimulente, îmbunătățirea reglementării și eliminarea barierelor administrative						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 2.1 Realizarea unor studii la nivel județean și local pentru evaluarea și cartografierea terenurilor și resurselor de interes pentru investitori și pentru determinarea potențialului de investiții.	2.1.1	Studiu privind terenurile și resursele de interes pentru investitori și pentru determinarea potențialului general (logistic, fiscal, resurse umane) pentru investiții precum și stabilirea domeniilor de interes a fi dezvoltate prin PPP. Realizarea unui set de măsuri tehnico-juridice și economice de operationalizare a PPP la nivelul administrației publice locale din județul Bacău	CJ Bacău, CL-uri Mediul privat	Buget CJ Fonduri private Programare financiară 2011 - 2012	150	2 ani
P 2.2 Creșterea capacității administrative a autorităților locale de a crea pachete de stimulente pentru investitori și de a realiza parteneriate cu mediul de afaceri prin identificarea resurselor economice la nivel local	2.2.1	Specializarea economică a resurselor umane la nivelul autorităților locale/județene pentru a spori calitatea serviciilor și interacțiunilor cu mediul de afaceri	CJ Bacău, CL-uri	Buget CJ, Bugete Locale, PO DCA, axa 2	90	2 ani
	2.2.2	Crearea unui plan de comunicare instituțională și a unei campanii de creștere a vizibilității județului față de investitorii străini	CJ Bacău, CL-uri CCIA Mediul privat	Buget CJ POS DRU	50	1 an
P 2.3 Program de facilitare a	2.3.1	Creare sistem informatic județean pentru	CJ Bacău, CL-	POS CCE, axa	500	2 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

investițiilor prin reducerea timpilor pentru eliberarea documentațiilor necesare realizării unei investiții		managementul eficient al solicitărilor mediului de afaceri la nivelul autorităților locale (TIC)	uri CCIA Mediul de afaceri	3, Operatiunea 3.2.2 Programarea financiara2012 -2014		
	2.3.2	Implementarea unui modul de e-guvernare pentru eliberarea autorizatiilor	CJ Bacău	POS CCE, axa 3, Operatiunea 3.2.1 Programarea financiară 2012 -2014	1.000	2 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială						
Politica 3. Sprijinirea IMM-urilor din Bacău prin consultanță și acces la TIC						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 3.1 Realizarea unor programe de reducere a barierelor administrative pentru încurajarea înființării start-up-urilor	3.1.1	Implementarea sistemelor informatice integrate pentru simplificarea și eficientizarea procesului de înființare a unei afaceri și pentru plăți online de taxe, impozite și alte obligații	CL-uri	POS CCE, axa 3, Operațiunea 3.2.1 Programarea financiară 2014 -2016	1.000	2 ani
P 3.2 Extinderea infrastructurii de internet prin broadband și de comunicații și facilitarea accesului IMM-urilor la tehnologia informației (training pentru resurse umane, achiziții, transfer sau dezvoltare de sisteme informatice interne, etc).	3.2.1	Facilitarea accesului IMM-urilor la TIC prin sprijinirea achizițiilor și implementării de sisteme de management/resource planning, etc.	IMM-uri	POS CCE, axa 3, Operațiunea 331 Programarea financiară 2011 -2020	3.000	9 ani
	3.2.2	Extinderea infrastructurii de broadband și comunicații și facilitarea accesului la rețea a întreprinderilor	CJ Bacău, IMM-uri	POS CCE, AXA 3, Operațiunea 311 Programarea financiară 2011 -2020	5.000	9 ani
	3.2.3	Sprijinirea specializării resurselor umane din	IMM-uri	POS CCE, axa 3, POS DRU,	1.000	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

		întreprinderi pentru utilizarea TIC, prin traininguri		axa 3, DMI 3.2 Programarea financiara2011 -2015		
P 3.3 Adaptarea competentelor resurselor umane cu nevoile pieței muncii la nivel județean.	3.3.1	Crearea unui birou unic de consiliere și consultata pentru dezvoltarea resurselor umane prin participarea formatorilor publici și privați, a mediului universitar	AJOFM; CCIA, Formatori de resurse umane publici și privați, mediul universitar	POS DRU, axa 3, DMI 3.2 Programarea financiara2011 -2015	450	4 ani
	3.3.2	Program de training-uri pentru tineri antreprenori.	Formatori de resurse umane publici și privați, mediul universitar CJ Bacau CCIA	POS DRU, AXA 4 si AXA 5 Programarea financiara2011 -2020	500	9 ani
	3.3.3	Consolidarea culturii antreprenoriale prin acțiuni de informare-diseminare, prin schimburi de experienta-transfer de know-how, conferințe, seminarii și workshopuri sectoriale.	CJ Bacău, Formatori de resurse umane publici și privați, mediul universitar	Buget CJ, POS DRU, axa 3, DMI 3.1 Programarea financiara2011 -2015	500	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială						
Politica 4. Sprijinirea sectorului CDI , facilitarea transferului de tehnologie și a parteneriatelor de cercetare, încurajarea companiilor inovative în județul Bacău						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 4.1 Încurajarea parteneriatelor de cercetare între institute de cercetare/mediul universitar și companii pentru dezvoltarea de tehnologii cu aplicabilitate economică și pentru facilitarea transferului de tehnologie în domeniile competitive	4.1.1	Încurajarea parteneriatelor C-D pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare, pentru facilitarea constituirii echipelor mixte de cercetare și a transferului tehnologic	CJ, Instituții implicate în cercetare, Universitati, Mediul de afaceri	POS CCE, axa 2 Programarea financiara2011 -2020	2.000	9 ani
	4.1.2	Introducerea unor programe de cercetare (master,doctorat) și a unor programe bursiere cu finanțare privată în cadrul universităților din Bacău	Companii private, Mediul universitar	POS DRU, axa 1, DMI 1.5, Fonduri private, Bugete universități	200	2 ani
P 4.2 Facilitarea accesului spin-off-urilor și start-up-urilor inovative la structurile de sprijinire a afacerilor (parcuri industriale, centre de afaceri) prin promovarea oportunităților existente	4.2.1	Modernizarea infrastructurii de CDI din cadrul parcurilor tehnologice și industriale pentru susținerea activității de cercetare a companiilor inovative de tip start-up și spin-off	CJ Bacău, Mediul universitar, Reprezentanții SSA, CCIA	POS CCE, axa 2 Programarea financiara2011 -2020	1000	9 ani
	4.2.2	Dezvoltarea infrastructurii CD a universităților și institutele/stațiile/centrele de cercetare și crearea de noi infrastructuri	Mediul de cercetare, Universități	POS CCE, axa 2	5.000	5 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială						
Politica 5. Îmbunătățirea atractivității turistice a județului Bacău						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 5.1 Elaborarea unei strategii pentru dezvoltarea turismului în județul Bacău.	5.1.1	Strategia de dezvoltare turistică a județului Bacău.	CJ Bacău CCIA Bacau	Buget CJ Programarea financiara2011 - 2015	50	4 ani
P 5.2 Promovarea la nivel regional și national a principalelor aglomerări turistice din județ	5.2.1	Crearea unui sistem integrat, informatizat al ofertei turistice din județul Bacău (cazare, obiective, hărți, servicii conexe), care să cuprindă și promovarea online.	CJ Bacău CCIA Bacau Mediul privat	Buget CJ Bacau Finantatori privati POS CCE, DMI 3.2.2 Programarea financiara2011 - 2020	150	9 ani
	5.2.2	Acțiuni generale de publicitate și promovare a destinațiilor turistice județene.	CJ Bacău CL-uri	POR 2007 – 2013, AXA 5, DMI 5.3 Programarea financiara2011 - 2015	1500	4 ani
P 5.3 Realizarea unor Centre de Informare Turistică,	5.3.1	Crearea unor centre de informare turistică în	CJ Bacău, CL-	POR AXA 5, DMI 5.2 si DMI	250	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

finanțate de Uniunea Europeană prin intermediul fondurilor structurale		zonele cu trafic intens / zonele de interes turistic.	uri	5.3 PNDR M 313 Programarea financiara2011 - 2015		
P 5.4 Modernizarea și reabilitarea patrimoniului cultural-istoric județean	5.4.1	Modernizarea patrimoniului cultural – religios de interes major din județ	CJ Bacău, CL-uri; Alti detinatori de obiective de patrimoniu	POR axa 5, DMI 5.1, Programarea financiara2011 - 2020	4.000	9 ani
	5.4.2	Modernizarea centrelor istorice la nivel urban	CJ Bacău, CL-uri	POR axa 1, Programarea financiara2011 - 2020	2.000	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile						
Politica 1. Valorificarea resurselor energetice regenerabile județene						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 1.1 Realizarea unei strategii județene privind potențialul energetic	1.1.1	Studiu privind potențialul regenerabil al județului Bacău și amplasarea optimă a tehnologiilor pentru generarea de energii regenerabile (evaluare individuală per localitate)	CJ Bacău CL-uri Mediul de afaceri	Buget propriu / Fonduri nerambursabile Programarea financiara 2011 - 2015	400	4 ani
P 1.2 Dezvoltarea de programe educaționale privind protecția mediului și dezvoltarea durabilă prin promovarea energiilor verzi	1.2.2	Campanie de promovare pentru creșterea eficienței energetice, a economiei de energie și utilizarea energiilor neconvenționale ca surse alternative	CJ Bacău Mediul de afaceri APM Bacau	Buget propriu / Fonduri nerambursabile	15	Multianual
	1.2.3	Crearea unui centru de cercetare în dezvoltarea metodelor alternative de producere a energiei și eficiență energetică	Universități Mediul de afaceri	POSCCE, Axa 2 Operatiunea 2.2.1 Programarea financiara 2011 - 2015	1.000	4 ani
P 1.3 Programul „Dezvoltare	1.3.1	Achiziție de echipamente pentru utilizarea energiilor verzi la nivelul instituțiilor publice din	CJ Bacău / Autorități	Fondul de	6.000	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

județeană durabilă”		judetul Bacau si producerea de energie din surse regenerabile	Publice Locale / Asociații de Dezvoltare Intercomunitară	Mediu POS CCE, AXA 4, Operatiunea 4.2 Programarea financiara2011 - 2015		
	1.3.2	Realizarea unor investitii in producerea de energie din surse regenerabile in judetul Bacau	CJ Bacau, CL-uri, Mediul de afaceri (PPP)	Fondul de Mediu POS CCE, AXA 4, Operatiunea 4.2 Programarea financiara2011 - 2020	30.000	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile						
Politica 2. Stimularea investițiilor în producția și utilizarea de energie regenerabilă						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 2.1 Dezvoltarea de instrumente pentru stimularea producției de energie din surse regenerabile.	2.1.1	Utilizarea de energii neconvenționale în cadrul instituțiilor din subordinea Consiliului Județean Bacău	CJ Bacău	Buget propriu / Fondul de Mediu Programarea financiara2010 - 2011	1.000	2 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 4. Promovarea convergenței în dezvoltarea județeană și creșterea incluziunii sociale						
Politica 1. Creșterea coeziunii sociale la nivelul jud Bacău						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 1.1 Creșterea accesului la servicii educaționale și sănătate de calitate în mediul rural	1.1.1	Realizarea de trasee optime la nivelul județului în vederea asigurării transportului în comun pentru elevii și școlarii din comunele cu acces limitat la servicii de educație.	ISJ Bacău, Consilii locale CJ Bacău	POS CCE, AXA 3, Operațiunea 3.2.2 Programarea financiara2011 -2015	150	4 ani
	1.1.2	Dezvoltarea infrastructurii de furnizare a serviciilor de sănătate	Direcția Județeană de Sănătate Publică Bacău, CJ Bacău, Consilii locale Cadre medicale	PNDR, M312 Programarea financiara2011 -2020	2000	9 ani
	1.1.4	Derularea de proiecte de promovare a măsurilor de prevenire a unor boli	Direcția Județeană de Sănătate Publică Bacău	Fonduri proprii	5	Multianual
P 1.2 Reducerea sărăciei prin măsuri active de ocupare. Program pentru reconversia	1.2.1	Dezvoltarea de programe de instruire și reconversie profesională (în zona de est a județului).	AJO FM Bacău,	POS DRU, axa 4, fonduri proprii	500	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

profesională și pentru ocuparea forței de muncă în partea de est a județului și în zonele grav afectate de șomaj și șomaj cronic				(cofinanțare) Programarea financiara2011-2015		
	1.2.2	Organizarea periodică a unor târguri ale locurilor de munca în funcție de evoluția pieței forței de muncă în județ.	AJOFM Bacău, CCIA, Mediul de afaceri	POSDRU, fonduri proprii (cofinanțare) Programarea financiara2011-2015	100	4 ani
	1.2.3	Dezvoltarea de programe de suport pentru integrarea persoanelor din categorii defavorizate pe piața forței de muncă	AJOFM Bacău, ONG-uri, Companii private CJ Bacau, DGASPC, CL-uri SPAS-uri	POSDRU, AXA 6, DMI 6.1 Programarea financiara2011-2020	1.500	9 ani
P 1.3 Dezvoltarea unui sistem de grant-uri pentru ONG-uri pentru dezvoltarea unor proiecte privind sprijinirea potențialului uman din spațiul rural și a categoriilor defavorizate de pretutindeni	1.3.1	Dezvoltarea de parteneriate cu organizații neguvernamentale în ceea ce privește susținerea și promovarea forței de muncă calificată din zonele defavorizate.	AJOFM Bacău, Consilii locale, CJ Bacău, ONG-uri, Companii private	Buget propriu	5	Multianual
	1.3.2	Organizarea de concursuri de proiecte de sprijinire a ONG-urilor din spațiul rural.	CJ Bacău, Consiliile locale	Buget propriu	15	Multianual

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 4. Promovarea convergenței în dezvoltarea județeană și creșterea incluziunii sociale						
Politica 2. Reducerea efectelor negative ale migrației						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 2.1 Stoparea migrației tinerilor prin crearea de scheme motivaționale pentru tinerii cu rezultate remarcabile în învățatură	2.1.1	Consiliere profesională pentru elevii absolvenți de învățământ gimnazial în mediul rural	ISJ Bacău	POSDRU AXA 2, DMI 2.2 Programarea financiara2011-2020	500	9 ani
	2.1.2	Adecvarea cunoștințelor teoretice la piața muncii a studenților performanți prin stagii de practică în întreprinderi	CJ Bacău, Universități, CCIA, Mediul de afaceri	POSDRU AXA 2 Programarea financiara2011-2020	500	9 ani
P 2.2 Stoparea dezintegrării sociale a familiilor de migranți prin programe sociale	2.2.1	Dezvoltarea de facilități afterschool în mediul rural pentru elevii ai căror părinți sunt plecați la muncă în afara țării (ca parte a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii).	CL-uri	PNDR, M322 Proiecte integrate Programarea financiara2011-2020	8.000	9 ani
	2.2.2	Consiliere familială pentru familii ai căror membrii sunt plecați la muncă în afara țării.	DGASPC Bacău, SPAS-uri, ONG-uri	POSDRU AXA 5 Programarea financiara2011-2020	500	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

P 2.3 Facilitarea accesului copiilor abandonați, a celor din centre de plasament și membrii ai familiilor afectate de migrație la servicii educaționale de calitate și la programe sociale	2.3.1	Furnizarea de consiliere la nivel școlar pentru familiile afectate de migrația pe termen lung.	ISJ, DGASPC, SPAS-uri, ONG-uri	POSDRU, AXA 6, DMI 6.1	50/proiect	1 an
	2.3.2	Crearea unei rețele de ONG-uri implicate în furnizarea de servicii sociale pentru familiile afectate de migrația pe termen lung	DGASPC, CJ Bacău, CL-uri, SPAS-uri, ONG-uri	POSDRU, AXA 6 Fonduri proprii Programarea financiara2011-2020	500	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic vertical 4. Promovarea convergenței în dezvoltarea județeană și creșterea incluziunii sociale						
Politica 3. Asigurarea de șanse egale pentru categoriile defavorizate						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 3.1 Program pentru creșterea gradului de inserție pe piața forței de muncă a resurselor umane ce aparțin unor categorii defavorizate	3.1.1	Dezvoltarea de programe de pregătire pentru persoanele defavorizate pentru integrarea pe piața muncii	AJOFM Bacău, DGASPC Bacău, Mediul de afaceri	POSDRU, AXA 6, DMI 6.2 Programarea financiara2011-2020	500	9 ani
	3.1.2	Dezvoltarea de parteneriate cu companiile private pentru inserția persoanelor cu handicap pe piața muncii.	AJOFM Bacău, DGASPC Bacău, Mediul de afaceri	POSDRU, AXA 6, DMI 6.3 Programarea financiara2011-2020	500	9 ani
P 3.2 Program de responsabilizare a societății civile, companiilor și familiilor în domeniul protecției copilului prin sprijinirea companiilor și membrilor societății civile implicați în programe sociale.	3.2.1	Stimularea acțiunilor de responsabilitate corporativă ale companiilor private existente în județul Bacău	Camera de Comerț Bacău, Mediul de afaceri	Fonduri proprii	5	Multianual
P 3.3 Introducerea de măsuri active pentru reducerea	3.3.1	Crearea unei baze de date cu familii adoptive	DGASPC Bacău, CJ	PO DCA	30	1 an

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

		din județ	Bacău			
numărului de copii în sistemul de plasament la asistenți maternali și creșterea numărului de copii în sistemul de plasament familial	3.3.2	Dezvoltarea echipelor mobile pentru îmbunătățirea calității serviciilor sociale la nivelul județului	DGASPC Bacău, SPAS-uri, ONG-uri	Mecanismul SEE, Fonduri proprii Programarea financiara2011-2020	1.000	9 ani
	P 3.4 Program de consiliere și observare sociologică prin monitorizarea continuă a familiilor copiilor abandonați	3.4.1	Realizarea hărții sociale a județului și a unor indicatori de performanță pentru serviciile sociale.	DGASPC Bacău, CJ Bacău	PO DCA, Axa 1, DMI 1.3 Programarea financiara2010-2011	90
	3.4.2	Dezvoltarea unui sistem de indicatori de monitorizare pentru serviciile de asistență socială – sistem de monitorizare periodică	DGASPC Bacău, CJ Bacău	PO DCA, Axa 1, DMI 1.3 Programarea financiara2010-2011	90	18 luni

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

4.2. OBIECTIVE STRATEGICE ORIZONTALE

Obiectiv strategic orizontal 1. Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane						
Politica 1. Creșterea competențelor profesioniștilor din sectorul agro-alimentar și forestier și a persoanelor din mediul rural						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 1.1 Program de formare inițială în sectorul agro - alimentară pentru creșterea mobilității și a folosirii eficiente a resurselor umane în județul Bacău	1.1.1	Organizarea periodică a unor târguri ale locurilor de muncă în funcție de evoluția pieței forței de muncă în județ.	AJOFM Bacău, CCIA, Mediul de afaceri	POSDRU, fonduri proprii (cofinanțare) Programarea financiara2011 - 2015	100	4 ani
	1.1.2	Cursuri de pregătire pentru micii fermieri	CCIA Bacău, Camera Agricola DADR Bacău	PNDR / POSDRU Programarea financiara2011 - 2020	200	9 ani
P 1.2 Pregătire pentru managementul eficient al unităților din industria alimentară și forestiera și pentru administrarea durabilă a fermelor.	1.2.1	Instruire privind îmbunătățirea cunoștințelor tehnice, a competențelor specifice și a celor privind standardele de calitate și mediu din industria alimentară	Camera Agricolă, furnizori privați de formare și specializare, firme din industria alimentară	PNDR Axa 1, Măsura 1.4.1, si 1.4.3, Programarea financiara2010 - 2013	80	3 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

	1.2.2	Schimb de bune practici pe tema asocierii la nivel național și european	GAL-uri PNDR	PNDR, Axa Leader, Măsura 421	30	1 an
	1.2.3	Realizarea unei asocieri pilot in domeniul pescuitului si schimb de bune practici la nivel național și european	GAL POP	POP, Axa 5, Masura 5.1	35	1 an
	1.2.4	Crearea unei platforme de comunicare între mediul de afaceri și mediul educațional, pentru adaptarea programelor școlare și pentru facilitarea inserției pe piața muncii/ a programelor de practică	CJ Bacău, Camera de Comerț, mediul de afaceri agro-industrial, Universități	Fonduri private + POS DRU, axa 3, DMI 3.3	100	2 ani
P 1.3 Programe de consultanță pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în spațiu rural.	1.3.1	Crearea unui incubator de afaceri online pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale în mediul rural	CJ Bacău, Camera Agricolă, Camera de Comerț și Industrie, AJOFM, DADR	PNDR, Axa 1, Măsura 1.4.3 / POS DRU, axa 3, DMI 3.1	150	2 ani
	1.3.2	Proiect de informare și consultanta pentru tinerii fermieri/furnizori de servicii agricole asupra surselor și condițiilor de finanțare in mediul rural	CJ Bacău, Camera Agricolă, APDRP, Bănci	PNDR Axa 1, Măsura 1.4.3, POS DRU DMI 5.2 Programarea financiara 2011 - 2013	500	3 ani
P 1.4 Program pentru crearea unui sistem sustenabil de ocupare a forței de muncă și formare profesională în mediul rural și pentru combaterea abandonului școlar.	1.4.1	Dezvoltarea de programe de instruire și reconversie profesională (în zona de est a județului).	AJOFM Bacău,	POS DRU, axa 4, fonduri proprii (cofinanțare) Programarea financiara 2011 - 2015	500	4 ani
	1.4.2	Realizarea planului județean de educație	Inspectoratul	POS DRU AXA	500	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

		vocațională	Școlar Județean	1 Programarea financiara2011 - 2020		
	1.4.3	Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii. Diminuarea abandonului școlar	ISJ, DGASPC, SPAS-uri, ONG- uri	POSDRU, AXA 6, DMI 6.1	50/proiect	1 an

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 1. Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane						
Politica 2. Reconvertirea resurselor umane și absorbția profesioniștilor din industriile în declin						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 2.1 Promovarea culturii antreprenoriale și programe de training și dobândire de competențe pentru tineri întreprinzători.	2.1.1	Formarea abilităților de management al afacerii pentru tinerii din județul Bacău, în special în mediul urban	AJOFM Bacău, CJ Bacău, Mediul privat CCIA	POS DRU, axa 3, Operațiunea 3.1 Programarea financiară 2011 - 2020	500	9 ani
P 2.2 Promovarea excelenței în cercetare și a calității în învățământul superior.	2.2.1	Încurajarea parteneriatelor C-D pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare, pentru facilitarea constituirii echipelor mixte de cercetare și a transferului tehnologic	CJ, Instituții implicate în cercetare, Universități, Mediul de afaceri	POS CCE, AXA 2 Programarea financiară 2011 - 2020	2.000	9 ani
	2.2.2	Editarea unui newsletter pentru diseminarea excelenței în cercetare	Universități, CJ Bacău, Mediul de afaceri, CCIA	Fonduri proprii	8	Multianual

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

P 2.3 Facilitarea unor parteneriate între mediul universitar și mediul de afaceri pentru realizarea unor programe educaționale/ de cercetare finanțate de companii private și pentru fondarea unor burse private.	2.3.2	Introducerea unor programe de cercetare (master, doctorat) și a unor programe bursiere cu finanțare privată în cadrul universităților din Bacău	Companii private, Mediul universitar	POS DRU, axa 1, DMI 1.5, Fonduri private, Bugete universități	200	2 ani
P 2.4 Formarea specialiștilor în ocupare și perfecționare din serviciul public.	2.4.1	Programe de pregătire (training-uri) pentru formarea specialiștilor în ocupare și perfecționare desfășurate cu funcționari publici în domeniul formării și perfecționării.	AJOFM Bacău,	Fonduri nerambursabile fonduri proprii Programarea financiara 2011 - 2020	150	9 ani
P2.5 Sporirea accesului la formarea profesională continua și creșterea adaptabilității lucrătorilor în sectoarele economice vulnerabile la tendințele pieței pentru fructificarea pregătirii acestora și a tradiției profesionale energetice, petroliere și petrochimice.	2.5.2	Adaptarea resurselor umane la piața muncii pentru studenții universităților din Bacău pentru perfecționarea competențelor în domeniul energetic, petrolier și petrochimic	Universități, CCIA, Mediul de afaceri	POS DRU, AXA 1, Fonduri proprii Programarea financiara 2011 - 2020	500	9 ani
P 2.6 Creșterea calității serviciilor din domeniul turism, hoteluri, restaurante prin îmbunătățirea competențelor resurselor umane	2.6.1	Programe de pregătire a forței de muncă active din domeniul turismului și serviciilor conexe	Formatori privati, CCIA, Mediul de afaceri, CJ Bacău,	POS DRU, Axa 2, Operatiunea 2.3 Programarea financiara 2011 - 2015	200	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 1. Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane						
Politica 3. Îmbunătățirea calității și efectivității serviciilor sociale pentru promovarea incluziunii și diminuarea disparităților						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 3.1 Sporirea competențelor resurselor umane ce oferă servicii sociale prin programe de formare și specializare.	3.1.1	Instrumente moderne de asistență socială prin instruirea asistenților sociali și persoanelor implicate în activități de furnizare a serviciilor sociale	DGASPC, SPAS-uri, Universități,	PO DCA, Axa 1 Programarea financiara2011 - 2015	200	4 ani
P 3.2 Sprijinirea formării și perfecționării personalului entităților din societatea civilă dedicate atenuării disparităților și sporirii incluziunii sociale.	3.2.1	Creșterea capacității ONG-urilor implicate în furnizarea de servicii sociale.	DGASPC ONG-uri, SPAS-uri	POS DRU Axa 6, fonduri proprii Programarea financiara2011 - 2020	300	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 2. Extinderea capacității infrastructurii de a sprijini economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Politica 1. Dezvoltarea infrastructurii de producție, procesare, comerț și distribuție a bunurilor agro-alimentare și forestiere

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 1.1 Realizarea și extinderea infrastructurii de depozitare, comercializare și distribuție a producției regionale, agricole, alimentare și forestiere, și conectarea acestei infrastructurii cu Aeroportul Bacău, cu drumurile europene și naționale de pe teritoriul județului Bacău.	1.1.1	Realizarea centurii de ocolire a municipiului Bacău	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii MDRT CJ Bacău CL-uri	POS Transport POR, Fonduri guvernamentale Fonduri proprii Programarea financiara 2011 - 2020	130.000	9 ani
	1.1.2	Extinderea infrastructurii de acces către aeroport – drumuri județene	CJ Bacău	POR AXA 2 Programarea financiara 2011 - 2020	5.000	9 ani
P 1.2 Program pentru creșterea gradului de accesibilitate al exploatațiilor agricole, facilitarea transportului producției agricole și modernizarea sistemului de îmbunătățiri funciare	1.2.1	Reabilitare infrastructurii județene de transport cu scopul de a facilita conectarea zonelor de producție, depozitare și procesare în județ la nivel de sector agricol	CJ Bacău	POR AXA 2 10.000 Km de drumuri județene și locale POR AXA 2 Programarea financiara 2011 -	50.000	3 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

				2020		
	1.2.2	Crearea piețelor de gros la nivel urban	Consiliile locale	POR, Axa 1 Programarea financiara2011 - 2020	4.000	9 ani
P 1.3 Dezvoltarea unui parc agro-industrial care să aglomereze producătorii de materii prime și furaje, capacitățile de creșterea a animalelor și procesatorii de produse animale, care să absoarbă rezultatele parteneriatelor de cercetare cu mediul universitar/ institutelor-stațiunile de cercetare	1.3.1	Realizarea unui parc agro-industrial în județul Bacău, care să grupeze diverse sectoare din domeniu	CJ Bacău / PPP CCIA Bacau	POR, axa 4, DMI 4.1, Buget CJ Fonduri proprii Programarea financiara2011 - 2015	6.000	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 2. Extinderea capacității infrastructurii de a sprijini economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Politica 2. Dezvoltarea infrastructurii de transport județean

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 2.1 Realizarea investițiilor în infrastructura aeroportuară a județului Bacău	2.1.1	Modernizare aeroportului Bacău	CJ Bacău Concesionar	POS Transport Fonduri proprii Concesionar	45.358	3 ani
P 2.2 Îmbunătățirea accesului și a mobilității forței de muncă prin reabilitarea infrastructurii de transport în întreg județul, spre zonele rurale și în interiorul acestora, pentru a asigura curse regulate către localități și instituții publice (școli, instituții de sănătate publică, puncte comerciale, etc.)	2.2.1	Reabilitarea infrastructurii de transport în localitățile urbane din județul Bacău	CL-uri	POR, Axa 1 Fonduri proprii Programarea financiară 2011 - 2015	40.000	4 ani
	2.2.2	Suplimentarea numărului de mijloace de transport în comun	Transportatori privați	Fonduri proprii	1.000	2 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 2. Extinderea capacității infrastructurii de a sprijini economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Politica 3. Extinderea infrastructurii de sprijinirea a afacerilor

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 3.1 Dezvoltarea infrastructurii de acces către centrele de afaceri și parcurile industriale existente și asigurarea conectării acestora la servicii de internet de mare viteză	3.1.1	Conectarea structurilor de sprijinire a afacerilor existente la infrastructură TIC	CJ Bacău CL Bacău	POS CCE AXA 3, Operatiunea 311 Programarea financiara 2015 - 2020	1.000	5 ani
P 3.2 Realizarea unor studii privind potențialul pentru dezvoltarea unor noi structuri-suport pentru afaceri..	3.2.1	Studiu privind potențialul constituirii de noi structuri suport pentru afaceri	CJ Bacău CCIA	Fonduri Proprii Programarea financiara 2013 - 2014	14	6 luni
P 3.3 Crearea de noi incubatoare și centre de afaceri, parcuri industriale și alte facilități de sprijinirea a afacerilor.	3.3.1	Construirea unor noi structuri de sprijinire a afacerilor în zonele de dezvoltare și în sectoarele economice unde există o cerere mare pentru aceste facilități cu prioritate - industriile înalte (de vârf-aeronautică/aerospațială, componente și aparatură avansată, IT)	Mediul privat CJ Bacău, CL Bacău Camera de Comerț și Industrie	POS CCE Programarea financiara 2011 - 2020 AXA 1, Operatiunea 131.	10.000	10 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

			Mediul de afaceri			
P 3.4 Program pentru asigurarea capacității structurilor-suport de a găzdui mediul universitar și de cercetare.	3.4.1	Suplimentarea capacității structurilor-suport pentru a găzdui mediul universitar și de cercetare	CJ Bacău Universitati	Buget propriu POS DRU, AXA 5 Programarea financiara2011 - 2015	500	4 ani
P 3.5 Extinderea infrastructurii turistice conexe.	3.5.1	Crearea / modernizarea infrastructurii publice de agrement din judetul Bacau	CJ Bacau CL-uri	POR AXA 5, DMI 5.2 Programarea financiara2011 - 2015	15.000	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 2. Extinderea capacității infrastructurii de a sprijini economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Politica 4. Îmbunătățirea eficienței energetice prin modernizarea infrastructurii de distribuție și transport

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 4.1 Modernizarea și extinderea rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice	4.1.1	Modernizarea infrastructurii de transport si distributie a energiei electrice	Operator de sistem	POSCCE Axa 4		
P 4.2 Modernizarea și extinderea rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale	4.2.1	Modernizarea infrastructurii de transport si distributie a gazelor naturale	Operator de sistem	POSCCE Axa 4		

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 2. Extinderea capacității infrastructurii de a sprijini economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Politica 5. Reducerea dezechilibrelor în județul Bacău prin îmbunătățirea infrastructurii, utilităților și serviciilor sociale în zone critice

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P5.1 Îmbunătățirea stării infrastructurii și utilităților în zonele rurale cu o slabă penetrare și creșterea gradului de acces la utilități de bază	5.1.1	Înființarea, extinderea și modernizarea sistemelor de preluare / gestiune a deșeurilor	CJ Bacău Consilii locale ADIS Operator	POS MEDIU AXA 2, DMI 2.1 Programarea financiara2011 - 2020	4.000	9 ani
	5.1.2	Înființarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă a localităților rurale din județul Bacău	Consilii locale	PNDR M322 Fonduri guvernamentale Programarea financiara2011 - 2020	10.000	9 ani
P 5.2 Modernizarea infrastructurii educaționale și de sănătate în spațiul rural.	5.2.1	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii educaționale în județul Bacău	Consilii locale	POR AXA 2, DMI 3.4 Programarea financiara2011 - 2015	500	4 ani
	5.2.2	Construcția de săli de sport și modernizarea unităților existente	CJ Bacău Consilii locale	Guvernul Românie Fonduri	1.000	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

				nerambursabile Fonduri proprii Programarea financiara2011 - 2015		
P 5.3 Modernizarea și extinderea infrastructurii de bază: alimentare cu apă și canalizare, sistem integrat de gestionare a deșeurilor	5.3.1.	Modernizare sistem de alimentare cu apă și canalizare din județul Bacău	CJ Bacău Consilii locale ADIS Operator	POS MEDIU AXA 1, DMI 1.1 Programarea financiara2011 - 2020	118.000	9 ani
	5.3.2.	Înființarea, extinderea și modernizarea sistemelor de preluare / gestiune a deșeurilor	CJ Bacău Consilii locale ADIS Operator	POS MEDIU AXA 2, DMI 2.1 Programarea financiara2011 - 2020	45.000	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 3. Creșterea capacității administrației Băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului

Politica 1. Dezvoltarea capacității administrative prin creșterea calității proceselor de management precum și a calității serviciilor publice furnizate

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 1.1 Introducerea instrumentelor moderne de management prin care să fie asigurată gestionarea eficientă și eficace a activităților administrației publice	1.1.1	Crearea de sisteme de performanță pentru serviciile livrate de CJ, inclusiv introducerea standardelor de managementul calitatii	CJ Bacau	PO DCA, AXA 2, DMI 2.2 Programarea financiara2011 -2012	100	1 an
	1.1.2	Creșterea eficienței livrării serviciilor publice prin crearea de birouri unice.	CJ Bacau CL-uri	PO DCA AXA 2, DMI 2.2 Programarea financiara2011 -2012	300	1 an
	1.1.3	Implementarea unui sistem modern de management al documentelor	CJ Bacau	PO DCA AXA 2, DMI 2.2 Programarea financiara2011 -2012	100	1 an
P 1.2 Creșterea eficienței	1.2.1	Program de perfecționare a directorilor	CJ/CL-uri/ADI	PO DCA	300	1 an

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

gestiunii finanțelor publice prin instruirea funcționarilor publici pentru îmbunătățirea gestiunii bugetelor publice și realizarea de indicatori de performanță financiară		economici la nivelul autorităților publice județene în instrumente moderne de bugetare și gestiune financiară		AXA 1, DMI 1.3 Programarea financiara2010		
	1.2.2	Utilizarea transparența a banului public prin informarea și conștientizarea societății civile cu privire la rolul și gestiunea finanțelor locale	CJ/CL-uri/ONG	PO DCA/ POS DRU Programarea financiara2011 -2012	50	1 an
P 1.3 Planificarea strategică, instrument pentru modernizarea administrației publice din județul Bacău	1.3.1	Rețea de specialiști în planificare strategică la nivelul județului Bacău	CJ Bacau	PO DCA AXA 1, DMI 1.3 Programarea financiara2010 - 2011	300	1an
	1.3.2	Evaluarea ex ante si imbunatatirea strategiilor de dezvoltarea localitatilor rurale la nivelul jud Bacău	CJ Bacau CL-uri	PO DCA AXA 1, DMI 1.1 Programarea financiara2010 - 2011	30	1 an
P 1.4 Îmbunătățirea participării publice și activismului comunitar	1.4.1	Transparența și participare activa în administrația publică din județul Bacău	CJ; ONG-uri	Fonduri proprii Programarea financiara2011 - 2015	20	4 ani
P 1.5 Extinderea mijloacelor moderne de tipul IT&C pentru îmbunătățirea eficienței administrației județene	1.5.1	Sistem informatic integrat pentru suportul decizional și organizațional privind dezvoltarea capacității administrative	CJ Bacau	PO DCA AXA 1, DMI 1.3 Programarea	30	1 an

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

				financiara2010 - 2011		
	1.5.2	Consolidarea capacității administrative a autorităților locale județene prin programe de instruire IT	CL-uri	PO DCA	120	1 an
	1.5.3	Permisul european de conducere a computerului - program de instruire și certificare a aptitudinilor de operare pe calculator a funcționarilor publici județeni	CJ Bacau CL-uri	PO DCA AXA 1, DMI 1.3 Programarea financiara2011 - 2015	150	4 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 3. Creșterea capacității administrației Băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului

Politica 2. Implicarea administrației publice în procesul de adaptare a agriculturii și de renovare a spațiului rural Băcăuan

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 2.1 Elaborarea planurilor cadastrale pe specialitati la nivel de judet pentru facilitarea accesului investitorilor în domeniul agricol	2.1.1	Elaborarea planurilor cadastrale pe specialitati si integrarea lor, cu posibilitati de consultare de catre public (GIS TIC)	CJ Bacau	POS CCE, AXA 3, Operatiunea 3.2.2 Programarea financiara 2011 - 2020	500	9 ani
P 2.2 Creșterea capacității instituțiilor publice de a sprijini marketingul produselor locale prin dezvoltarea unor instrumente specifice	2.2.1	Identificarea brandurilor județene și realizarea unei campanii de promovare	CJ Bacau	POR, AXA 5, DMI 5.3 Programarea financiara 2011 - 2013	250	2 ani
	2.2.2	Realizare unei campanii de promovare a produselor tradiționale județene (sectorial)	CJ Bacau Producatori locali	POP, Axa 3, Masura 3.4 Programarea financiara 2011 - 2013	310	2 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

P 2.3 Dezvoltarea capacității autorităților publice de a oferi servicii de calitate pentru spațiul rural.	2.3.1	Desfășurarea unui program de consiliere și consultanță tehnică, legală și financiară privind posibilitățile de asociere și creare de grupuri de producători	Camera Agricolă Bacău, DADR	PNDR Axa 1, Măsura 1.4.3	50	3 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 3. Creșterea capacității administrației Băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului						
Politica 3. Susținerea politicilor publice dezvoltate la nivelul administrației publice prin întărirea capacității de planificare strategică și de dezvoltare parteneriate						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 3.1 Modernizarea administrației publice prin utilizarea de programe de gestiune și planificare electronice.	3.1.1	Sistem integrat de e-guvernare	CJ Bacau	POS CCE, AXA 3, Operatiunea 3.2.1	1.000	2 ani
P 3.2 Extinderea mijloacelor moderne de guvernare electronică/e-guvernanta la nivelul autorităților publice din județul Bacău.	3.2.1	Strategia de interconectare electronică a tuturor UAT-urilor din județ	CJ Bacau CL-uri	POS CCE, AXA 3 Operatiunea 3.2.1 Programarea financiara 2014 - 2020	1.000	6 ani
P 3.3 Întărirea capacității administrației publice de a elabora politici publice și acte normative cu impact asupra mediului de afaceri	3.3.1	Îmbunătățirea reglementărilor la nivelul administrației publice județene prin crearea de proceduri de analiză a impactului politicilor publice	CJ/Parteneriat	PO DCA Programarea financiara 2014 - 2020	100	6 ani
	3.3.2	Elaborarea unei strategii fiscale județene și crearea unor standarde referențiale în materie de fiscalitate	CJ/CL-uri	PO DCA Programarea financiara	60	6 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

				2014 - 2020		
P 3.4 Crearea unor mecanisme de contact direct permanent între reprezentanții mediului de afaceri și cei ai instituțiilor publice.	3.4.1	Implementarea sistemelor informatice integrate pentru simplificarea și eficientizarea procesului de înființare a unei afaceri și pentru plăți online de taxe, impozite și alte obligații, pentru reducerea barierelor administrative	CL-uri	POS CCE, axa 3, Operațiunea 3.2.1 Programarea financiară 2014-2016	1.000	2 ani
3.5 Îmbunătățirea capacității parteneriale județene	3.5.2	Îmbunătățirea planificării teritoriale prin parteneriat internațional și transfer de know-how	CJ/Parteneri internaționali	Interreg IV/ESPN Programarea financiară 2011-2020	100	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 3. Creșterea capacității administrației Băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului

Politica 4. Dezvoltarea capacității de a governa "verde"

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 4.1 Utilizarea energiei regenerabile în cadrul instituțiilor publice, administrative, educaționale și de sănătate	4.1.1	Realizarea unor investitii in producerea de energie din surse regenerabile in judetul Bacau	CJ Bacau, CL-uri, Mediul de afaceri (PPP)	Fondul de Mediu POS CCE, AXA 4, Operatiunea 4.2 Programarea financiara2011 -2020	30.000	9 ani
P 4.2 Reducerea consumurilor energetice în cadrul instituțiilor publice și sporirea cunoașterii resurselor umane privind utilizarea resurselor energetice regenerabile	4.2.1	Implementarea programului „Administrația publică guvernează verde” – campanie de informare și conștientizare a administrației publice și cetățenilor județului Bacău	CJ/CL-uri	POS Mediu Programarea financiara2011 -2015	65	4 ani
	4.2.2	Utilizarea de energii neconvenționale în cadrul institutiilor din subordinea Consiliului Judetean Bacau	CJ Bacău	Buget propriu / Fondul de Mediu Programarea financiara2010	1.000	2 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

				-2011		

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 4. Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație în sprijinul societății bazate pe cunoaștere

Politica 1. Creșterea calității furnizării serviciilor de sănătate

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 1.1 Îmbunătățirea furnizării serviciilor de sănătate prin reducerea disparităților rural-urban (program de reabilitare a dispensarelor și unităților medicale în special în mediul rural.	1.1.1	Crearea / îmbunătățirea infrastructurii unităților medicale de tip ambulatoriu din mediul rural	Consilii locale din mediul rural	PNDR Masura 322 Programarea financiara 2015 - 2020	2.000	5 ani
	1.1.2	Stimularea tinerilor medici de a alege locuri de muncă în localități din mediul rural	Medici generalisti / specialisti	PNDR Masura 312 Programarea financiara 2011 - 2020	1.000	9 ani
P 1.2 Program de standardizare a serviciilor de sănătate (elaborarea unor standarde de bune practici in domeniul sanitar din judetul Bacau.	1.2.1	Strategie sectoriala judeteana de sanatate	Direcția Județeană de Sănătate Publică	PO DCA, AXA 2, DMI 2.1 Programarea financiara 2011 - 2012	200	1 an

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 4. Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație în sprijinul societății bazate pe cunoaștere

Politica 2. Creșterea calității furnizării serviciilor de învățământ

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 2.1 Programe pentru îmbunătățirea infrastructurii și calității furnizării serviciilor de educație.	2.1.1	Realizarea de trasee optime la nivelul județului în vederea asigurării transportului în comun pentru elevii și școlarii din comunele cu acces limitat la servicii de educație.	ISJ Bacău, Consilii locale CJ Bacău	POS CCE, AXA 3, Operațiunea 3.2.2 Programarea financiară 2011 - 2015	150	4 ani
	2.1.2	Perfecționarea cadrelor didactice din învățământul rural	Inspectoratul Școlar Județean,	POSDRU, Axa 5, fonduri proprii	1.000	2 ani
P 2.2 Programe de reducere și prevenire a abandonului școlar în special în mediul rural (pentru învățământul primar și gimnazial).	2.2.1	Furnizarea de consiliere la nivel școlar pentru familiile afectate de migrația pe termen lung pentru reducerea abandonului școlar în mediul rural	ISJ, DGASPC, SPAS-uri, ONG-uri	POSDRU, AXA 6, DMI 6.1	50/proiect	1 an

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

P 2.3 Dezvoltarea unor programe educaționale privind eficiența energetică și folosirea sustenabilă a energiei, pentru copii și tinerii din Bacău	2.3.1	Stimularea voluntariatului la nivelul tinerilor privind colectarea selectivă a deșeurilor	ISJ Bacău Consiliul Județean, Consilii Locale ONG-uri	POS Mediu Axa 4 Programarea financiara2011 - 2020	200	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 5. Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile						
Politica 1. Sprijinirea agriculturii ecologice și a programelor de agro-mediu						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 1.1 Programe de informare privind utilizarea durabilă a terenurilor agricole și practicarea agriculturii ecologice.	1.1.1	Realizarea unei campanii de informare asupra beneficiilor agriculturii ecologice	Consiliul Județean Bacău / Consilii Locale din județul Bacău / Camera Agricolă, DADR Universitati si Mediul privat	POS DRU, AXA 5, DMI 5.2 Programarea financiara 2011 -2020	500	9 ani
	1.1.2	Campanie de informare și conștientizare a populației pentru conservarea biodiversității și protecția mediului	APM Consiliul Județean Bacău / Consilii Locale din județul Bacău	POS Mediu, Axa 4 Programarea financiară 2011 -2020	100	9 ani
P 1.2 Facilitarea parteneriatelor între autorități publice, mediul de afaceri și societatea civilă pentru derularea unor programe de împăduriri cu precădere la nivelul suprafețelor agricole degradate.	1.2.1	Coordonarea activității de parteneriere între autoritățile publice, mediul de afaceri și societatea civilă pentru susținerea activității de împădurire pentru ameliorarea calității mediului	CL-uri, Fermieri, Romsilva	PNDR, axa 2, măsura 221 Programare financiara 2011 - 2020	2.000	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

P 1.3 Realizarea unei strategii de încurajare și promovare a produselor ecologice din județul Bacău.	1.3.1	Identificarea oportunităților pieței regionale de produse agro-alimentare ecologice	Consiliul județean Bacău / DADR / Camera Agricolă	Bugete proprii / Fonduri nerambursabile	25	6 luni
	1.3.2	Elaborarea strategiei de promovare a produselor ecologice băcăuane	Consiliul județean Bacău / DADR / Camera Agricolă	Bugete proprii / Fonduri nerambursabile	100	1 an

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 5. Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile

Politica 2. Combaterea efectelor negative derivate din activitatea industrială și regenerarea zonelor poluate din județul Bacău

Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 2.1 Transformarea fostelor zone industriale prin reducerea impactului poluării generată de activitatea industrială asupra atmosferei, apei și solului	2.1.1	Lucrări pentru gospodărirea rețelei hidrografice	Apele Romane (sectiile bazinale) Consiliul Județean Bacău / Consilii Locale	Fondul de Mediu /Bugete proprii / Fonduri nerambursabile Programare financiara 2011 - 2020	5.000	9 ani
	2.1.2	Lucrări de ameliorare, reabilitare a solurilor poluate cu steril, produse chimice si petroliere	Consiliul Județean Bacău / Consilii Locale	Fondul de Mediu POS Mediu, AXA 2, DMI 2.2 Programare financiara 2011 - 2020	5.000	9 ani
	2.1.3.	Crearea unui sistem pentru prevenirea și controlul integrat al poluării	Consiliul Județean Bacău	POS CCE, Axa 3, Operatiunea	500	2 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

				3.2.2 Programare financiara 2011 - 2013		
P 2.2 Regenerarea zonelor poluate	2.2.1	Program de schimb de bune practici și transfer de know-how la nivel intern și internațional	Consiliul Județean Bacău/ONG-uri/Consilii Locale	POS Mediu, Axa 4 Programare financiara 2011 - 2020	200	9 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 5. Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile						
Politica 3. Promovarea dezvoltării durabile prin utilizarea energiei regenerabile în județul Bacău						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 3.1 Sprijinirea companiilor interesate în dezvoltarea energiei verzi și extinderea utilizării energiei regenerabile în sectorul public.	3.1.1	Campanie de promovare pentru creșterea eficienței energetice, a economiei de energie și utilizarea energiilor neconvenționale ca surse alternative	CJ Bacău Mediul de afaceri APM Bacau	Buget propriu / Fonduri nerambursabile	15	Multianual
P 3.2 Încurajarea investițiilor pentru creșterea eficienței energetice.	3.2.1	Utilizarea de energii neconvenționale în cadrul institutiilor din subordinea Consiliului Judetean Bacau	CJ Bacău	Buget propriu / Fondul de Mediu Programarea financiara2010-2011	1.000	2 ani

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Obiectiv strategic orizontal 5. Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile						
Politica 4. Protejarea cadrului natural pentru un mediu de viața sănătos						
Programe	Cod proiect	Titlu proiect	Instituții implicate	Sursa de finanțare	Valoare proiect mii euro.	Durata de realizare
P 4.1 Stimularea dezvoltării de proiecte de informare și consiliere în domeniul protecției mediului prin utilizarea finanțărilor pentru ONG	4.1.1	Crearea unei scheme de grant din fondurile Consiliului Județean pentru ONG-urile implicate în protecția mediului	Consiliul Județean Bacău	Buget Propriu	10	Multianual

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

5. CONFORMITATEA CU POLITICILE NAȚIONALE ȘI EUROPENE

Dezvoltarea durabilă înseamnă satisfacerea necesităților generațiilor prezente, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități. Acesta este un obiectiv general al Uniunii Europene stipulat în Tratat și care guvernează toate politicile și activitățile Uniunii. El se referă la menținerea capacității Pământului de a susține viața în toată diversitatea ei și este fundamentată pe principiul democrației, egalității dintre sexe, solidaritate, respectul față de lege și față de drepturile fundamentale, inclusiv libertatea și egalitatea de șanse pentru toți. Acesta își propune îmbunătățirea continuă a calității vieții și a bunăstării pe Pământ, atât pentru generațiile prezente, cât și pentru cele viitoare. În acest scop trebuie promovată o economie dinamică, care să asigure locuri de muncă și un înalt nivel de educație, ocrotirea sănătății, coeziune socială și teritorială și protecția mediului, într-o lume sigură, care respectă diversitatea culturală.

Orice comunitate trebuie să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Lipsa unei asemenea viziuni poate duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul careia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Scopul elaborării Strategiei de dezvoltare a județului Bacău este acela de a pune la dispoziția tuturor factorilor interesați în progresul economico-social al localităților urbane precum și al celor rurale, o gândire unitară cu privire la căile necesare de urmat, creând premisele apariției unui efect sinergic, benefic pentru asigurarea unei dezvoltări armonioase și durabile.

Principiile care au stat la baza elaborării strategiei au fost:

- implicarea comunității,
- transparența,
- obiectivitatea,
- coerența și continuitatea demersului.

Pentru a da rezultate, strategia trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității.

Obiectivul general al strategiei este atingerea unei dezvoltări economice și sociale durabile, care să ducă pe termen lung la creșterea nivelului de trai al populației și poziționarea județului Bacău pe un loc onorabil în ceea ce privește nivelul de dezvoltare. Principala modalitate de atingere a acestui obiectiv este dezvoltarea prioritară a sectorului economic în județul Bacău și a altor sectoare de activitate în concordanță cu principiile dezvoltării durabile, pentru creșterea calității vieții și gestionarea rațională a resurselor.

Implementarea strategiei presupune cooperare între toți factorii responsabili locali, respectiv administrația publică locală, instituții descentralizate și deconcentrate de la nivelul județului, agenți economici, organizații neguvernamentale și societatea civilă, precum și o strânsă colaborare cu alți parteneri din țară și din străinătate.

În ceea ce privește scopul pe termen scurt al strategiei, acesta este de a pune la dispoziția Consiliului Județean, a Consiliilor Locale și a celorlalte instituții din județ un instrument de lucru care să faciliteze dezvoltarea, promovarea și implementarea unor proiecte ce vor contribui la dezvoltarea durabilă a județului Bacău.

Scopul pe termen lung al strategiei este de a contribui la transformarea județului într-o zonă cu un caracter distinct și cu o economie viabilă,

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

capabil să ofere locuitorilor condiții de trai mai bune, într-un mediu curat și sănătos.

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, iară deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Uniunea Europeană promovează drepturile fundamentale, nediscriminarea și egalitatea de șanse pentru toți. Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au declarat 2007 - Anul European al Egalității de Șanse pentru Toți, în vederea asigurării unei participări depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, iară deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Egalitatea de șanse are la bază standardele stabilite prin următoarele directive adoptate de către Uniunea Europeană:

- Directiva 75/117/CE privind aplicarea principiului egalității de remunerație pentru femei și bărbați;
- Directiva 76/207/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în privința accesului la angajare, formare profesională și promovare, precum și în ceea ce privește condițiile de muncă;
- Directiva 92/85/CE privind introducerea măsurilor de încurajare a îmbunătățirii securității și sănătății în muncă a lucrătoarelor gravide, lăuze sau care alăptează;
- Directiva 97/80/CE privind sarcina probei în cazurile de discriminare pe bază de sex;
- Directiva 79/7/CE privind aplicarea progresivă a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale;
- Directiva 86/613/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care execută o activitate

independentă, inclusiv agricolă, precum și a protecției maternității;

- Directiva 96/34/EC referitoare la concediul parental;
- Directiva 78/2000/CE privind egalitatea în domeniul ocupării precum și în alte aspecte ale vieții cotidiene;
- Directiva 43/2000/CE privind tratamentul egal al persoanelor indiferent de originea rasială și etnică.

Conform Regulamentului 1083/2006 al Consiliului Uniunii Europene, egalitatea de șanse constituie unul dintre principiile de intervenție ale Fondurilor Structurale.

Pentru Anul European al Egalității de Șanse pentru Toți au fost stabilite patru obiective, care sunt urmărite prin acțiunile și programele care se vor desfășura în acest cadru, și anume: drepturi (creșterea gradului de conștientizare asupra dreptului la egalitate și nediscriminare, precum și asupra problemei discriminării multiple), reprezentativitate (stimularea dezbaterilor asupra mijloacelor de creștere a participării în societate a grupurilor care sunt victime ale discriminării și a participării echilibrate a femeilor și bărbaților), recunoaștere (facilitarea și celebrarea diversității și egalității) și respect (promovarea unei societăți bazate pe o mai mare coeziune).

Anul European al Egalității de Șanse pentru Toți vizează combaterea stereotipurilor și rolurilor atribuite femeilor și bărbaților indiferent de etnie, religie, dizabilități, vârstă și orientare sexuală, precum și necesitatea modificării comportamentelor, atitudinilor, normelor și valorilor care aduc atingere demnității umane. Acțiunile prevăzute în această direcție se referă la înlocuirea modelelor culturale, care reflectă stereotipurile de la nivelul societății și la integrarea principiului egalității și diversității mai ales în educație, cultură și mass - media.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Valorificarea diversității culturale, etnice și a diferențelor de gen, de vârstă constituie premise pentru dezvoltarea societății și, totodată, asigură un cadru în care relațiile sociale au la bază valori ca toleranța și egalitatea.

Cetățenii Uniunii Europene au dreptul la tratament egal indiferent de sex, etnie, religie, dizabilități, vârstă și orientare sexuală. Anul European al Egalității de Șanse pentru Toți își propune să lanseze campanii de creștere a gradului de conștientizare privind dreptul la tratament egal și respectarea drepturilor și libertăților fiecărui cetățean.

În calitate de Stat Membru, România s-a angajat să respecte aceste drepturi și să promoveze diversitatea.

Deși societatea civilă - și în special asociațiile care militează pentru drepturile femeilor - a semnalat de mai multă vreme inegalitățile existente în fapt între femeile și bărbații din România, instituțiile publice au abordat problematica egalității de gen doar în cadrul procesului de negociere în vederea aderării la Uniunea Europeană, îndeplinirea standardelor în acest domeniu, prevăzute de către directivele europene amintite anterior, constituind unul dintre criteriile de aderare.

Problematica promovării egalității șanselor în viața socială pentru ambele sexe, constituie o cerință esențială pentru societatea românească, fiind considerată o componentă de bază a preocupării pentru respectarea drepturilor fundamentale ale oamenilor. De aceea, stimularea în egală măsură a contribuției femeilor și bărbaților la dezvoltarea durabilă și la progresul societății a căpătat o importanță crescândă în România. Trebuie precizat însă faptul că impactul transformărilor economice, politice și sociale care au avut loc în România în anii '90 a afectat în mod diferit situația femeilor și cea a bărbaților. Mai persistă încă diferențieri semnificative în ceea ce privește nivelul de participare a femeilor și bărbaților la activitățile productive, veniturile obținute de cele două categorii din munca prestată, starea de sănătate, modul de participare a acestora la viața publică și la luarea deciziilor.

Legislația României garantează drepturile egale ale cetățenilor de a participa la viața economică și socială, de a se pregăti și forma într-o anumită profesie, de a se angaja, promova și participa la distribuirea beneficiilor, de a se bucura de protecție socială în anumite situații. Cu toate acestea, segregarea profesională a femeilor persistă încă și este demonstrată prin existența modelelor de ocupare diferențiate pe sexe, ceea ce determină disparitățile între venituri, chiar dacă principiul "la muncă egală salariu egal" este consacrat juridic.

Pornind de la principiul egalității de șanse între femei și bărbați, este esențial pentru România ca femeilor să li se asigure în mod real egalitatea de șanse în ceea ce privește accesul la educație, la formare și la un loc de muncă, la întemeierea unei familii și la participarea la luarea de decizii publice și politice, trăsătură ce caracterizează societățile democratice și dezvoltate.

Participarea echilibrată a femeilor și bărbaților în toate domeniile vieții sociale, politice și economice este mai mult decât necesară pentru a atinge o competitivitate și o dezvoltare durabilă precum și pentru a obține și consolida o democrație reală.

În pofida progreselor înregistrate, în special în domeniul educației și al ocupării, femeile încă mai întâmpină multe obstacole în atingerea unei egalități reale, inclusiv în ceea ce privește concilierea vieții de familie cu viața profesională. Pentru ca egalitatea reală să fie un fapt împlinit, este nevoie nu numai de o îmbunătățire a legislației în sensul integrării principiului egalității ci și, mai ales, de o schimbare a atitudinilor și a comportamentelor, a stilurilor de viață și a structurilor sociale care le împiedică pe femei să-și dezvolte în mod liber personalitatea și participarea activă în toate domeniile vieții: economie, cultură, politică etc.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Este îngrijorător că principalele tendințe în ceea ce privește situația femeilor și bărbaților din România indică o alarmantă involuție datorită insuficienței acțiunii inițiate la nivel guvernamental, cu toate eforturile depuse de reprezentanții societății civile.

Datele recente arată că societatea românească contemporană, în lipsa unor modele progresiste, tinde să se orienteze în construirea relațiilor dintre femei și bărbați, atât în familie cât și în viața publică, către un model patriarhal. Grefat pe fondul sărăciei și al evoluțiilor sociale negative ale tranziției românești, acest model cultural este generator de comportamente și practici sociale retrograde și discriminatorii. El induce ideea inferiorității/superiorității unui sex și permite, în practică, tratarea diferențiată a persoanelor în conformitate cu acest criteriu, ceea ce contravine principiilor elementare ale democrației.

Eliminarea discriminărilor după criteriul de sex, vizibile sau discrete, este una dintre condițiile necesare pentru construirea unei societăți echitabile și pentru evoluția spre progres, aceasta presupunând implicarea efectivă a autorităților statului și a fiecărui om politic în parte.

În plus, în condițiile extinderii Uniunii Europene, România are de ales între a rămâne o insulă arhaic-tradițională, cu modele culturale și relații de producție pe măsură, sau a se integra într-un spațiu reglementat de standardele democrației și civilizației occidentale, cu opțiuni culturale și relații de producție progresiste. Dacă alegerea se îndreaptă spre evoluția către modelul social european, factorii de decizie politică nu mai pot ignora problemele legate de discrepanțele existente între situația femeilor și a bărbaților și nici consecințele economice și sociale generate de acestea.

6. EVALUARE ȘI MONITORIZARE

Obiectivul componentei de **evaluare și monitorizare** este acela de a determina eficiența și eficacitatea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a județului Bacău, acționând drept politică publică. Evaluarea realizată pe baza unui set de indicatori măsurabili va stabili în ce măsură scopul și obiectivele inițial stabilite au fost atinse. Procesul de evaluare și monitorizare are, de asemenea, un rol esențial în ajustarea politicii publice pe parcursul desfășurării ei. Monitorizarea realizării priorităților, prin planul de acțiune și portofoliul de proiecte constituie un element de bază în desfășurarea activităților de monitorizare.

Principalele instituții care trebuie să aibă dreptul de a desfășura activități de evaluare și monitorizare sunt cele implicate în implementarea politicilor, respectiv Consiliul Județean Bacău. Totodată, este foarte important, mai ales în cazul evaluării, ca această responsabilitate să fie împărțită cu organizațiile societății civile, asociații profesionale, etc.

Pentru desfășurarea activității de monitorizare și evaluare în cadrul implementării Strategiei de Dezvoltare Durabilă a județului Bacău, vor fi folosite două tipuri de instrumente:

1. date colectate de la instituțiile care au capacitatea de a furniza date pentru un grup de indicatori stabilit inițial – indicatori de impact
2. sondaj de percepție realizat asupra populației județului Bacău, realizat la începutul fiecărui an, în perioada de implementare

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

ANEXA 1 CRITERII DE PRIORITIZARE A PROIECTELOR

I. CRITERII DE ACCES

(se va completa cu **DA** sau **NU**)

1	Proiectul contribuie la cel puțin unul din obiectivele Strategiei de dezvoltare a județului Bacău	
2	Proiectul corespunde uneia sau mai multor politici sau programe definite în Strategia de dezvoltare a județului Bacău	
3	Proiectul corespunde obiectivelor investiționale ale regiunii, stipulate prin intermediul Planului de Dezvoltare Regională al regiunii N-E	
4	Rezultatele așteptate ale proiectului sunt clar definite și conțin indicatori măsurabili (cantitativi și calitativi)	
5	Proiectul va genera un beneficiu adițional și sustenabil pentru dezvoltarea socio-economică a județului.	
6	Proiectul nu dublează intervențiile existente, finanțate din fonduri naționale sau internaționale	
7	Proiectul nu va cauza pagube ireparabile sau nu va avea un efect negativ semnificativ asupra mediului natural și construit al zonei	
8.	Proiectul nu va avea efecte adverse asupra habitatelor sau speciilor de importanță națională și europeană	
9	Proiectul este în conformitate cu politicile, strategiile, planurile și programele Uniunii Europene, naționale, regionale, județene și locale	
10	Proiectul respectă principiul non-discriminării și egalității de șanse	
11	Procedurile care asigură o monitorizare și un management eficient al proiectului	
12	Proiectul a obținut toate autorizațiile necesare (ex. autorizații administrative, există dovezi cel puțin cu privire la existența proprietății terenului)	
13	Documentația proiectului este în curs de elaborare / definitivă	

Total evaluări pozitive:

Total evaluări negative:

II. CRITERII GENERALE CHEIE

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

Criteriile cheie căută să cuantifice potențialul proiectului în vederea obținerii impactului socio-economic intenționat în teritoriu. Criteriile sunt aceleași pentru toate proiectele. [Se va completa cu ponderi diferite, de la scăzut (L) - mediu (M) - ridicat (H)]		
Proiectele care obțin specificarea “Ridicat (H)”, vor fi considerate proiecte prioritare.		
1	Proiectul este relevant pentru potențialul economic al județului Bacău	
2	Proiectul creează locuri de muncă prin efect direct sau multiplicator	
3	Proiectul protejează locurile de muncă existente	
4	Proiectul acționează ca o pârgă în atragerea investițiilor adiționale din sectorul privat	
5	Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului fizic global al sistemului județean	
6	Proiectul contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea mediului socio-economic din județul Bacău	
7	Proiectul încurajează investițiile locale	
8	Proiectul contribuie la reducerea migrației populației județene, inclusiv a personalul calificat cu funcții de conducere	
9	Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între administrația publică, mediul de afaceri și instituturile de cercetare	
10	Proiectul sprijină dezvoltarea legăturilor productive între angajatorii locali și furnizorii de formare profesională	
11	Proiectul sprijină conservarea mediului și îmbunătățirea calității vieții populației	
12	Proiectul sprijină dezvoltarea comunitară	
Total evaluări L:		
Total evaluări M:		
Total evaluări H:		
III. CRITERII SPECIFICE (se va completa cu DA sau NU)		
COMPETITIVITATE		
1	Proiectul dezvoltă infrastructura de afaceri într-o zonă afectată de declin industrial și restructurare	
2	Proiectul contribuie la sporirea diversificării venitului agricol și dezvoltării rurale	
3	Proiectul vizează creșterea competitivității sectoarelor cheie identificate în Strategia de Dezvoltare	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

4	Proiectul contribuie la sporirea atractivității mediului rural și urban	
5	Proiectul urmărește dezvoltarea unor structuri de sprijinire a afacerilor	
6	Proiectul utilizează noi tehnologii, inovare și sisteme ecologice	
7	Proiectul conține componente/activități privind dezvoltarea antreprenoriatului	
8	Proiectul respectă principiul egalității de șanse	
9	Proiectul respectă principiul dezvoltării durabile	
RESURSE UMANE		
1	Proiectul contribuie la dezvoltarea competențelor publicului țintă	
2	Proiectul are ca rezultat crearea și păstrarea locurilor de muncă	
3	Proiectul contribuie la creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile	
4	Proiectul intervine în cazul unor situații de extremă sărăcie individuală	
5	Proiectul are ca rezultat investiții în infrastructura socială	
6	Proiectul conduce la reducerea decalajelor între mediul rural și mediul urban	
7	Proiectul se realizează în parteneriat cu alte administrații, furnizori de servicii sociale, ONG-uri, etc	
8	Proiectul respectă principiul egalității de șanse	
9	Proiectul respectă principiul dezvoltării durabile	
10	Proiectul contribuie la formarea inițială a resurselor umane în domeniile de dezvoltare prioritare pentru județul Bacău	
11	Proiectul contribuie la promovarea culturii antreprenoriale sau la dezvoltarea afacerilor în industriile creative	
12	Proiectul contribuie la promovarea accesului la și a calității serviciilor de sănătate	
13	Proiectul conduce la îmbunătățirea accesului la și a calității serviciilor publice de protecție a copiilor	
14	Proiectul facilitează dezvoltarea de parteneriate între companiile din domeniile de dezvoltare prioritare și institutele de CDI din județ	
15	Proiectul contribuie la formarea continuă a resurselor umane în domeniile de dezvoltare prioritare ale județului Bacău	
16	Proiectul facilitează tranziția resurselor umane de la școală la viața activă, în special cea a copiilor din instituțiile de plasament	
ACCESIBILITATE, CONECTIVITATE ȘI INFRASTRUCTURĂ SOCIALĂ		
1	Proiectul are impact asupra unei ponderi relevante a populației județene	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

2	Proiectul contribuie la reducerea discrepanței în ceea ce privește nivelul de dezvoltare între mediul urban și mediul rural	
3	Proiectul contribuie la creșterea atractivității teritoriului	
4	Proiectul contribuie la îmbunătățirea calității vieții și a speranței de viață	
5	Proiectul îmbunătățește accesul persoanelor la serviciile publice	
6	Proiectul respectă principiul egalității de șanse	
7	Proiectul respectă principiul dezvoltării durabile	
8	Proiectul asistă îmbunătățirea mobilității interne și externe a bunurilor și persoanelor	
INFRASTRUCTURĂ, MEDIU ȘI ENERGIE		
1	Proiectul are impact asupra unei părți majore din populația județeană	
2	Proiectul are un impact regional semnificativ	
3	Proiectul contribuie la reducerea poluării mediului înconjurător	
4	Proiectul se realizează în parteneriat	
5	Proiectul conține și rezultate referitoare la producerea de energie regenerabilă	
6	Proiectul are ca țintă o zonă potențial afectată de riscuri naturale și tehnologice	
7	Proiectul are ca țintă o zonă cu o dotare infrastructurală deficitară	
8	Proiectul are ca țintă o zonă puternic afectată de poluarea apei și /sau poluarea cu deșeuri	
9	Proiectul contribuie la sporirea eficienței energetice și/sau la utilizarea surselor de energie regenerabilă	
10	Proiectul respectă principiul egalității de șanse	
11	Proiectul respectă principiul dezvoltării durabile	
GUVERNARE		
1	Proiectul promovează o abordare a instituțiilor publice de orientare către client	
2	Proiectul introduce instrumente de inovare și sisteme pentru managementul resurselor umane și cel organizatoric	
3	Proiectul contribuie la îmbunătățirea relațiilor și a comunicării între instituțiile publice și cetățeni	
4	Proiectul contribuie la îmbunătățirea proceselor decizionale	
5	Proiectul contribuie la îmbunătățirea numărului de proiecte prezentate / aprobate	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI BACĂU ÎN ORIZONTUL DE TIMP 2010 - 2021

6	Proiectul se realizează în parteneriat cu administrații din alte state	
7	Proiectul este realizat în asociere (PPP, ADI, etc)	
8	Proiectul respectă principiul egalității de șanse	
9	Proiectul respectă principiul dezvoltării durabile	
Total evaluări pozitive:		
Total evaluări negative:		

GHID METODOLOGIC DE EVALUARE A IMPACTULUI masurilor de dezvoltare

Acest ghid metodologic contine indicatori si instrumente de analiza teritoriala relevante pentru evidentierea in mai bune conditii a condițiilor și stadiului de dezvoltate a localitatilor; el va fi folosit de catre unitatile administrativ teritoriale de la nivelul judetului Bacau in demersurile lor viitoare privind accesarea fondurilor europene si evaluarea, sub multiple aspecte, a nivelului de dezvoltare economica, sociala si culturala. În elaborarea ghidului s-au avut în vedere principalele aspecte rezultate din Planul Național Strategic (PNS) și Programul Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR) în strânsă legătură cu procesele de culegere, prelucrare, analiză și interpretare a informațiilor aferente elaborării Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Bacău.

Cuprins

Preambul (p. 2)

- I. Aspecte metodologice de evaluare a măsurilor de dezvoltare rurală și de corelare a acestora cu specificul local (p. 3)
- II. Metodologia de analiza a indicatorilor de impact ai măsurilor de îmbunătățire a competitivității sectorului agricol în vederea creșterii potențialului de accesare a fondurilor europene (p. 16)
- III. Metodologia de identificare și analiza a indicatorilor de impact ai măsurilor de îmbunătățire a calității mediului și a zonelor rurale (p. 27)
- IV. Metodologie de identificare, analiza și operationalizare a indicatorilor de impact ai îmbunătățirii calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei (p. 32)
- V. Metodologia de identificare, analiza și aplicare a indicatorilor de impact ai programului LEADER (p. 34)
- VI. Metodologia de aplicare a sistemului de indicatori de input, output, rezultate/impact (p. 40)
- VII. Metodologia de determinare și utilizare a sistemului de indicatori privind măsurarea sărăciei (p. 43)
- VIII. Metodologia de abordare a problematicei turismului în județul Bacău din perspectiva dezvoltării durabile (p. 55)
- IX. Metodologia de abordare a problematicei turismului în județul Bacău din perspectiva dezvoltării durabile (p. 55)

Lista tabele

Tabel nr. 1.1	Ghid de identificare a obiectivelor strategice, a obiectivelor specifice si de corelare a acestora cu masurile propuse în axa 1 a PNDR
Tabel nr. 1-2	Ghid de identificare a obiectivelor strategice, a obiectivelor specific si de corelare a acestora cu masurile propuse prin axa 2 a PNDR
Tabel nr. 1-3	Ghid de identificare a obiectivelor strategice, a obiectivelor specific si de corelare a acestora cu masurile propuse în axa 3 a PNDR
Tabel nr. 1-4	Ghid de identificare a obiectivelor strategice, a obiectivelor specific si de corelare a acestora cu masurile propuse în axa 4 a PNDR
Tabel nr. 1-5	Indicatori comuni de impact
Tabel nr. 2-1	Metodologia de determinare a gradului de îmbunătățire a competitivității fermelor comerciale și de semi-subzistenta
Tabel nr. 3-1	Metodologia de determinare si analiza a impactului global și a impactului specific urmărit prin plățile de agromediu
Tabel nr. 3-2	Metodologie analiza impact pentru măsura de primă împădurire
Tabel nr. 4-1	Analiza rezultat si impact Axa 3
Tabel nr. 5-1	Metodologia de determinare si analiza a implicațiilor indicatorilor Axei LEADER în estimarea impactului PAC asupra producătorilor agricoli
Tabel nr. 6-1	Situatia alocarii fondurilor europene pentru sectorul agricol

Preambul

Planul Național Strategic (PNS) și Programul Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR) aferente perioadei 2007-2013 au fost elaborate de către Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală din cadrul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale (MAPDR).

Cunoașterea și măsurilor din PNDR are o importanță aparte, întrucât cei mai mulți bani pentru domeniile conexe conservării naturii vin prin suportul pentru dezvoltare rurală și agricultură. Fermierii sunt utilizatorii celor mai importante arii naturale și seminaturale ale României, de ei depinde continuitatea unor practici agricole care a format peisajul tipic românesc și a contribuit la menținerea unor habitate și specii de animale și plante de mare valoare în zonele montane, dar nu numai. Dacă primesc aceste subvenții și plăți, ei vor putea continua activitățile tradiționale, iar dacă micii gospodari, care lucrează pământul în aceste zone, nu vor primi plăți vor ieși din agricultură, abandonând acele arii foarte importante din punct de vedere al biodiversității și diversității peisagistică. Politica de protecția naturii și cea de dezvoltare rurală trebuie să fie îmbinată astfel, ca fermierii de subzistență să poată continua activitatea și după aderarea României la Uniunea Europeană.

I. Aspecte metodologice de evaluare a măsurilor de dezvoltare rurală și de corelare a acestora cu specificul local

1. Precizări metodologice

Măsurile prevăzute în pilonul II al PAC sunt cuprinse în programele naționale de dezvoltare rurală pentru perioada considerată. Pentru România documentul programatic este Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, construit în acord cu liniile strategice stabilite prin decizia Consiliului Uniunii Europene privind dezvoltarea rurală¹. Prioritățile se regăsesc în patru axe:

Axa 1: Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

Axa 2: Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural

Axa 3: Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

Axa 4: Implementarea programului LEADER.

1.1. Prioritățile celor 4 axe

Axa 1 - Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

Prioritățile axei 1 vizează o mai bună valorificare a potențialului rural, precum și îmbunătățirea competitivității pentru creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere. Este vizată dezvoltarea fermelor de semi-subzistență, în ferme familiale comerciale, precum și modernizarea agriculturii comerciale, care este reprezentată de fermele familiale și de întreprinderile mari.

Un accent deosebit se pune pe modernizarea și restructurarea exploatațiilor agricole prin introducerea de noi tehnologii și inovații. Aceasta va permite dezvoltarea echilibrată sub aspect calitativ și cantitativ a sectorului de producție primară în raport cu sectoarele de procesare și comercializare a produselor agricole. Modernizarea și restructurarea exploatațiilor agricole va permite creșterea calității și producției biologice, diversificarea producției, incluzând obținerea și utilizarea de energie regenerabilă și respectarea normelor comunitare privind cerințele de eco-condiționalitate (cross-compliance). Promovarea competitivității se intenționează a se face prin:

- transformarea fermelor de semi-subzistență în exploatații familiale;
- transferul exploatațiilor agricole de la fermierii în vârstă către alți fermieri, în special către tinerii fermieri realizându-se o revigorare a forței de muncă ocupată în agricultură și o îmbunătățire a managementului;
- creșterea dimensiunii exploatațiilor, precum și asocierea lor în vederea comercializării în comun a produselor.

Sprrijinul acordat pentru cresterea competitivitatii sectorului agricol si celui forestier va fi orientat în primul rând catre întreprinderile mici si mijlocii, considerate a fi cele mai în masura sa valorifice potentialul local si sa creasca valoarea adaugata a produselor locale, în special a celor traditionale. De asemenea, pentru îmbunatatirea managementului fondului funciar agricol si forestier si adaptarea agriculturii si silviculturii în acord cu masurile de crestere a competitivitatii este prevazuta sprijinirea investitiilor pentru cresterea gradului de accesibilitate, o mai buna gestionare a resurselor de apa si asigurarea utilitatilor în exploatatii agricole.

Pentru îmbunatatirea performantei generale a întreprinderilor din sectoarele de procesare si marketing a produselor agricole si forestiere, dezvoltarea de noi produse si tehnologii, procedee si tehnologii conexe produselor agricole si forestiere precum si îmbunatatirea aplicarii si respectarii standardelor de siguranta alimentara, se va asigura introducerea cerintelor comunitare si respectarea de catre întreprinderile din sectoarele de procesare si marketing a standardelor comunitare în toate etapele de productie, de procesare si de distributie a produselor. Pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar vor fi sprijinite actiuni de introducere a inovatiilor si tehnologiilor noi, prin producerea si utilizarea energiei regenerabile precum si prin investitii în capitalul fizic al întreprinderilor. Exista astfel premisele pentru introducerea de tehnologii nepoluante, care vor asigura calitatea alimentelor si vor avea un impact redus asupra mediului.

Se intentioneaza în acelasi timp sprijinirea gospodarii rationale a padurii si asigurarea continuitatii si biodiversitatii ecosistemelor forestiere precum si cresterea valorii economice si ecologice a padurii prin ameliorarea compozitiei arboratelor cu specii valoroase, indigene, prin utilizarea de echipamente de recoltare si plantare eficiente, precum si prin desfasurarea altor activitati specifice.

O componenta importanta a axei 1 este pregatirea profesionala a fermierilor în vederea modernizarii si adaptarii productiei la cerintele pietei comunitare, cu accent pe calitate, îmbunatatirea protectiei mediului, productia de energie regenerabila, siguranta la locul de munca. Va fi facilitat accesul la serviciile de formare, informare si difuzare de cunostinte a persoanelor adulte care activeaza în agricultura, silvicultura si industria agro-alimentara pentru dobândirea de informatii si cunostinte care sa permita gospodaria durabila a terenurilor agricole si padurilor, transformarile structurale ale exploatatii agricole în vederea reducerii somajului si îmbunatatiri conditiilor de viata in zonele rurale.

Tabel nr. 1-1 Ghid de identificare a obiectivelor strategice, a obiectivelor specifice si de corelare a acestora cu masurile propuse în axa 1 a PNDR

Obiective strategice	Obiective specifice	Masuri
Îmbunatatirea competentelor fermierilor si persoanelor care își desfasoara activitatea în sectoarele agroalimentar si silvicultura, care sa permita un management mai bun al exploatatilor agricole si silvice	Sprijinirea fermierilor si persoanelor care își desfasoara activitatea în sectoarele agroalimentar si silvicultura pentru îmbunatatirea capitalului uman prin sprijinirea acestora în vederea adaptarii la noul context	111 Formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte
		114 Utilizarea serviciilor de consiliere si consultanta
Îmbunatatirea competitivitatii fermelor comerciale si de semi-subsistenta	Accelerarea adaptarii structurale a agriculturii si încurajarea fermelor de semi-subsistenta sa intre pe piata	112 Instalarea tinerilor fermieri
		113 Pensionarea timpurie a fermierilor si muncitorilor agricoli
		141 Sprijinirea fermelor agricole de semisubsistenta
	Modernizarea exploatatilor agricole	121 Modernizarea exploatatilor agricole
Restructurarea si modernizarea sectoarelor de procesare si comercializare a produselor agricole si silvice.	• Sprijinirea industriei agroalimentare • Îmbunatatirea si dezvoltarea produselor silvice	125 Îmbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii
		142 Infiintarea grupurilor de producatori
		123 Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere
		122 Îmbunatatirea valorii economice a padurilor

Axa 2 - Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural prin utilizarea durabilă a terenurilor agricole și forestiere

În cadrul acestei axe este considerată prioritară susținerea zonelor defavorizate (suprafețe pe care productivitatea agricolă este afectată de altitudine, pantă, productivitatea scăzută a solului, condiții climatice nefavorabile etc) pentru a se asigura în cadrul acestora continuarea activităților agricole durabile. Prezența acestor factori limitativi determină abandonarea activităților agricole, rezultatul fiind pierderea biodiversității și a peisajului tradițional - cu efecte negative și asupra potențialului turistic rural.

A doua prioritate vizată prin această axă este conservarea sistemelor agricole tradiționale și a terenului agricol gestionat în mod extensiv ca elemente care susțin diversitatea de specii de animale sălbatice și habitatele lor (este cazul în principal a pajistilor semi-naturale). De asemenea, va fi acordată prioritate sprijinirii suprafețelor forestiere caracterizate printr-un grad de diversitate biologică ridicat.

O altă prioritate este reprezentată de sprijinul acordat managementului siturilor *Natura 2000* prin compensarea pierderilor suferite de agricultori și silvicultori ca urmare a restricțiilor impuse în aceste zone.

Tot în cadrul acestei axe este încurajată adoptarea unor măsuri de protecție a solului împotriva proceselor erozionale (ex. înființarea de culturi verzi) sau pentru schimbarea utilizării terenului (ex. transformarea terenului arabil în pajiste).

Pentru a contribui la respectarea angajamentelor internaționale de a reduce nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră, în cadrul acestei axe a fost prevăzut sprijin pentru creșterea suprafețelor împadurite (asigurându-se astfel creșterea gradului de absorbție a gazelor cu efect de seră) și încurajarea furnizării de biomasă provenită din agricultură și silvicultură ca sursă de energie regenerabilă. Totodată, sprijinirea dezvoltării sectorului forestier, precum și încurajarea gestionării durabile a acestuia vor contribui în mod direct la prevenirea inundațiilor, la conservarea și prevenirea degradării solului.

Tabel nr. 1-2. Ghid de identificare a obiectivelor strategice, a obiectivelor specifice si de corelare a acestora cu masurile propuse prin axa 2 a PNDR

Obiective strategice	Obiective specifice	Masuri
Asigurarea utilizarii continue a terenurilor agricole	Asigurarea utilizarii continue a terenurilor agricole, contribuind astfel la mentinerea viabilitatii comunitatilor rurale	211 Sprijin pentru Zona montana 212 Sprijin pentru zone defavorizate - altele decât zona montana
Conservarea si îmbunatatirea starii resurselor naturale si a habitatelor	• Introducerea sau continuarea aplicarii metodelor agricole de productie compatibile cu protectia si îmbunatatirea starii biodiversitatii, solului, apei si calitatii aerului; • Sprijinirea fermierilor prin compensarea dezavantajelor specific rezultate din implementarea rețelei Natura 2000, pe baza obligatiilor ce revin din directivele Pasari si Habitate; • Extinderea suprafetelor forestiere pe terenurile agricole pentru a contribui la reducerea eroziunii solului, la prevenirea inundatiilor si pentru sprijinirea luptei împotriva schimbarilor climatice.	214 Plati de agro-mediu 213 Plati Natura 2000 pentru teren agricol 221 Prima împadurire a terenurilor agricole
Promovarea managementului durabil al terenurilor forestiere	Extinderea suprafetelor forestiere pe terenurile non-agricole pentru a contribui la reducerea eroziunii solului, la prevenirea inundatiilor si pentru sprijinirea luptei împotriva schimbarilor climatice	223 Prima împadurire a terenurilor non-agricole
	Sprijinirea proprietarilor de terenuri forestiere prin compensarea dezavantajelor specific rezultate din implementarea rețelei Natura 2000, pe baza obligatiilor ce revin din directivele Pasari si Habitate	224 Plati Natura 2000 pentru teren forestier

Axa 3 - Calitatea vietii în zonele rurale si incurajarea diversificarii economiei rurale

O prima prioritate în cadrul acestei axe o reprezinta constructia si modernizarea infrastructurii din zonele rurale ca factor important pentru dezvoltarea economica si sociala a acestor zone, cât si pentru o dezvoltare regionala echilibrata.

A doua prioritate a acestei axe este reprezentata de cresterea constientizarii comunitatilor locale si implicarii lor în procesul de elaborare si implementare a strategiilor de dezvoltare locala. Tot aici se propune încurajarea micro-întreprinderilor in a demara activitati economice în zonele rurale si a se orienta spre servicii si un model traditional. Prin aceasta se încearca sustinerea procesului de transferare a fortei de munca din activitatea agricola catre cea non-agricola ca urmare a cresterii competitivitatii sectorului agricol.

O alta prioritate este reprezentata de sustinerea dezvoltarii micro-întreprinderilor din mediul rural, în vederea raspunderii la necesitatile populatiei din aceste zone. Totodata se propune sustinerea activitatilor de turism rural si a celor recreationale, ca activitati de diversificare cu potential ridicat, ce pot crea oportunitati pentru integrarea femeilor din mediu rural pe piata muncii, cu importante consecinte pozitive asupra dinamicii sociale.

Nu în ultimul rând în cadrul acestei axe se va acorda sprijin conservarii si valorificarii bogatului patrimoniu material si imaterial al zonelor rurale. În paralel cu acesta, se va acorda sprijin pentru îmbunatatirea mediului natural si social, a serviciilor, precum si pentru actiunile derulate în vederea unei structurari mai bune a comercializarii produselor traditionale specifice.

Tabel nr. 1-3 Ghid de identificare a obiectivelor strategice, a obiectivelor specific si de corelare a acestora cu masurile propuse în axa 3 a PNDR

Obiective strategice	Obiective specifice	Masuri
Mentinerea si dezvoltarea Activitatilor economice care vizeaza cresterea numarului de locuri de munca	Diversificarea activitatilor economice non-agricole din cadrul gospodariilor agricole si încurajarea micilor întreprinzatori în spatial rural	312 - „Sprijin pentru diversificarea catre activitati non-agricole si creerea si dezvoltarea de microîntreprinderi” Legata de instruire (legatura FSE)
Cresterea atractivitatii zonelor rurale	Crearea, îmbunatatirea si diversificarea facilitatilor si a atractiilor turistice	313 - Incurajarea activitatilor de turism Legata de instruire (legatura cu FSE -POS DRU)
	Crearea si modernizarea infrastructurii rurale	322 - „Renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea si îmbunatatirea mostenirii rurale”
	Îmbunatatirea calitatii mediului social, natural si economic în zonele rurale	
	Protejarea patrimoniului cultural rural	
Dezvoltarea abilitatilor si stimularea constientizarii actorilor locali cu privire la importanta guvernarii locale	Formare profesionala	Legatura cu actiunile de pregatire profesionala implementate prin FSE (POS DRU)
	Dezvoltarea competentelor actorilor locali pentru a stimula organizarea teritoriului	341- „Dobândire de competente, animare si implementarea strategiilor de dezvoltare locala”

Axa 4 - Demararea si functionarea initiativelor de dezvoltare locala

Principiul formulat în cadrul acestei axe este acela de dezvoltare a comunitatilor locale prin implicarea activa a cetatenilor în procesul de luare a deciziilor. Se va sprijinii astfel înfiintarea la nivel local a unor structuri care sa reuneasca reprezentanti ai sectoarelor public, privat si societatii civile dintr-un teritoriu stabilit, sa identifice punctele slabe si sa stabileasca prioritatile teritoriului, sa implementeze actiunile corespunzatoare si apoi sa împartaseasca experienta si bunele practici cu structuri partenieriale asemanatoare.

Pentru acest lucru în cadrul acestei axe se va oferi sprijin pentru:

- Constructie institutionala la nivel local prin mobilizarea actorilor locali, reprezentanti ai populatiei rurale, de a se preocupa si de a prelua controlul dezvoltarii zonelor rurale prin elaborarea de strategii axate pe problemele identificate în comunitatile lor si prin valorificarea resurselor locale;
- Colaborarea între zonele rurale în vederea efectuării unor schimburi si transferuri de experienta;
- Dezvoltare teritoriala echilibrata prin implementarea strategiilor;
- Dobândirea si dezvoltarea competentelor de la nivel local prin actiuni de instruire si animare.

Tabel nr. 1-4 Ghid de identificare a obiectivelor strategice, a obiectivelor specific si de corelare a acestora cu masurile propuse în axa 4 a PNDR

Obiective strategice	Obiective specifice	Masuri
Promovarea potentialului endogen al teritoriilor	Implementarea strategiilor de dezvoltare locala, inclusiv a proiectelor de cooperare	411 (proiecte axa 1) 413 (proiecte axa 3) 421 (cooperare între teritorii)
Îmbunatatire a guvernării locale	Asigurarea implementării strategiilor de dezvoltare locala	431.1 Pregătirea strategiilor de dezvoltare locala 431.2 Costuri de functionare

1.2. Relatia cu alte programe relevante

În privinta relatiei cu alte programe de finantare din fonduri europene, pentru perioada 2007 - 2013 facem precizarea ca în capitolul 10 al PNDR este prezentata o situatie a programelor complementare, precum si o demarcare clara fata de aceste instrumente.

Un rol important în dezvoltarea strategica, identificarea prioritilor, asigurarea complementaritatii dar si a demarcarii între programele operationale îl reprezinta elaborarea Cadrului Strategic National de Referinta promovat de Autoritatea Nationala pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ANICS). Trebuie mentionat ca Ministerul Agriculturii, Padurilor si Dezvoltarii Rurale coopereaza cu Autoritatea Nationala pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale din cadrul Ministerul Finantelor Publice, în baza mai multor comitete si parteneriate pentru coordonarea PNDR si a Programelor Operationale privind fondurile structurale.

ANCIS este institutia care asigura coordonarea Programelor Operationale si concordanta lor cu PNDR si POS pentru Pescuit.

POS 'Pescuit si acvacultura', este orientat spre îmbunatatirea acestui sector în ceea ce priveste sprijinul factorilor implicati, cu scopul de a ameliora competitivitatea producatorilor de peste si de a realiza o utilizare durabila a resurselor existente. Activitatile prevazute în POS „Pescuit” vor primi sprijin financiar din Fondul European pentru Pescuit (FEP) si FEADR. FEP va sprijini utilizarea durabila a resurselor, dezvoltarea de activitati economice în acest sector si cresterea competitivitatii întreprinderilor, conservarea resurselor de mediu si eco-turismul, progresul zonelor cu acces la apa si ameliorarea conditiilor necesare extinderii factorilor de procesare.

Pilonul I al Politicii Agricole Comune (PAC), finantat prin Fondul European de Garantare Agricola (FEGA), constituie baza platilor directe si a masurilor de piata. El este complementar pilonului II al PAC, finantat prin FEADR, care se adreseaza în egala masura atât dezvoltarii rurale cât si îmbunatatirii mediului. Actiunile implementate prin cei doi piloni ai PAC sunt strîns legate si se completeaza reciproc.

Exista numeroase actiuni complementare între PNDR si **Programele Operationale** pentru fiecare dintre ele existând însa si criterii de demarcare. Câteva exemple în acest sens:

- ✓ Infrastructura de transport:
 - POS Transport - finanteaza realizarea drumurilor nationale;
 - POR - finanteaza realizarea drumurilor judetene;
 - PNDR - finanteaza drumurile comunale.
- ✓ Infrastructura de apa:
 - POS Mediu - sustine realizarea retelelor de apa / canal pentru localitati mai mari de 10000 locuitori;

- PNDR - sustine realizarea retelelor de apa / canal pentru localitati sub 10000 locuitori;
- ✓ Prevenirea inundatiilor:
 - PNDR - constructie si modernizare a lucrarilor se protectie a terenurilor agricole împotriva inundatiilor pe cursul pââurilor din zonele cu risc la inundatii si afectate de inundatii, inclusiv realizarea polderelor de mici dimensiuni precum si ale inundatiilor de infrastructura mare, iar construirea si/sau modernizarea torentilor din cadrul exploatațiilor agricole si forestiere, inclusiv realizarea de lucrari hidrotehnice aferente.
 - POS Mediu - lucrari de constructie pentru prevenirea inundatiilor si reducerea consecintelor distructive prin realizarea unor obiective de infrastructura de protectie si aparare de mari dimensiuni.
- ✓ Reteaua Natura 2000:
 - POS Mediu - finantarea realizarii planurilor de management a siturilor Natura 2000;
 - PNDR - plati compensatorii cu respectarea prevederilor planurilor de management aprobate.
- ✓ IMM:
 - PNDR - va sustine microîntreprinderile din domeniul non-agricol si industrializarea lemnului din spatiul rural;
 - POR - microîntreprinderile implicate în turismul din statiunile balneare si balneoclimaterice;
 - POS Competitivitate - microîntreprinderile de tip spin-off si high-tech.
- ✓ Patrimoniul cultural:
 - PNDR - sustine patrimoniul cultural local din mediul rural (grupa B);
 - POR - sustine patrimoniul UNESCO, patrimoniul cultural national (grupa A) si patrimoniul cultural local din mediul urban (grupa B).

Uniunea Europeană oferă un cadru general pentru evaluarea efectelor produse de aplicarea politicilor de dezvoltare rurală pentru perioada 2007-2013, numit Cadrul Comun de Monitorizare și Evaluare, care să permită o evaluare sistematică și în același timp o comparabilitate a datelor. Studiile de evaluare trebuie să examineze impactul măsurilor Politicii Agricole Comune, având în vedere că aplicarea acestor politici vizează în principal economia agroalimentară, mediul natural și economia rurală în sens larg.

Prezenta metodologie se ocupă în principal de evaluarea impactului măsurilor de dezvoltare rurală asupra producătorilor agricoli, ținând seama de principiile dezvoltării durabile.

Indicatorii de impact reprezintă consecințele aplicării programului dincolo de inetarționile directe și imediate observabile la nivelul agenților economici cărora măsura se adresează în mod direct.

Impactul poate fi de două feluri:

- ✓ impact specific, care este direct legat de acțiunea întreprinsă, dar care apare numai după un anumit timp;
- ✓ impact global, ce apare pe termen lung și cuprinde o populație mai largă.

Cadrul Comun de Monitorizare și Evaluare (CCME) prevede șapte indicatori comuni de impact ce vizează creșterea economică, ocuparea forței de muncă, productivitatea, biodiversitatea, zonele naturale de mare valoare, schimbările climatice și cele în domeniul apelor (tabel nr. 1-5).

Impactul programului în ansamblu ar trebui evaluat în raport cu acești indicatori pentru a evidenția contribuția completă a tuturor axelor din program.

Indicatorii comuni de impact pot fi completați cu indicatori suplimentari specifici pentru fiecare program, astfel încât să se țină seama de toate obiectivele și sub-obiectivele, atât la nivelul programului, cât și la nivelul priorităților naționale.

Tabel nr. 1-5. Indicatori comuni de impact

Impact	Definirea indicatorului
1. Creștere economică	Creșterea valorii adăugate brute, exprimată la paritatea puterii de cumpărare standard (PPS)
2. Crearea de locuri de muncă	Locuri de muncă create, exprimate în echivalent normă întreagă
3. Productivitatea muncii	Variația valorii adăugate brute pe unitate de muncă anuală, echivalent normă întreagă
4. Inversarea tendinței de declin al biodiversității	Schimbări la nivelul populației de păsări specifice terenurilor agricole
5. Menținerea zonelor agricole și forestiere de înaltă valoare naturală	Modificări ale zonelor de înaltă valoare naturală
6. Îmbunătățirea calității apei	Schimbări în bilanțul brut al nutrienților
7. Contribuția la combaterea schimbărilor climatice	Creșterea producției de energie regenerabilă

În multe situații nu va fi posibilă corelarea indicatorilor de impact cu indicatorii de bază, datorită scăzii reduse a intervenției sau a lipsei indicatorilor de bază la un nivel corespunzător.

Din punct de vedere metodologic, evaluarea impactului programelor necesită o abordare de jos în sus (bottom-up), cu două etape:

Prima etapă: impactul se estimează la nivelul beneficiarilor direcți sau indirecti, pe baza indicatorilor de output și de rezultat, date din anchete statistice și date de referință (benchmark data) și coeficienți din proiecte similare și din exeperiența anterioară. Acestea ar trebui comparate cu situația curentă.

A doua etapă: estimarea contribuției programului la trendul general afferent domeniului programului, dacă acest lucru este posibil și relevant din punctul de vedere statistic. Dacă nu este posibil, se recomandă o evaluare calitativă în termeni generali. De asemenea, evaluatorii ar trebui să stabilească legătura dintre indicatorii de bază și indicatorii de impact, fără ca în mod necesar această legătură să fie măsurată cantitativ.

Strategia dezvoltării rurale în România este compatibilă cu cea a Uniunii Europene. Indicatorii de impact folosiți de Uniunea Europeană pentru a calcula eficiența măsurilor de reformă a PAC sunt cei pe care România ii implementează în prezent și va trebui să-i implementeze în perioada următoare.

Planul Național de Dezvoltare Rurală are prevăzut un sistem propriu de monitorizare și evaluare. Acesta este în responsabilitatea Autorității de Management pentru PNDR (Direcția Generală Dezvoltare Rurală din MADR).

Monitorizarea și evaluarea se realizează în conformitate cu prevederile Cadrelui Comun de Monitorizare și Evaluare elaborat de Comisia Europeană împreună cu statele membre UE.

Sistemul de monitorizare măsoara efectele implementării PNDR pe baza indicatorilor comuni de bază, ai celor de realizare (output), de rezultat și de impact.

II. Metodologia de analiza a indicatorilor de impact ai măsurilor de îmbunătățire a competitivității sectorului agricol în vederea creșterii potențialului de accesare a fondurilor europene

În cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală al României, axa 1 “Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier” beneficiază de cel mai important sprijin nerambursabil de la Uniunea Europeană. Astfel, sprijinul FEADR nerambursabil aferent acestei axe este de 80% din sprijinul public și vizează măsurile: 111 - Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe; 112 - Instalarea tinerilor fermieri; 121 - Modernizarea exploatațiilor agricole; 122 - Îmbunătățirea valorii economice a pădurii; 123 - Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere; 125 - Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii; 141 - Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență; 142 - Înființarea grupurilor de producători și 143 - furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori.

Măsura 111: Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe

Crearea și îmbunătățirea competențelor agricultorilor reprezintă efectul atât al formării profesionale prin școlarizare cât și al formării permanente. Pe lângă aprecierea eforturilor de creștere a competențelor trebuie luată în considerare și eficiența acestor eforturi. Orice acțiune de creștere a competențelor agricultorilor prezintă o importantă componentă educațională, dar eficiența educației este dificil dacă nu aproape imposibil de delimitat în raport cu eficiența de ansamblu a activității din agricultură. Totuși se pot propune indicatori care exprimă direcția și dinamica în care evoluează competențele agricultorilor, fără a avea pretenția de stabili cu precizie măsura în care acestea au contribuit la dinamică.

Efectul asupra producătorilor agricoli

Măsura are un impact bun asupra producătorilor agricoli, dat fiind gradul ridicat de specializare a agriculturii europene și nevoii acestora de a crește competitivitatea prin îmbunătățirea competențelor în domeniu.

Pe de altă parte, un potențial mai ridicat de accesare și implementare eficientă a fondurilor europene se poate obține prin creșterea capacităților tehnice, economice, juridice, informatice etc. a producătorilor agricoli români.

Nu în ultimul rând, creșterea gradului de informare profesională conduce la creșterea productivității muncii în agricultură, și, implicit la creșterea competitivității producătorilor agricoli.

Efectele așteptate ale măsurii și relevanța ei sunt determinate de:

- Creșterea competențelor producătorilor agricoli (top-manageri, manageri, lucrători) pentru a corespunde cerințelor comunitare în domeniu;
- Creșterea competitivității și diversificării produselor și activităților din agricultură și silvicultură, încurajarea afacerilor orientate spre piață (adoptarea și consolidarea activităților legate de management și marketing agricol);
- Respectarea condițiilor de eco-condiționalitate și a Standardelor Pieței Agricole Comune;
- Introducerea de noi produse și sisteme de procesare,
- Educarea și conștientizarea proprietarilor de păduri (dobândirea conștiinței forestiere);
- Introducerea de noi tehnologii informaționale și de comunicare (IT);
- Participarea fermierilor la diferite întruniri tematice, târguri, expoziții, proiecte de succes, evenimente care pot contribui la informarea acestora privind, de exemplu, noile tehnologii aplicate în diferite sectoare, sau pentru acțiuni de schimb de experiență etc.

Măsura are relevanță și dacă se are în vedere și faptul că accesul la fondurile de instalare a tinerilor fermieri este condiționat de dovedirea de competențe profesionale, ce pot fi obținute și prin participarea potențialilor beneficiari la cursurile finanțate prin măsura 111.

Măsura 112: Instalarea tinerilor fermieri

Efectul asupra producătorilor agricoli

Stimularea instalării tinerilor fermieri va conduce la creșterea competitivității producătorilor agricoli, prin mărirea eficienței managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației șefilor acestora, fără creșterea populației active ocupate în agricultură. Creșterea veniturilor exploatațiilor conduse de tinerii fermieri va conduce la dezvoltare rurală accentuată, generând externalități pozitive în domeniul agricol.

Efectele măsurii și relevanța acesteia sunt determinate de:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Creșterea performanțelor generale ale exploatației agricole;
- Adaptarea producției la cerințele pieței;
- Respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de ecocondiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitarveterinare.

Măsura are relevanță și dacă se va avea în vedere faptul că sprijinul obținut este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri: Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe; Modernizarea exploatațiilor agricole; Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii; Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență; Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori.

Măsura 121: Modernizarea exploatațiilor agricole*Efectul asupra producătorilor agricoli*

Srijinul acordat de Uniunea Europeană pentru creșterea investițiilor de modernizare a exploatațiilor de subzistență și semi-subzistență va conduce la transformarea graduală a acestora în exploatații comerciale, integral orientate spre piață.

Va crește numărul exploatațiilor care vor respecta standardele de calitate a produselor agricole, și astfel numărul unităților exportatoare de produse agricole.

Se va îmbunătăți balanța agroalimentară a României. Creșterea investițiilor va conduce la creșterea productivității muncii și la mărirea veniturilor producătorilor, cu efecte pozitive asupra dezvoltării rurale.

Efectele așteptate ale măsurii și relevanța ei sunt determinate de:

- Adaptarea exploatațiilor la standardele comunitare;
- Creșterea veniturilor exploatațiilor agricole sprijinite;
- Reducerea costurilor de producție și creșterea rentabilității exploatației agricole;
- Sprijinirea membrilor grupurilor de producători sau ai altor forme asociative în vederea încurajării fenomenului de asociere;
- Creșterea calității produselor obținute și diversificarea producției agricole;
- Promovarea producerii și utilizării durabile de energie, inclusiv energie din surse regenerabile în cadrul fermei;
- Creșterea competitivității produselor agricole prin promovarea procesării inclusiv a produselor tradiționale la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora.

Măsura 122: Îmbunătățirea valorii economice a pădurii*Efectul asupra producătorilor agricoli*

Finanțarea realizată prin intermediul acestei măsuri va conduce la un management durabil al pădurilor recent restituite, la creșterea numărului serviciilor silvice contractate de proprietarii de pădure cu ocoale silvice specializate. Se va îmbunătăți stimula realizarea de planuri de amenajare a pădurii, având ca efect creșterea valorii economice și ecologice a pădurii prin ameliorarea compoziției arboretelor cu specii valoroase și prin utilizarea de echipamente eficiente de recoltare și plantare. Se va stimula înființarea de pepiniere pentru producerea puieților forestieri folosiți pentru nevoile proprii.

Efectele asupra producătorilor agricoli sunt indirecte, prin îmbunătățirea calității mediului natural.

Efectele așteptate ale măsurii și relevanța ei sunt determinate de:

- Refacerea pădurilor slab productive degradate;
- Achiziționarea de echipamente și mașini de tăiere necesare pentru realizarea măsurilor tehnice;
- Achiziționarea de echipamente și mașini necesare lucrărilor silvice de exploatare cu impact redus asupra mediului;
- Înființarea de pepiniere pentru producerea de puieți de calitate;
- Creșterea numărului de proprietari de pădure care îmbunătățesc valoarea economică a pădurii la nivel de exploatare forestieră.

Măsura 123: Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere

Efectul asupra producătorilor agricoli

Această formă de sprijin va conduce la restructurarea unităților agro-alimentare, prioritară în condițiile în care UE a acordat României o perioadă de tranziție în acest domeniu (care se încheie la 31 decembrie 2009). Măsura va conduce la creșterea numărului de unități ce obțin produse eligibile pentru schimburi intracomunitare (în România, în 2007, doar 30% dintre unitățile de producere și prelucrare a cărnii, 20% dintre cele de lapte și prelucrare a laptelui corespund normelor comunitare și pot exporta în UE). Se va îmbunătăți situația balanței comerciale a României în domeniul produselor agroalimentare (în prezent România importă bunuri agroalimentare de trei ori mai mult decât exportă). Vor crește gradul de specializare a întreprinderilor, productivitatea muncii, gradul de utilizare a inovațiilor, precum și conformitatea cu standardele comunitare.

Efectele așteptate ale măsurii și relevanța ei sunt determinate de:

- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive;
- Adaptarea întreprinderilor la noile standarde comunitare atât în etapa de procesare cât și în cea de distribuție a produselor obținute;
- Îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole;
- Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare;
- Mărirea investițiilor vizând îmbunătățirea procesării și marketingului produselor agricole și forestiere.

Măsura 125: Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii

Efectul asupra producătorilor agricoli

Srijinul acordat prin această măsură va aduce un plus de bunăstare netă producătorilor agricoli ce acționează mai ales în zonele afectate de secetă, inundații etc, conducând la folosirea eficientă a infrastructurii existente sau la crearea uneia noi, competitive. Prin refacerea/extinderea sistemului de irigații, va crește competitivitatea producătorilor agricoli, se vor economisi resursele de apă și se va eficientiza sistemul de irigații.

Efectele așteptate ale măsurii și relevanța ei sunt determinate de:

- Adaptarea infrastructurii agricole și forestiere la noile structuri de proprietate;
- Creșterea eficienței activității agricole prin îmbunătățirea aprovizionării cu input-uri și o mai bună valorificare a produselor rezultate;
- Diminuarea riscului și incertitudinii în agricultură prin reducerea incidenței fenomenelor naturale (secetă, inundații, eroziunea solului etc.);
- Ameliorarea calității mediului și diminuarea surselor de poluare;
- Construirea și/sau modernizarea infrastructurii agricole: drumurile de acces și drumurile agricole de exploatație, lucrările de corectare a torenților, situate în fondul funciar agricol;
- Modernizarea și/sau re tehnologizarea sistemelor de irigații și a altor lucrări de îmbunătățiri funciare (drenaje, lucrări de apărare împotriva inundațiilor etc).

Măsura 141: Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistență*Efectul asupra producătorilor agricoli*

Srijinul obținut prin această măsură va contribui la creșterea puterii economice a fermelor agricole de semi-subzistență și la un grad mai ridicat de orientare a acestora spre piață. Finanțarea acordată pentru restructurarea fermelor de semi-subzistență va determina o îmbunătățire a managementului însoțită de transformarea acestora în exploatații familiale comerciale. Va crește gradul de asociere în grupuri de producători, asociații care vor putea accesa, din ce în ce mai mult, măsurile ce vizează îmbunătățirea pregătirii profesionale și utilizarea serviciilor de consultanță.

Efectele așteptate ale măsurii și relevanța ei sunt determinate de:

- Creșterea volumului producției agricole destinate comercializării;
- Creșterea numărului de ferme de subzistență care devin viabile economic.;
- Diversificarea producției în funcție de cerințele pieței și introducerea de noi produse;
- Stimularea spiritului antreprenorial;
- Diversificarea activităților și veniturilor.

Măsura 142: Înființarea grupurilor de producători*Efectul asupra producătorilor agricoli*

Această formă de sprijin va conduce la creșterea dimensiunii exploatațiilor agricole până la un nivel de rentabilitate economică compatibil cu cel comunitar. Măsura va ajuta la stimularea aplicării unor tehnologii de producție eficiente, diversificarea surselor de finanțare pentru începerea unei activități economice, creșterea numărului de contracte comerciale încheiate de producătorii agricoli.

Efectele așteptate ale măsurii și relevanța ei sunt determinate de:

- Încurajarea înființării grupurilor de producători din sectorul agricol și silvic;
- Obținerea de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare;
- Aplicarea unor tehnologii de producție unitare și sprijinirea accesului la piață a propriilor membri;
- Creșterea veniturilor grupurilor de producători prin îmbunătățirea capacității tehnice și de management a membrilor acestora.

Măsura 143: Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori*Efectul asupra producătorilor agricoli*

Măsura va asigura posibilitatea informării corecte a producătorilor agricoli cu privire la standardele tehnice și de calitate la nivel comunitar, respectarea criteriilor de ecocondiționalitate, accesarea plăților directe și/sau a sprijinului financiar disponibil producătorilor agricoli prin intermediul organizațiilor comune de piață.

De asemenea, producătorii agricoli vor putea obține expertiză cu privire la măsurile de sprijin pentru dezvoltare rurală ce pot fi accesate, diversificarea activităților în ferme, protejarea mediului înconjurător, bunăstarea animalelor, calitatea produselor și a normelor sanitar-veterinare și fitosanitare, de igienă și siguranță profesională.

Efectele așteptate ale măsurii și relevanța ei sunt determinate de:

- Îmbunătățirea managementului general al exploatațiilor agricole
- Diversificarea activităților fermelor
- Identificarea cerințelor necesare respectării standardelor comunitare privind siguranța profesională la locul de muncă și protecția mediului;
- Facilitarea accesului la serviciile de consiliere și consultanță a beneficiarilor măsurii de semisubzistență pentru a asigura trecerea acestora în categoria fermelor comerciale;
- Elaborarea de planuri de afaceri, consiliere pentru întocmirea cererilor pentru a beneficia de măsuri de dezvoltare rurală în special pentru tinerii fermieri, fermele de semi-subzistență și fermierii care aplică pentru măsurile de agro-medi;

- Consiliere și consultanță privind respectarea bunelor practici agricole și de mediu și cerințele obligatorii în materie.

Tabel nr. 2-1. Metodologia de determinare a gradului de îmbunătățire a competitivității fermelor comerciale și de semi-subsistență

Tip de indicator	Denumire indicator	Abordare metodologica	Identificare sursa date
Rezultat	Dinamica participării producătorilor agricoli la programele de instruire, ca urmare a sprijinului acordat	- <i>Determinarea creșterii numărului de producători agricoli participanți la programele de formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe. Se poate calcula pe parcursul implementării după vârstă (<sau > 40 ani), gen (femei/bărbați), conținutul activității (formare profesională /informare și difuzare de cunoștințe) și tipul participanților (activi în agricultură/industria alimentară/silvicultură)</i> - <i>Determinarea numărului participanților care au terminat cu succes formarea profesională/acțiuni de informare și difuzare de cunoștințe</i>	AM PNDR (Autoritatea de Management Pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală) DADR (Direcțiile Județene pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală)
Rezultat	Rata de succes a Programelor de instruire a producătorilor agricoli, ca urmare a sprijinului acordat	- <i>Număr de fermieri care au participat la programele de instruire și care au aplicat pentru schema de de agromediu/alte măsuri de creștere a competitivității (Instalarea tinerilor fermieri;</i> - <i>Sprijinirea fermelor de semisubsistență) raportat la numărul total de participanți la programele de instruire</i>	AM PNDR DADR CRPDRP (Centrul Regional de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit)
Impact	Creșterea productivității muncii, ca urmare a sprijinului acordat	<i>Determinarea gradului de modificare a valorii adăugate brute pe unitate FTE (full time</i>	INS (Institutul Național de Statistică)

		<i>equivalent). Se poate calcula ca productivitate a muncii în agricultură/în industria alimentară/în sectorul forestier</i>	EUROSTAT (baza de date statistică a UE) MADR (Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale)
Impact	Creșterea economică, ca urmare a sprijinului acordat	<i>Creșterea valorii adăugate brute suplimentare (pe total sau pentru fiecare măsură), calculată la Paritatea Puterii de Cumpărare. Valoarea adăugată brută se calculează ca diferență între cifra de afaceri și costurile de producție</i>	INS EUROSTAT MADR
Rezultat	Dinamica instalării tinerilor fermieri, ca urmare a sprijinului acordat	<i>Se calculează ca diferență între numărul de fermieri tineri instalați în anul curent, comparativ cu anul anterior</i>	CRPDRP OJPDRP (Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit)
Rezultat	Dinamica investițiilor efectuate pentru instalarea noilor fermieri, ca urmare a sprijinului acordat	<i>Se calculează ca diferență între valoarea investițiilor efectuate pentru instalarea fermierilor tineri în anul curent, comparativ cu anul anterior</i>	CRPDRP OJPDRP
Rezultat	Rata de succes a modernizării exploatațiilor agricole, ca urmare a sprijinului acordat	<i>-Număr de exploatații care realizează/introduc noi produse și/sau noi tehnologii raportat la numărul de exploatații ce primesc sprijin pentru investiții - Număr de exploatații care reușesc să atingă standardele comunitare raportat la numărul de exploatații ce primesc sprijin pentru investiții - Număr de exploatații care produc și utilizează energie regenerabilă raportat la numărul de exploatații ce primesc sprijin pentru investiții</i>	CRPDRP OJPDRP
Rezultat	Dinamica infrastructurii agricole modernizate	<i>Suprafața modernizată și reabilitată (irigații; drenaje; combaterea eroziunii solului; protecție împotriva inundațiilor) în ha, raportat la suprafața</i>	CRPDRP OJPDRP

		<i>agricolă totală. Se poate calcula și ca diferență anul curent față de anul anterior</i>	
Rezultat	Dinamica numărului de ferme de semisubzistență devenite ferme viabile din punct de vedere economic (conform metodologiei UE)	<i>Se calculează ca diferență între numărul de ferme de semisubzistență devenite ferme viabile din punct de vedere economic în anul curent, comparativ cu anul anterior</i>	CRPDRP OJPDRP
Rezultat	Dinamica numărului de grupuri de producători nou înființate	<i>Se calculează ca diferență între numărul de grupuri de producători nou înființate în anul curent, comparativ cu anul anterior</i>	CRPDRP OJPDRP
Rezultat	Dinamica numărului de producători agricoli consiliați	<i>Se calculează ca modificare absolută (diferență între numărul de producători consiliați în anul current față de anul anterior) sau relative (raport între numărul de producători agricoli consiliați în anul current și numărul de producători consiliați anul trecut)</i>	CRPDRP OJPDRP
Impact	Creșterea veniturilor agricultorilor	<i>-Venitul din agricultură /lucrător agricol (valoarea adăgată netă la costul factorilor /lucrător agricol full-time) - Dinamica venitului real din agricultură/ lucrător agricol - Venitul total/fermă (și pe tipuri de ferme) - Dinamica venitului total/fermă (și pe tipuri de ferme)</i>	INS EUROSTAT

III. Metodologia de identificare si analiza a indicatorilor de impact ai măsurilor de îmbunătățire a calității mediului și a zonelor rurale

Agricultura și silvicultura sunt activitățile ce implică de departe cea mai amplă utilizare a terenurilor și modelează mediul natural rural și peisajul. Asigurarea așa-numitelor bunuri de mediu, în special prin măsuri de agro-mediu, se formează o bază pentru creștere economică sustenabilă și creșterea numărului locurilor de muncă.

Recompensarea fermierilor pentru serviciile de mediu și corelarea acestora cu diversificarea activităților prin turism, meșteșuguri și pregătire profesională favorizează abordările inovative ale activității în mediul rural.

De asemenea, adoptarea unor tehnici de producție precise poate conduce la creșterea performanței economice și de mediu a fermelor.

Proiectele de mediu pot produce externalități pozitive importante, funcționând ca proiecte demonstrative și de training sau favorizând anumite tipuri de turism.

Măsuri privind utilizarea durabilă a terenurilor agricole

Măsura 211: Sprijin pentru zona montană defavorizată

Obiectivul specific al acestei măsuri este menținerea activităților agricole durabile prin utilizarea continuă a terenurilor agricole din zona montană defavorizată.

Măsura prevede acordarea de sprijin financiar pentru utilizarea terenurilor agricole situate în zone unde producția agricolă este mai redusă cantitativ sau calitativ datorită unor condiții naturale induse de altitudine și pantă. Beneficiarii sunt fermele din zona montană defavorizată, iar sprijinul financiar compensează diferența față de condițiile naturale din alte zone, care nu sunt defavorizate.

Măsura 212: Sprijin pentru zonele defavorizate, altele decât zona montană

Obiectivul specific este utilizarea continuă a terenurilor agricole în zone defavorizate, altele decât zona montană, susținându-se astfel activități agricole durabile.

Măsura prevede acordarea de sprijin financiar pentru utilizarea terenurilor agricole situate în zone unde producția agricolă este mai redusă cantitativ sau calitativ datorită unor condiții naturale și unde este importantă menținerea echilibrului de mediu stabilit între practicile agricole și condițiile naturale.

Beneficiarii sunt fermierii care desfășoară activități agricole pe terenurile agricole situate în zone semnificativ defavorizate sau zone defavorizate de condiții naturale specifice.

În cazul măsurilor 211 și 212, beneficiarii trebuie să se angajeze că vor continua activitățile agricole timp de 5 ani de la data efectuării primei plăți aferente acestei măsuri și vor respecta bunele condiții agricole și de mediu.

Măsurile 211 și 212 au un impact global, prin:

- Menținerea suprafețelor agricole cu înaltă valoare naturală;
- Inversarea tendinței de declin a biodiversității.

Indicatorul recomandat este modificarea populației de păsări specific terenurilor agricole.

Măsura 214: Plăți de agro-mediu

Obiectivul specific al măsurii este de a contribui la dezvoltarea durabilă a spațiului rural prin încurajarea utilizatorilor de terenuri să introducă sau să continue metodele de producție agricolă compatibile cu protecția și îmbunătățirea mediului, inclusiv a biodiversității, a apei, solului, și a peisajului natural.

Beneficiarii sunt fermieri care își asumă voluntar angajamente de agro-mediu pentru o perioadă de 5 ani de la data angajamentului. Plățile de agro-mediu se pot efectua pentru patru tipuri de pachete de agromediu:

1. Pajiști cu înaltă valoare naturală
2. Practici agricole tradiționale (doar în combinație cu pachetul 1)
3. Pajiști importante pentru păsări
4. Culturi verzi.

Plățile de agro-mediu reprezintă o compensație pentru pierderile de venit și costurile adiționale suportate de fermieri. Astfel, fermierii pot obține venituri nete suplimentare dacă activitatea lor anterioară obținerii sprijinului se desfășoară prin metode tradiționale și prezintă un nivel scăzut de rentabilitate.

Măsurile specifice acestei axe vizează efecte de mare amploare cu privire la îmbunătățirea calității terenurilor și protecția mediului (tabelul 5), ceea ce nu se reflectă în mod evident în creșterea rentabilității activității economice a fermelor.

Tabel nr. 3-1. Metodologia de determinare si analiza a impactului global și a impactului specific urmărit prin plățile de agromediu

Impactul global	Impactul specific	Metodologie/Indicatori
Stoparea declinului biodiversității	Menținerea anumitor populații de păsări specifice terenurilor agricole	Evoluția a 3 specii de păsări specifice terenurilor agricole - SAU/suprafață națională totală; - % din SAU clasificate în zona montană; - % din SAU pentru pășunatul extensiv;
Menținerea terenurilor agricole și forestiere cu înaltă valoare naturală	Schimbări în zonele cu înaltă valoare naturală	- SAU din zonele cu înaltă valoare naturală; - Suprafața de teren abandonat/degradat.cultivată
	Evoluția unor specii de plante specifice pajiștilor semi-naturale	Evoluția speciilor de plante numite în PNDR - Balanța azotului (kg/ha); -Evoluția cantității anuale de fertilizanți și pesticide utilizate la hectar (total și în zonele acoperite de proiecte); - % SAU aferentă fermelor ecologice.
	Limitarea gradului de poluare punctiformă și difuză a solului	
	Schimbări în balanța brută a nutrienților	Evoluția concentrațiilor de nitrați în apele subterane (fântâni)
Contribuția la atenuarea schimbărilor climatice	Creșterea producției de energie regenerabilă	SAU pentru cuturi aferente producției de energie (mii ha);
	Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES)	Evoluția emisiilor de GES provenite din agricultură

MĂSURI PRIVIND UTILIZAREA DURABILĂ A TERENURILOR FORESTIERE**Măsura 221: Prima împădurire a terenurilor agricole**

Obiectivul specific este creșterea suprafeței de pădure cu rol de protecție a apei, solurilor, a pădurilor cu rol de protecție împotriva factorilor naturali și antropici dăunători, precum și de asigurare a funcțiilor recreative.

Beneficiarii sunt deținători legali de teren agricol, cu condiția să nu primească alte forme de sprijin pe aceeași suprafață. Aceștia vor beneficia de plăți acordate pentru împădurirea terenurilor agricole.

Măsurile de îmbunătățire a calității apei și de reglare naturală a cantității de apă prin reducerea riscurilor de inundații sau de secetă pot conduce la creșterea performanței producătorilor agricoli într-o manieră sustenabilă.

Tabel nr. 3-2. Metodologie analiza impact pentru măsura de primă împădurire

Impact global	Impact specific	Indicatori
Stoparea declinului biodiversității		Evoluția populațiilor de păsări și animale
Menținerea terenurilor agricole și forestiere cu înaltă valoare naturală	Revitalizarea zonelor degradate	Suprafața de teren abandonat/degradat împădurit
Îmbunătățirea calității apei	Schimbări în balanța brută a nutrienților	Evoluția concentrațiilor de nitrați în apele subterane
Contribuția la atenuarea schimbărilor climatice	Creșterea producției de energie regenerabilă	Evoluția producției de energie regenerabilă obținută din sectorul forestier
	Creșterea biomasei vegetale	
	Fixarea carbonului	
Creșterea protecției populației față de riscurile naturale		Evoluția valorii anuale a pagubelor produse de nundații și secete (corelat cu evoluția volumului de precipitații)

Măsurile de îmbunătățire a calității mediului și a zonelor rurale vizează o populație numeroasă, iar separarea efectelor numai asupra producătorilor agricoli este dificil de realizat și de măsurat în mod curent prin indicatori. Impactul pe termen lung ar putea fi apreciat prin evaluări calitative la nivelul unui grup de producători agricoli pentru a vedea în ce măsură aceștia resimt o îmbunătățire (menținere) a condițiilor climatice și a calității resurselor de apă. Din perspectiva producătorilor agricoli, menținerea biodiversității este un semnal de menținere relative constantă a caracteristicilor mediului natural.

Efectele măsurilor din Axa 2 sunt în general asupra mediului natural.

Majoritatea indicatorilor de impact prezentați mai sus au fost propuși în cadrul unui raport de evaluare de mediu a PNDR. Colectarea datelor de mediu va fi una dintre cele mai dificile sarcini și se va realiza, pe cât posibil, la nivel de proiect. Date de ordin general privind evoluția caracteristicilor mediului natural vor putea fi obținute în cadrul sistemelor de monitorizare, aflate în prezent în diverse etape de construcție. Un exemplu în acest sens este Sistemul de Monitoring Integrat al Apelor, care răspunde și cerințelor impuse de Directiva 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cauzate de nitrații proveniți din surse agricole (directiva a fost transpusă total în legislația din România).

IV. Metodologie de identificare, analiza si operationalizare a indicatorilor de impact ai îmbunătățirii calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei

Funcțiile economice ale zonei rurale depind aproape în întregime de existența activităților agricole. Pe măsură ce se va realiza restructurarea activităților la nivelul fermelor și creșterea performanței economice a acestora, o parte importantă a populației ocupate din agricultură se va orienta către activități non-agricole. Absorbția acestei forțe de muncă necesită însă crearea de locuri de muncă alternative, care să permit reorientarea către activități non-agricole de producție de bunuri și servicii.

Această alternativă poate fi privită nu numai ca a doua posibilitate, ci poate să constituie o atracție suficientă care să favorizeze transferul de forță de muncă din ramura agricultură în alte ramuri, dezvoltarea mediului de afaceri, creșterea veniturilor populației din mediul rural etc.

Măsura 312: Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi

Obiectivele specifice acestei măsuri sunt crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural, creșterea valorii adăugate în activități non-agricole, crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi.

Unitățile beneficiare sunt micro-întreprinderile din mediul rural, cu activități non-agricole, care au mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală netă sau active totale de până la 2 mil.euro.

Efectul acestei măsuri asupra producătorilor agricoli este mai degrabă o consecință a ocupării locurilor de muncă alternative de către lucrătorii care renunță la activități agricole.

Măsura 313: Încurajarea activității turistice

Obiectivul general al acestei măsuri îl constituie dezvoltarea activităților turistice în zonele rurale. Un segment important al turismului rural îl constituie agro-turismul, dată fiind prezența unui număr ridicat de gospodării agricole, localizate în zone cu valoare peisagistică ridicată, unde sunt păstrate tradiții și obiceiuri.

Agro-turismul este, în general, practicat de micii proprietari din zonele rurale/gospodăriile rurale, ca activitate secundară.

Prin această măsură, între altele, sunt sprijinite investițiile în agroturism, cu condiția ca nivelul de confort și calitate a serviciilor propuse prin proiect să atingă un standard de calitate de o margaretă. Beneficiarul sprijinului trebuie să desfășoare o activitate agricolă în momentul aplicării.

Din perspectiva producătorilor agricoli, alte forme de sprijin din cadrul măsurii 313 au ca efect general crearea locurilor de muncă alternative și care, datorită diversificării activității, pot asigura o valorificare mai bună pe plan local a produselor agricole.

Măsura 322: Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale

Această măsură prezintă o abordare integrată, care presupune combinarea activităților și operațiunilor a trei măsuri: 321: Servicii de bază pentru economia și populația rurală; 322: Renovarea și dezvoltarea satelor; 323: Conservarea și punerea în valoare a moștenirii rurale. Producătorii agricoli pot beneficia direct de aplicarea măsurilor de îmbunătățire și crearea infrastructurii fizice de bază, în special nfrastructura de drumuri și infrastructura de apă. Rezultatele și impactul măsurilor din axa 3 asupra producătorilor agricoli sunt reunite în următorul tabel.

Tabel nr. 4-1. Analiza rezultat si impact Axă 3

Tip de indicator	Denumire indicator	Sursa datelor
De rezultat	Număr de persoane ocupate în agricultură care s-au angajat în activități non-agricole, ca urmare a înființării microîntreprinderilor finanțate prin program	Date din proiecte
De impact	Reducerea populației ocupate în agricultură	INS
	Creșterea veniturilor/gospodărie agricolă	INS
	Creșterea veniturilor/gospodărie în mediul rural	INS

V. Metodologia de identificare, analiza si aplicare a indicatorilor de impact ai programului LEADER

Deși are cel mai mic procent de finanțare (circa 2,5%) dintre axele „Programului Național de Dezvoltare Rurală”, programul LEADER (axa 4) este important întrucât își propune să creeze baza conceperii și derulării strategiilor și proiectelor de dezvoltare rurală durabilă.

Scopul programului LEADER este de a *introduce o abordare nouă de dezvoltare rurală teritorială, de jos în sus, integrată care se construiește pe identificarea necesităților locale și dezvoltă strategii de dezvoltare locală care combină una sau mai multe obiective prioritare - competitivitate (axa 1), si calitatea vieții/diversificare (axa 3).*

Zonele țintă ale axei LEADER sunt de tipul unui *teritoriu mic, omogen, din punct de vedere geografic, social și fizic, caracterizat adesea prin tradiții comune, identitate locală, apartenență, nevoi și așteptări commune.*

Se consideră că în acest mod pot fi identificate mai ușor oportunitățile și obstacolele dezvoltării rurale durabile. Pe această bază se vor dezvolta strategii de dezvoltare rurală durabilă integrate pentru zone și regiuni mai mari, în speță la nivel național.

Fiind introdus în premieră pentru România, programul LEADER s-a lansat ca un pachet de acțiuni pilot într-o primă etapă 2007-2009, generalizand-se la nivel național în etapa a doua 2010-2013.

Obiectivele primei etape au fost:

1. Încurajarea populației rurale pentru a se implica în procesul de dezvoltare teritorială, identificarea celor mai reprezentativi membri ai comunității rurale, punerea lor în legatură, identificarea priorităților comune, organizarea de seminarii, mese rotunde;
2. Sprijin în vederea elaborării strategiilor de dezvoltare rurală la nivel local;
3. Realizarea studiilor de cercetare privind teritoriul (zona) necesare pregătirii cererilor de finanțare.

Principalul rezultat al acestei etape constă în constituirea Grupurilor de Acțiune Locală (GAL).

A) Îmbunătățirea guvernării locale

Conform metodologiei oficiale a Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, *Grupurile de Acțiune Locală (GAL) reprezintă un parteneriat local constituit din parteneri provenind din diferite sectoare socio - economice locale. Membrii Grupurilor de Acțiune Locală trebuie să aleagă un conducător din domeniul administrativ sau financiar capabil să*

administreze fondurile publice și să asigure o activitate satisfăcătoare și legală a parteneriatului, în gestionarea fondurilor publice.

Conform directivelor Comisiei Europene structura unui GAL trebuie să fie de cel mult 50% reprezentați ai administrației publice și cel puțin 50% din alte sectoare cum ar fi membri ai comunității locale, ONG-uri, sectorul afacerilor, proprietari de terenuri etc.

Această prevedere privind componența GAL-urilor are rolul de a asigura concordanță cu baza funcțională a unei economii de piață (preponderența proprietății (inițiativei) private) și răspunde unui deziderat major al politicilor sociale și regionale ale U.E.: realizarea **unui parteneriat pentru schimbare** - adică un parteneriat între autoritățile publice, partenerii sociali și societatea civilă.

GAL-urile vor elabora strategiile de dezvoltare rurală durabilă și vor selecta proiectele care vor fi finanțate. Astfel, GAL-ul devine *noul leader al dezvoltării rurale locale*.

Deși pare să fie o nouă structură birocratică, GAL-ul este gândit mai curînd ca un cadru *ad hoc*, pentru schimbul de idei, pentru dezbateri asupra unor probleme de interes local. Dincolo de formulările ambițioase privind sarcinile GAL-urilor, aceste structuri partenariale locale se pot auto-organiza pe domenii și probleme foarte reale și la îndemîna comunităților locale: promovarea unei mărci de produs realizat în acea zonă, a imaginii unui obiectiv turistic, a unor ocupații tradiționale, a unor produse artizanale etc. Din acest punct de vedere este demn de amintit faptul că unul dintre primele GAL-uri de succes din U.E. a fost constituit în Franța cu scopul de a relansa un sortiment local de brînză realizat pe baza unei rețete vechi, aproape uitată.

În etapa a doua a implementării programului LEADER, dedicată implementării strategiilor de dezvoltare integrate la nivel național, sunt avute în vedere următoarele obiective:

1. Valorificarea potențialului endogen al teritoriilor (zonelor rurale) prin:
 - ✓ menținerea și creșterea numărului de locuri de muncă în special pentru tineri și femei;
 - ✓ întărirea spiritului antreprenorial;
 - ✓ îmbunătățirea calității vieții;
 - ✓ diversificarea activităților economice.
2. Promovarea cooperării și schimbului de experiență între GAL-uri la nivel național și internațional;
3. Acoperirea costurilor generale de funcționare ale GAL, instruirea membrilor și liderilor GAL, evenimente promoționale și de informare.

Pe lîngă conexiunea directă cu anumite măsuri specifice axelor 1 și 3, programul LEADER (axa 4) are o serie de măsuri specifice:

▣ **Implementarea strategiilor de dezvoltare locală (Cod 41);**

Obiective:

- a) Diversificarea activităților non-agricole (311);

- b) Sprijin pentru crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor cu scopul de a promova spiritul întreprinzător (312);
- c) Încurajarea activităților turistice (313);
- d) Servicii de bază pentru economia și populația rurală (321);
- e) Renovarea și dezvoltarea satelor (322);
- f) Conservarea și îmbunătățirea moștenirii rurale (323);
- g) Pregătire și informare (331).

▫ **Implementarea proiectelor de cooperare (Cod 421);**

Obiective: Îmbunătățirea implementării și calității proiectelor de dezvoltare rurală prin promovarea cooperării și schimbului de experiență între GAL-uri la nivel național și internațional cu privire la implementarea strategiilor și organizarea activităților GAL-urilor.

▫ **Funcționarea GAL, dobândirea de aptitudini și animarea teritoriului.**

Obiective: Acoperirea costurilor generale de funcționare ale GAL, instruirea membrilor și liderilor GAL, evenimente promoționale și de informare.

B) Dezvoltarea parteneriatului public-privat

Conform acestor măsuri și obiective, axa LEADER urmărește să creeze un nou cadru pentru parteneriatele public-privat locale, respectiv să creeze noi structuri de guvernare locală în care reprezentanții administrațiilor publice, ai societății civile și ai mediului de afaceri să poată conlucra pentru asigurarea prosperității comunităților locale.

Noul sistem de guvernare locală este proiectat în jurul GAL. Este important de reținut că un GAL este conceput ca un grup apolitic, non sectarist și non rasial.

Acesta poate include reprezentanți ai partidelor politice din teritoriu, organizații civice, asociații culturale, religioase sau de altă natură care se afiliază la diferite inițiative sau proiecte de dezvoltare rurală durabilă. Se obține astfel un mai bun control al societății civile asupra administrațiilor publice și o mai bună comunicare și colaborare între partenerii locali. Se realizează astfel cel mai potrivit cadru pentru implementarea principiilor de bază ale dezvoltării regionale durabile.

Aceste principii sunt:¹

- *Participarea* tuturor actorilor dezvoltării rurale, cetățeni, administrații publice, ONG-uri, firme etc. Aceasta presupune atragerea cetățenilor în conceperea, administrarea și evaluarea acțiunilor care au ca scop dezvoltarea durabilă a comunităților locale.
- *Abordarea globală și echilibrată* a problematicii dezvoltării durabile. Întrucât procesul dezvoltării rurale durabile presupune o armonizare a obiectivelor economice, sociale, ecologice și culturale se impune o abordare de ansamblu a problemelor cu care se confruntă

¹ DELVOYE J.-M., GIRARDOT J.J. (2005), Les outils de l'intelligence territoriale pour les acteurs de terrain à Seraing : entre appropriation des méthodes et acquisition de compétences: 3ème colloque international du réseau européen d'Intelligence Territoriale, Liège, France

comunitățile locale pentru a realiza un echilibru al intereselor membrilor comunităților locale.

▫ *Parteneriatul*, rezultă din abordarea integrată și presupune mai mult decât simpla participare și cooperare a actorilor dezvoltării rurale durabile, respective realizarea unor rețele comunicaționale și de lucru între membrii comunităților locale, implicând încredere și respect reciproc.

Se poate observa că viziunea de abordare specifică axei LEADER, răspunde acestor deziderate esențiale ale dezvoltării rurale durabile.

Tabel nr. 5-1. Metodologia de determinare si analiza a implicațiilor indicatorilor Axei LEADER în estimarea impactului PAC asupra producătorilor agricoli

Tip indicator	Indicatori LEADER	Impact PAC asupra producători agricoli
De rezultat	Număr GAL-uri	Structură GAL Ponderea producătorilor agricoli în GAL
	Suprafața GAL (km ²)	Structura terenuri din GAL
	Populația totală din teritoriul GAL	Ponderea populației
De rezultat	Numărul de proiecte finanțate de GAL /axa și masura	din care proiecte pt. agricultură și ponderea acestora
	Cheltuiela publică (mii euro)	Cheltuieli pentru susținerea producătorilor agricoli
	Nr. de beneficiari (individuali împartiti pe gen și pe grupe de vârstă (<25/>+25) / axe, sector privat, sector public, GAL)	Numărul producătorilor agricoli care au beneficiat de finanțări prin LEADER
	Numărul proiectelor de cooperare finanțate (divizare în funcție de nivelul de cooperare, inter-teritorială sau trans-națională / pe axe și măsuri)	Proiecte de cooperare pt. îmbunătățiri funciare, irigații sau alte lucrări în sprijinul agriculturii
	Numărul de GAL-uri care cooperează (divizare în funcție de nivelul de cooperare, inter-teritorială sau trans-națională / pe axe și măsuri)	Număr GAL-uri implicate în proiecte de dezvoltare a agriculturii
	Numărul acțiunilor finanțate (divizare în funcție de tipul de aptitudini dobândite și acțiuni de animare).	Numărul acțiunilor de pregătire a forței de muncă din agricultură finanțate prin LEADER

De rezultat	Numarul total de locuri de munca create (divizare pe locuri de munca în afara/interiorul fermei, vârsta, sex)	Ponderea locurilor de muncă din agricultură în total noi locuri de muncă
	Numarul de participanti care au finalizat cu succes activitatea de instruire (atestare prin certificate sau diplome)	Număr atestate, certificate, sau diplome pentru profesii sau abilități legate de agricultură
	Numărul rezultatelor pozitive obținute în urma instruirii	Creșterea nivelului veniturilor persoanelor instruite
De impact	Cresterea economica	Sporul valoric al producției agricole Sporul valorii adăugate brute a activității agricole
	Crearea de locuri de munca (divizare în functie de vârsta si sex)	Locuri de muncă în agricultură (numărate ca personal salariat)

Precizare: Pe baza acestor indicatori primari pot fi calculați o serie de indicatori derivați, de dinamică (ritmuri și indici), de structură, de corelație între efectele diferitelor măsuri etc.

VI. Metodologia de aplicare a sistemului de indicatori de input, output, rezultate/impact

1. Nivelul macroeconomic

I) Indicatori de analiză și evaluare a input-ului:

- Dinamica sprijinului financiar total pentru sectorul agricol și structura pe surse de finanțare: surse nerambursabile de la UE și Bugetul de Stat;
- Structura sprijinului financiar pe forme și tipuri de sprijin;
- Sprijinul total ce revine la 1 ha eligibil;
- Sprijinul total pe o persoană ocupată în agricultură.

II) Indicatori de rezultat-impact care reflectă modificări structurale în agricultură și sectorul agroalimentar:

- Evoluția suprafeței medii pe o exploatație agricolă;
- Evoluția structurii suprafețelor cultivate pe culturi și grupe de culturi;
- Evoluția efectivelor de animale și păsări și densitatea la 100 ha;
- Evoluția randamentelor medii la hectar și pe animal;
- Evoluția producției agricole pe locuitor la principalele produse;
- Evoluția și structura valorii producției agricole pe sectoare (vegetal, zootehnie, servicii);
- Evoluția producției agricole destinate comercializării pe piață în raport cu evoluția autoconsumului;
- Evoluția și structura comerțului exterior cu produse agroalimentare.

III) Indicatori generali de impact la nivelul sectorului agricol

Finanțarea agriculturii și dezvoltării rurale în România din surse comunitare și de la Bugetul național necesită monitorizarea implementării măsurilor de politică agricolă, evaluarea rezultatelor și a impactului.

În perioada 2007-2013, România este beneficiara fondurilor alocate pentru sectorul agricol, dezvoltarea rurală și pescuit astfel:

Tabelul 6-1. Situatia alocarii fondurilor europene pentru sectorul agricol

Milioane euro

Specificatie	Perioada
	2007-2013
Plăți directe	5501,67
Măsuri de piață	248,37
Dezvoltare rurală	8022
Pescuit	230
Total	14002,04

3.2 Exploatațiile agricole cuprinse în sistemul Rețelei de Informații Contabile Agricole (RICA)

În sistemul RICA se monitorizează un număr de exploatații agricole de diferite forme și tipuri. Impactul subvențiilor asupra exploatațiilor agricole poate fi urmărit pe măsura consolidării acestei activități, a înregistrării subvențiilor alocate și a rezultatelor contabile. Sunt semnificative la nivelul eșantionului de exploatații următoarele elemente de impact:

- Ponderea subvențiilor de exploatare în totalul veniturilor din vânzarea produselor și respectiv a cifrei de afaceri;
- Subvenția totală la hectar;
- Subvenția pe o persoană activă;
- Valoarea adăugată brută pe hectar;
- Productivitatea muncii (valoarea adăugată brută pe o persoană activă);
- Alți indicatori de impact rezultați ca urmare a sprijinului alocat pe axe ale PNDR.

3.3 Nivelul microeconomic: exemplificare metodologica de analiza

l) indicatori de input, output, rezultate/impact în asociațiile familiale, societăți agricole, societăți comerciale agricole, unități de tip cooperatist create de grupurile de producători:

- nivelul și dinamica subvențiilor de exploatare obținute anual, pe sectoare, activități și tipuri de exploatații;
- ponderea subvențiilor de exploatare în totalul veniturilor, respective a cifrei de afaceri;

- subvenții de exploatare la 1000 lei cifră de afaceri/venituri;
- ponderea subvențiilor de exploatare în totalul cheltuielilor de exploatare;
- subvenții de exploatare pe 1 ha eligibil;
- subvenții de exploatare pe o persoană activă;
- sprijin nerambursabil destinat investițiilor în exploatarea agricolă (descrierea obiectivului de investiții);
- investiția specifică la hectar, pe animal, la 1000 lei cifră de afaceri/venituri;
- randamente medii la hectar sau pe animal;
- evoluția costurilor și a prețurilor;
- productivitatea muncii (cifra de afaceri pe persoană ocupată);
- profitul brut și net anual (rezultatul brut și net din exploatare);
- termenul de recuperare a investiției,
- rata profitului.

II) indicatori de input, output, rezultate/impact în exploatarea familială:

- investiții din surse nerambursabile în exploatarea agricolă (descrierea obiectivului de investiții);
- subvenții de exploatare pe hectar;
- costurile și prețurile produselor vândute (vegetale și animale);
- veniturile anuale realizate din vânzarea produselor și serviciilor ;
- productivitatea muncii;
- termenul de recuperare a investiției efectuate din surse nerambursabile;
- venitul net realizat anual în urma investiției.

VII. Metodologia de determinare si utilizare a sistemului de indicatori privind masurarea saraciei

1. Aspecte metodologice privind sistemul de indicatori utilizati in masurarea saraciei

Fenomenul „saraciei” constituie un subiect important, dar suficient de controversat si de multe ori disputat chiar si de specialistii în domeniu. Saracia se refera la un element cantitativ (nivelul obtinut al veniturilor comparat cu cel al subzistentei), dar si la un aspect calitativ, fiind o marime interpretata în functie de un anumit nivel al veniturilor. Statistic, pentru masurarea saraciei, se pune problema cuantificarii veniturilor, care apoi se compara cu un anumit nivel etalon. Masurarea se poate efectua pe baza unui sistem de indicatori, corelatiile între ei dând semnificatie analizei fenomenului.

Masurarea saraciei se face pe baza pragului de saracie calculat, care functioneaza ca un etalon în raport cu care orice masura a fenomenului capata sens.

Dintre indicatorii astfel utilizati redam pe cei mai importanti:²

- ✓ *Incidenta saraciei* se evidentiaza cu ajutorul *Ratei saraciei RS (head count ratio)*, care determina proportia celor saraci în totalul populatiei. Acest indicator masoara amploarea fenomenului.

$$RS = \frac{q}{n}$$

unde:

n = marimea populatiei;

q = nr. de persoane/gospodarii ale caror venituri sau cheltuieli y_i sunt mai mici decât pragul de saracie z.

Pe lângă proportia celor saraci în totalul populatiei, o problema esentiala este masurarea deficitului de venit al populatiei sarace în raport cu pragul de saracie.

- ✓ *Deficitul de venit al populatiei sarace (income gap)* se refera la suma necesara pentru ca fiecare individ sarac sa ajunga la nivelul pragului de saracie;
- ✓ *Suma veniturilor suplimentare (VS)* necesare indivizilor aflati sub pragul saraciei pentru a iesi din aceasta stare este

² C. Anghelache, Al. Isaic-Maniu, C. Mitrut, V. Voineagu - *Sistemul de indicatori utilizati în masurarea saraciei*, Economie teoretica si aplicata.

$$VS = \sum_{i=1}^q (z - y_i) = (z - \bar{y}) q$$

In care:

\bar{y} este venitul mediu al indivizilor saraci si reprezinta costul minim al eliminarii saraciei.

- Indicele deficitului mediu de venit (*income gap index*) este:

$$I_{\Delta V} = \frac{(z - \bar{y})}{z}$$

- *Indicele de profunzime a saraciei (PS)*, corespunzator conceptului de gravitate a saraciei, se determina ca raport între costul minim al eliminarii saraciei (IS) si costul maxim evaluat în ipoteza ca întregii populatii i se asigura un venit egal cu pragul de saracie (nz).

$$PS = \frac{VS}{zn} = \frac{(z - \bar{y})q}{zn} = I_{\Delta V}RS = \frac{\sum_{i=1}^q (1 - \frac{y_i}{z})}{n}$$

Acest indicator este folositor din punct de vedere statistic pentru stabilirea nivelului resurselor necesare eradicarii saraciei în cazul unui transfer monetar orientat perfect numai catre saraci. De exemplu, daca $PS = 20\%$, atunci, în medie, transferul monetar necesar scoaterii fiecărei

persoane sarace din starea de saracie reprezinta 20% din pragul de saracie.

Indicele profunzimii saraciei nu ofera însa nicio informatie asupra distributiei saraciei. El reflecta deficitul agregat, fara a spune nimic despre deficitele individuale.

Doua populatii diferite pot avea aceeasi rata si profunzime a saraciei, fara însa a avea aceeasi distributie a veniturilor celor aflati sub prag. Este nevoie de masuratori suplimentare, care sa surprinda si efectul distributiei bunastarii (sau saraciei): se vor utiliza indicatori ai severitatii a saraciei.

- Indicatorii *severitatii saraciei* reflecta suplimentar gravitatea fenomenului, fiind sensibili la modul în care sunt distribuite veniturile (respectiv deficitele de venit ale populatiei sarace) în raport cu pragul ales.

Indicii clasei Foster-Greer-Thorbecke - foarte utilizati în studiul saraciei.

$$FTG_{\alpha} = \frac{\sum_{i=1}^q (1 - \frac{y_i}{z})}{n}$$

este indicele Foster Greer Thorbecke de grad α ;

Daca

$\alpha = 0 \Rightarrow TFG_0 = RS$

$\alpha = 1 \Rightarrow TFG_1 = PS$

Pentru $\alpha \geq 2$ se obtin indicii de severitate a saraciei.

Indicele patratric FTG ($\alpha = 2$):

$$FTG_2 = \frac{\sum_{i=1}^q \left(1 - \frac{y_i}{z}\right)^2}{n} = \frac{1}{nz^2} \sum_{i=1}^n (z - y_i)(z - y_i)$$

este cel mai utilizat indice al severitatii.

Se defineste ca o suma ponderata a deficitelor veniturilor individuale. Practic, ponderile date diferitelor valori individuale sunt egale cu ele însele, asa încât un deficit mai mare capata o pondere mai mare, un deficit mai mic o pondere mai mica. Cu cât valoarea lui α este mai mare, cu atât creste mai mult ponderea celor mai saraci dintre saraci în agregarea deficitelor de venit. La limita, când α tinde la infinit, acest indicator reflecta numai starea de saracie a celei mai sarace persoane; el permite compararea mai multor distributii, pe de o parte, si compararea efectelor diferitelor politici alternative de combatere a saraciei, pe de alta parte.

- *Indicele Sen (ISS)* se calculeaza dupa relatia:

$$ISS = RS[I_{\Delta V} + k(1 - I_{\Delta V}) \times G^S], k = \frac{q}{q + 1}$$

unde:

ISS - indicele Sen de severitate a saraciei;

RS - rata saraciei;

IDV - indicele deficitului mediu de venit;

GS - coeficientul de inegalitate Gini calculat pentru populatia saraca.

Modul în care veniturile unei populatii sunt distribuite reprezinta o problema de interes major, atât în analiza inegalitatii, cât si în analiza severitatii saraciei.

Coeficientul de inegalitate Gini masoara gradul în care distributia venitului între indivizi (sau gospodarii) în cadrul unei economii se abate de la o distributie perfect egalitara. Coeficientul Gini masoara suprafata situata între curba Lorenz si dreapta distributiei de egalitate absoluta

(prima bisectoare), exprimata ca un procent din aria totala situata sub curba.

$G = 0$ reprezinta o egalitate perfecta;

$G = 100$ reprezinta o inegalitate perfecta.

Formula de calcul al indicelui Gini este:

$$G = 1 + \frac{1}{n} - \frac{2}{yn^2} (y_1 + 2y_2 + 3y_3 + \dots + ny_n)$$

y_1, y_2, \dots, y_n sunt veniturile individuale în ordine descrescătoare;

n este numărul indivizilor;

y este venitul mediu.

- alternativa la metodele unidimensionale de studio al saraciei este abordarea *multidimensională*, considerate de unii specialiști mult mai realiste, întrucât se determină indici ai saraciei pe baza mai multor dimensiuni, iar saracia, după cum bine se știe, este un fenomen foarte complex, guvernat de evoluția mai multor factori.

Caracterul multidimensional al saraciei este evidențiat începând cu 1997 în rapoartele dezvoltării umane, unde este calculat indicele dezvoltării umane (*human development index*) ca un indice agregat care ia în calcul trei alți indicatori ai nivelului de trai: speranța de viață la naștere, nivelul educației, standardul economic de viață.

În România, Institutul National de Statistica elaborează studii de analiză multidimensională a saraciei pe baza metodei "*Totally Fuzzy and Relative*". Aceasta metodă a fost propusă de profesorul Achile Lemni și colaboratorii săi de la Universitatea din Siena și este utilizată în numeroase studii privind saracia în Italia și Europa. Metoda are la bază teoria multimilor vagi.

Este considerată:

- total vagă (sau difuză) pentru că evită utilizarea unor praguri a căror alegere este în ultima instanță subiectivă;
- total relativă pentru că indicatorii sintetici de evaluare a saraciei sunt calculați pe baza distribuțiilor din esanșion, fiind astfel în concordanță cu conceptul de saracie relativă.

Potrivit opiniei autorilor, împărțirea populației în saraci și nonsaraci, realizată pe baza metodelor tradiționale, reprezintă o simplificare grosieră a realității, care eludează toate gradele de comparație dintre cele două extreme. Este subliniat faptul că saracia nu trebuie privită ca un atribut ce caracterizează un individ sub aspectul prezenței sau absenței sale, ci este mult mai util ca saracia să fie caracterizată ca un atribut vag, difuz, ce exprimă diferitele grade de manifestare a fenomenului.

Astfel, o măsură a fenomenului trebuie să indice pentru fiecare unitate statistică (gospodărie, individ) un anumit grad de apartenență la multimea saracilor. Principalul

avantaj al metodei este acela ca masoara difuziunea saraciei pe baza unui *indicator global*, care se obtine luând în calcul atât indicatori monetari, cât si nonmonetari.

Metodele traditionale defineau pragul de saracie în functie de care gospodariile se grupau în sarace sau nonsarace. Metoda „TFR” defineste o functie continua cu valori în $[0,1]$ care exprima gradul de apartenenta la multimea saracilor, al populatiei totale sau al unor categorii

de populatie.

Se considera multimea G ca fiind esantionul de n gospodarii observate pe parcursul unui an în ancheta integrata în gospodarii. Se construiesc multimea vaga/difuza a saracilor, S , astfel:

- se considera un vector de m variabile (X_1, X_2, \dots, X_m) , numite indicatori de risc, care caracterizeaza starea fiecărei gospodarii;
- valoarea functiei de apartenenta a unei gospodarii $i \in G$ la multimea saracilor S se calculeaza ca medie ponderata a valorilor $h(g_{ij})$, $j = 1, 2, \dots, m$ ale unei functii de frecvente h atasate fiecărei caracteristici j si gospodarii i avute în vedere.

$$f(g_i) = \frac{\sum_{j=1}^m h(g_{ij})w_j}{\sum_{j=1}^m w_j}$$

unde:

w_1, w_2, \dots, w_m reprezinta un sistem generic de ponderi calculate conform metodei;

$f(g_i) \in (0, 1)$

$f(g_i) = 0 \Rightarrow i \notin S$ gospodaria i beneficiaza de o stare sigura de bogatie;

$f(g_i) = 1 \Rightarrow i \in S$ gospodaria i beneficiaza de o stare sigura de saracie totala.

Valorile intermediare în intervalul $(0,1)$ arata un anumitgrad de apartenenta la multimea saracilor (de exemplu: 0,89 arata un înalt grad de saracie al populatiei studiate; 0,14 indica un gard scazut de saracie sau o slaba apartenenta a populatiei studiate la multimea vaga a saracilor; 0,30 arata un grad moderat de saracie).

Caracteristicile (X_1, X_2, \dots, X_m) pe baza carora sunt estimate valorile functiei de apartenenta reprezinta indicatorii considerati a influenta starea de saracie a populatiei studiate (indicatorii de risc), care sunt monetari si nonmonetari.

- *Indicatorii de risc se pot grupa în doua mari categorii:*
 - de tip efect , care exprima starea de saracie sau bunastare efectiva, conditiile de locuit (apa curenta, apa calda, electricitate, grup sanitar cu apa curenta, baie, încălzire centrala, suprafata locuibila pe persoana, gaze la bucatarie), posesia de

bunuri de folosinta îndelungata (aragaz, frigider, masina de spalat rufe, aspirator, tv, telefon, detinerea de proprietati), cheltuielile totale de consum;

- de tip cauza, arata riscul de a deveni sarac, deci exprima saracia potentiala: nivelul de educatie al capului familiei, sexul capului familiei, existenta cel putin a unui somer în familie etc.
- *Evaluarea saraciei relative multidimensionale se determina pe baza parcurgerii urmatoarelor etape:*
 - stabilirea indicatorilor de risc;
 - stabilirea unei scale de echivalenta pentru variabilele monetare;
 - aplicarea unor metode de agregare care sa duca la obtinerea unor indicatori sintetici.

Prin aplicarea TFR se poate obtine pentru fiecare gospodarie din esantion si pentru fiecare indicator de risc câte o valoare a functiei de apartenenta la multimea saracilor S.

Pentru obtinerea unor indicatori sintetici de evaluare a gradului de saracie, trebuie parcursi câtiva pasi de agregare a acestor valori prin care se determina succesiv:

- câte un indicator sintetic la nivelul fiecarei grupe de risc;
- câte un indicator sintetic la nivelul fiecarei grupe de indicatori de risc;
- un indicator sintetic global ca expresie a gradului de saracie a întregii populatii P, definit ca medie aritmetica a indicatorilor saraciei evaluati pentru fiecare gospodarie:

$$p = \frac{1}{n} \sum f(g_i)$$

- indicatorul sintetic global determinat prin aceasta metoda variaza între 0 si

Importanta acestor indicatori sintetici globali este deosebita pentru:

- a) compararea starii de saracie a diferitelor categorii de gospodarii la un moment dat;
- b) compararea starii de saracie a întregii populatii în timp;
- c) identificarea categoriilor de populatie catre care trebuie sa fie orientate politicile de combatere a saraciei.

Masurarea si analiza saraciei, inegalitatii si vulnerabilitatii sunt esentiale pentru:

- cunoasterea exacta a situatiei;
- întelegerea factorilor care determina aceasta situatie;
- pentru elaborarea de politici sociale;
- monitorizarea si evaluarea efectelor politicilor aplicate.

Bunastarea beneficiaza de mai multe definitii si concepte, dar specialistii considera trei dintre ele mai importante:

- Saracia definita în termeni de resurse sau abilitati suficiente pentru satisfacerea trebuintelor curente (aceasta definitie se bazeaza pe compararea veniturilor,

consumului, educatiei etc. între indivizi/gospodarii, cu stabilirea unui prag sub care indivizii sunt considerati saraci);

- Inegalitatea în distributia venitului, consumului etc. (se bazeaza pe premisa ca pozitia relativa a individului/gospodariei în societate este un aspect important al bunastarii sociale);
- Vulnerabilitatea (definita ca probabilitatea sau riscul de a fi sarac sau de a ajunge sarac în viitor).

2. Etape ale masurarii saraciei

Exista trei mari etape in acest sens:

- A. Alegerea dimensiunii relevante; alegerea unui indicator al bunastarii;
- B. Determinarea pragului de saracie;
- C. Selectarea unui indicator de masurare.

A. Indicatorii bunastarii sunt, în principal, urmatoarii:

I. Indicatori monetari:

- venitul;
- consumul (este mai preferat deoarece poate fi masurat mult mai bine decât venitul; reflecta mai bine standardul actual de viata al persoanei/gospodariei).

II. Indicatori nemonetari

1. *Saracia din punctul de vedere al starii de sanatate si nutritiei* (starea de sanatate a membrilor gospodariei este un important indicator al bunastarii).

Analiza poate fi focalizata catre:

- consumul nutritional al copiilor;
- incidenta unor boli specifice saraciei (malaria, tuberculoza etc.);
- speranta de viata;
- accesul la servicii medicale etc.

2. *Saracia din punctul de vedere al educatiei:*

- nivelul analfabetismului;
- raportul dintre numarul de ani de scoala parcursi si numarul de ani de scoala ce ar trebui parcursi etc.

B. Alegerea si estimarea pragului saraciei

- pragul absolut;
- pragul relativ;

- pragul subiectiv.

C. Alegerea si estimarea indicatorilor de masurare

- incidenta saraciei (*headcount index*);
- profunzimea saraciei (*poverty gap*);
- severitatea saraciei (*squared poverty gap* = indicele patrativ FGT).

Odata stabilit indicatorul bunastarii, pragul de saracie si indicatorul de masurare, caracteristicile diferitelor grupuri (saraci si nonsaraci) pot fi comparate pentru determinarea corelatiilor care pot exista între anumiti factori (caracteristici) si saracie.

Un prim pas în construirea unui profil al saraciei este analiza caracteristicilor socio-economice ale indivizilor/gospodariilor din categoriile saraci/nonsaraci. Profilul poate include informatii privind identitatea celor saraci (mediu de rezidenta, obiceiuri, ocupatie etc.) si standardul lor de viata (sanatate, educatie, nutritie, locuinta etc.).

Exista trei modalitati de prezentare a profilului saraciei (compararea între grupuri):

- *masurarea saraciei pentru diferite grupuri* (se determina valorile indicatorilor de masurare) în functie de regiune geografica, vârsta, sex, nivel al educatiei, mediu urban/rural etc. (exemplu: în tara/localitatea X, în anul 2009, incidenta saraciei a fost de 75% în cazul gospodariilor al caror cap de familie era fara educatie, fata de 15% in cazul în care capul de familie avea un nivel ridicat al educatiei);
- *contributia diferitelor grupuri la saracie* (depinde de proportia acelu grup în populatia totala si de incidenta saraciei în interiorul grupului; de exemplu, în tara X, în anul 2010: 21% din populatia tarii traieste în zona urbana si 47% din populatia din zona urbana este saraca. ^atiind ca 70% din întreaga populatie a tarii X este saraca, se obtine:

$$\frac{21 * 47}{70} = 14,4\%$$

Deci, 14,4% din populatia saraca a tarii locuieste în zona urbana);

- *riscul relativ* (riscuri relative de a fi sarace pentru diferite grupuri de gospodarii). Aceste riscuri estimeaza probabilitatea ca membrii unui anumit grup sa devina saraci relativ la probabilitatea corespunzatoare de a fi sarace a tuturor celorlalte gospodarii. (De exemplu, în aceeasi tara X, în 2009, 47% din gospodariile urbane sunt sarace si 77% din gospodariile rurale sunt sarace. Se obtine $47/77 - 1 = - 0,39$, adica gospodariile din mediul urban sunt cu 39% mai putin expuse la risc decât cele din mediul rural. $77/47 - 1 = 0,63$, adica gospodariile din mediul rural sunt cu 63% mai expuse riscului de saracie decât gospodariile din mediul urban).

Conceptul de *risc relativ al saraciei* poate fi utilizat în analiza schimbarilor survenite în profilul saraciei în timp. Obiectivul este de a observa daca riscul relativ de saracie pentru anumite grupuri specifice de populatie a crescut sau a scazut în timp. Descompunerea diferentiei saraciei (descompunerea modificarii în timp a saraciei) în efectele modificarii saraciei în interiorul grupurilor sau între grupuri. Se analizeaza daca modificarea saraciei este cauzata de modificarea saraciei în interiorul anumitor grupuri (efecte intrasectoriale) sau de migratia populatiei catre alte grupuri mai sarace sau mai bogate (efecte intersectoriale) sau de

efectele de interactiune (corelatia dintre modificarile din cadrul grupurilor si modificarile de populatie).

În literatura de specialitate se utilizeaza doua metode de descompunere pentru analiza saraciei în timp:

- *Descompunerea sectoriala*³ explica variatia saraciei pe baza deplasarilor între grupuri.

Indicii din clasa FGT sunt aditivi, de aceea masura globala a saraciei la nivelul întregii populatii este egala cu suma ponderata a masurilor saraciei pentru grupele de subpopulatii, cu ponderile calculate ca proportia populatiei subgrupului respectiv în totalul populatiei.

Aditivitatea permite analiza contributiei diferitelor subgrupuri de populatie la modificarile saraciei în timp.

Modificarea totala a saraciei în timp poate fi descompusa în:

- a) modificarea saraciei în interiorul sectoarelor (modificare intrasectoriala);
- b) modificarea saraciei datorata modificarii distributiei populatiei pe sectoare (modificare intersectoriala);
- c) modificarea saraciei datorata posibilelor corelatii între modificarile intersectoriale si intrasectoriale (efectul de interactiune).

Fie P_{it} masura saraciei în sectorul i la momentul t ; presupunem ca exista m sectoare $i = 1..m$, si proportia populatiei din sectorul i este n_i si doua perioade de timp 1 si 2. Atunci, modificarea totala a saraciei este:

$$\Delta P = \sum_{i=1}^n n_{i1}(P_{i2} - P_{i1}) + \sum_{i=1}^m P_{i1}(n_{i2} - n_{i1}) + \sum_{i=1}^m (P_{i2} - P_{i1})(n_{i2} - n_{i1})$$

intrasectorial

intersectorial

efect de interactiune

- *Descompunerea bazata pe crestere economica si inegalitate*⁴

⁴ Datt, Gaurav and Ravallion, Martin (1992), *Growth and Redistribution Components of Changes in Poverty Measures: A Decomposition with Applications to Brazil and India in the 1980s*, *Journal of Development Economics*, 38, 275-295.

Modificarea ratei saraciei poate fi descompusa în modificarea datorata cresterii economice (cresterea venitului mediu) în absenta unei modificari a inegalitatii (distributiei venitului) si în modificarea datorata inegalitatii (în absenta cresterii economice).

Fie $P(v_t, L_t)$ masura saraciei corespunzatoare, în perioada t , unui venit mediu v_t si unei curbe Lornez L_t , atunci:

$$\Delta P = [P(v_2, L_2) - P(v_1, L_2)] + [P(v_1, L_2) - P(v_1, L_1)] + R$$

Impactul cresterii economice	Impactul inegalitatii	reziduu

Cea mai simpla metoda de analiza a corelatiilor saraciei este utilizarea analizei de regresie pentru a determina efectul asupra saraciei al unei anumite caracteristici (specific gospodariei sau individului), în timp ce toate celelalte caracteristici se considera constante. Astfel de analize pot fi realizate doar daca exista date statistice furnizate de „anchete multitopic”, utilizând o metoda de regresie multifactoriala. În astfel de metode de regresie, logaritmul venitului/consumului este variabila rezultat, în timp ce variabilele explicative acopera o sfera larga de posibilitati: nivelul de educatie al membrilor gospodariei, numarul salariatilor gospodariei, dimensiunea si compozitia gospodariei, regiunea geografica etc. Astfel de analize de regresie multifactoriala estimeaza coeficientii de corelatie partiala între venitul sau consumul per capita si variabilele explicative, în timp ce toate celelalte variabile sunt considerate constante. De exemplu, rezultatele pot arata cât de mult este influentat venitul sau consumul *per capita* în gospodarii odata cu adaugarea unui an de educatie pentru sotul/sotia capului de familie, în timp ce toate celelalte caracteristici ramân constante. Astfel de rezultate pot spune mult mai multe decât riscul relativ de saracie, deoarece un risc relative crescut al unui grup specific de populatie poate fi atribuit unor caracteristici individuale foarte variate, cum ar fi educatia, mai mult decât unei caracteristici de grup.

Dimensiunea saraciei depinde atât de nivelul mediu al venitului/consumului, cât si de distribuirea venitului/consumului. Astfel, masurarea saraciei ar trebui concentrata pe studiul acelor indivizi/gospodarii care se afla la baza distributiei.

VIII. Metodologia de abordare a problematicii turismului in judetul Bacau din perspectiva dezvoltarii durabile

1. Conceptul de turism durabil

Concomitent cu consolidarea ideii de dezvoltare durabilă a economiei a început să se contureze și aplicările sectoriale. Primele abordări teoretice se datorează Organizației Mondiale de Turism. Alături de alte organisme ale ONU aceasta a încercat să aplice cerințele dezvoltării durabile la domeniul industriei turismului. Astfel, reprezentanții și experții OMT au prezentat propria viziune durabilă la Summitul de la Johannesburg din 2002.

Toate formele și activitățile turistice sunt dependente de mediul înconjurător ai cărui componente devin resurse exploatabile. În acest context prin turism, sunt create acele produse care comercializează aceste resurse și le adaugă o valoare adăugată importantă. Astfel veniturile din turism au valori mai mari în raport cu resursele naturale și culturale folosite. Prin urmare interdependența dintre mediu și turism este mult mai evidentă și puternică.

Dezvoltarea durabilă a turismului in judetul Bacau include un grup de principii directoare, reprezentate prin:

- asigurarea condițiilor de practicare a turismului de un număr cât mai mare de persoane, ca o componentă a drepturilor omului și o liberă circulație a persoanelor pe toata raza judetului;
- realizarea unei solidarități în interiorul generației și între generații ca promotori ai turismului;
- cultivarea unui turism axat pe servicii de calitate și atent față de cerințele de protecție a mediului;
- implicarea în aplicarea dezvoltării durabile a mediului de afaceri și a partenerilor sociali;
- coerența temporală și spațială a politicilor de dezvoltare a turismului la nivel național, regional și local;
- aplicarea unor evaluări de impact și de mediu pentru toate formele de turism;
- utilizarea celor mai noi informații și rezultate din cercetarea de mediu cu rol major în stabilirea coordonatelor dezvoltării durabile;
- introducerea în strategiile sectoriale durabile a principiilor de precauțiune și de plată a unor taxe de către poluatori.

Aceste principii acționează direct asupra ritmului de creștere a cererii turistice la nivelul judetului Bacau și de expansiune spațială a dotărilor turistice. Multe decenii de-a rândul turismul a fost privit nu numai prin prisma avantajelor sale economice: creșterea veniturilor, multiplicarea locurilor de muncă, valorificarea unor resurse mai puțin cunoscute, dar

originale. Astfel, au fost create condiții de dezvoltare necontrolată a activităților turistice în multe țări recunoscute printr-un patrimoniu turistic deosebit.

În aplicarea acestor principii se are în vedere reducerea efectelor negative ale turismului.

Pentru a include turismul într-o abordare durabilă se cer realizate câteva obiective esențiale în județul Bacău (atat în mediul urban, cât și în cel rural):

- susținerea activităților turistice care aduc cele mai reduse impacturi asupra mediului;
- reducerea formelor de poluare produse de turism;
- respectarea diversității și a identității culturale, a egalității de șanse și diminuarea discriminării de orice tip;
- aplicarea unor proiecte în turism pe inovare și competitivitate economică, socială, unde prosperitatea individuală și colectivă să fie în concordanță cu starea mediului;
- respectarea recomandărilor și legislației convențiilor internaționale, mai ales a celor din UE pentru a extinde aplicarea dezvoltării durabile;

Realizarea concretă a acestor obiective trebuie să aibă în vedere conexiunile turismului cu celelalte sectoare economice, fiind știut că acest sector suporta multipli influențe directe și indirecte. În acest context dezvoltarea durabilă a turismului presupune un echilibru constant și continuu între existența, dezvoltarea turismului, și protecția mediului înconjurător.

2. Avantajele dezvoltării durabile și partenerii de acțiune în turism la nivelul județului Bacău

Aplicarea cerințelor de dezvoltare durabilă are implicații multiple. Existența unor ținte generale și specifice aduc avantaje reale în asigurarea unei creșteri economice sănătoase în echilibru cu păstrarea calității actuale a mediului înconjurător. În acest sens se pot prezenta următoarele avantaje:

- Elaborarea/existența la nivel de județ și localități a unor politici și strategii prin care se stabilească obiectivele principale și secundare și apoi transformarea acestora în acțiuni; prin intermediul lor se pot crea programe de gestionare durabilă a mediului natural și antropic existent; toate politicile elaborate asigură prezentarea coordonatelor generale ale dezvoltării durabile, iar strategiile stabilesc elementele de competitivitate, reducerea decalajelor de productivitate, în strânsă relație cu protecția mediului și reconstrucția ecologică a zonelor naturale degradate din județ, în special din municipiul Bacău;
- abordarea resurselor înseamnă că fiecare program de acțiune să dispună de fonduri de punere în aplicare a obiectivelor prioritare; în acest context un rol esențial îl deține politica bugetară și financiară, nivelul inflației, a evoluției cursului de schimb; găsirea de resurse pentru respectarea cerințelor dezvoltării durabile presupune rețehnologizare, modernizare a multor sectoare economice; în domeniul turismului din județ alocarea de resurse este posibilă prin parteneriatele public-private și

realizarea de proiecte eligibile pentru fondurile europene dedicate protecției mediului;

- tehnicile și tehnologiile ecologice oferă soluțiile de reducere a formelor de poluare, de punere în practică a conceptului de dezvoltare durabilă la nivelul întregului județ; rolul acestora este acela de a reduce consumurile energetice, a celor de combustibili fosili și minereuri; în plus sunt necesare instalații și echipamente de control a emisiilor în industria turismului există posibilitatea de a se utiliza energii alternative, să se reducă poluările punctuale (a apei, a solurilor, prin gunoaie și deșeuri, a distrugerii naturii sălbatice prin dotări turistice adecvate).

Dezvoltarea durabilă deține avantaje vizibile în momentul în care este însoțită de acțiuni orientate către protecția mediului. În plus, acest tip de dezvoltare economică solicită contribuția unităților de cercetare-inovare pentru a se asigura noi mijloace și soluții ecologice. Societatea umană modernă a realizat rapid faptul că nivelul actual de producere a bunurilor contribuie direct la distrugerea mediului înconjurător; inițiativele au fost de multe ori fragmentate și nu au avut caracter obligatoriu pentru toate statele lumii.

3. Criterii de evaluare a capacității de durabilitate în turism la nivelul jud. Bacău

În vederea aplicării conceptului de dezvoltare durabilă au fost elaborate o serie de criterii menite să demonstreze utilitatea aplicării acestuia. Astfel, sunt trecute în evidență toate ectoarele administrative, economice, sociale care au un impact major asupra turismului.

1. În plan politic și administrativ
 - strategii de dezvoltare propuse de Consiliul Județean și de consiliile locale;
 - programe, proiecte realizate propuse pentru activități turistice sau pentru anumite forme de turism (de exemplu măsura 313 FEADR pentru agenți economici, măsura 5.3 pentru administrațiile publice etc.);
 - obiectivele prioritare pentru turism sau pe forme de turism;
2. În plan fizic și teritorial
 - gradul de accesibilitate către resursele turistice (refacerea și/sau modernizarea cailor de acces, a capacităților de primire);
 - nivelul calitativ de cazare turistică;
 - terenuri publice și private pentru activități turistice;
 - nivelul de infrastructură generală și edilitară;
 - categorii de atracții turistice, ierarhizate pe calitate și originalitate;
3. În plan economic
 - nivelul de investiții generale și în turism;

- costuri curente și favorabile în realizarea produselor și a serviciilor în turism;
 - efecte directe și indirecte din alte sectoare economice;
 - nivelul cererii de forță de muncă;
 - nivelul de dependențe și de profit;
 - evoluția inflației generale;
 - evoluția cererii și a ofertei turistice.
4. În plan social-cultural
- gradul de evoluție și stabilitatea populației;
 - evoluția migrației interne și externe;
 - standardul de viață și locuire;
 - existența de probleme sociale;
 - nivelul satisfacției;
 - limba și tradiții.
5. În plan perceptual și motivațional
- evaluarea preferințelor, a motivațiilor turiștilor;
 - analiza calității peisajelor naturale și culturale;
 - categorii de activitate turistică;
 - nivelul de insatisfacție turistică;
 - existența unor degradări ale mediului cu impact ambiental-estetic
6. În plan ecologic și pentru protecția mediului
- apariția de modificări ale proceselor naturale (temperatură, circulația aer, apă, vânturi etc.);
 - analiza formelor de poluare;
 - prezentarea formelor de risc (incendii, alunecări, torenți, eroziuni, gunoaie etc.);
 - forme de degradare antropică;
 - evaluarea biodiversității sălbatice (flora și fauna, specii vulnerabile etc.).

Alături de aceste aspecte pot fi prezentate situații legate de:

- incapacitatea de finalizare a proiectelor, obiectivelor propuse, eșecuri de parteneriat, inflația ridicată, forță de muncă deficitară, pregătire profesională inadecvată, pierderea unor tradiții, atracții turistice afectate de existența unor riscuri, pericole naturale, antropice, distrugerii ireversibile de mediu;
- schimbarea de obiective prioritare, aplicarea altora alternative, concurență puternică, fluctuații mari pe piețele turistice, dezechilibru în repartitia veniturilor în plan local, regional, neacceptarea de noi schimbări, imposibilitatea de a face progrese economice sociale, conflicte de interes a actorilor din teritoriu, dificultăți

în aplicarea managementului calității și de mediu, lipsa de date pentru evaluări de impact, necesitatea completării și a modernizării infrastructurii, probleme sociale de delincvență, criminalitate, insecuritate, piața speculativă puternică pentru bunuri și clădiri, transformarea protecției și conservării în prioritate principală, legislație incompletă, neaplicarea cerințelor internaționale.

Acest nivel microeconomic presupune o serie de inițiative specifice, determinate prin:

- realizarea unei imagini de ansamblu atractivă a calității turistice;
- păstrarea aspectelor confortabile a vizitei turiștilor, prin servicii calitative și utile;
- acordarea de facilități pentru turiștii care își fac din timp rezervările și care vin în grup, pentru a estima volumul de muncă și de consum;
- evidențierea după fiecare program turistic sau grup de vizitatori a consumurilor specifice, a deșeurilor, apelor uzate, a gunoaielor;
- certificarea unităților turistice conform standardelor de calitate pentru produsele turistice 9.000 și a celor de mediu - 14.000;
- aplicarea unui sistem de certificare pentru turismul durabil care să arate poluarea redusă și păstrarea calității actuale a mediului înconjurător.

Toate aceste componente care sprijină dezvoltarea durabilă au la bază o integrare pe verticală, în sensul că toate ele interacționează. În plus, mai există o integrare pe orizontală prin care toate activitățile turistice sunt legate între ele (cazare, alimentație, agrement).

Pe plan mondial, OMT a fost interesat să elaboreze o serie de indicatori generali prin care să sprijine turismul durabil. Astfel, au fost elaborați:

- indicatori ai capacității de suport a mediului;
- indicatori de import care certifică degradarea siturilor naturale și culturale;
- indicatori de evaluare a activităților economice pentru a se evita supraexploatarea și conflictele de interese.

Prin intermediul acestora se încearcă o apreciere asupra presiunii turistice, a intensității de utilizare a unor resurse turistice, de gestionare a deșeurilor, dar și de evidențiere a satisfacției consumatorilor și a populației locale.

Titlul proiectului: **“Strategia de dezvoltare durabilă a județului Bacău - instrument de lucru pentru administrație”**

Proiect cofinanțat din Fondul Social European

Editor: **UAT JUDEȚUL BACĂU**

Data Publicării: **noiembrie 2010**

Material elaborat de către asocieria formată din: SC GEA Strategy & Consulting SA București; SC Expert Market SRL Bacău și SC AGORA est Consulting SRL București

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția Uniunii Europene sau a Guvernului României